

TALOUSARVIO 2018

TALOUSSUUNNITELMA 2018 - 2020

KAUPUNGINHALLITUS 321§ 4.12.2017
KAUPUNGINVALTUUSTO 116§ 11.12.2017

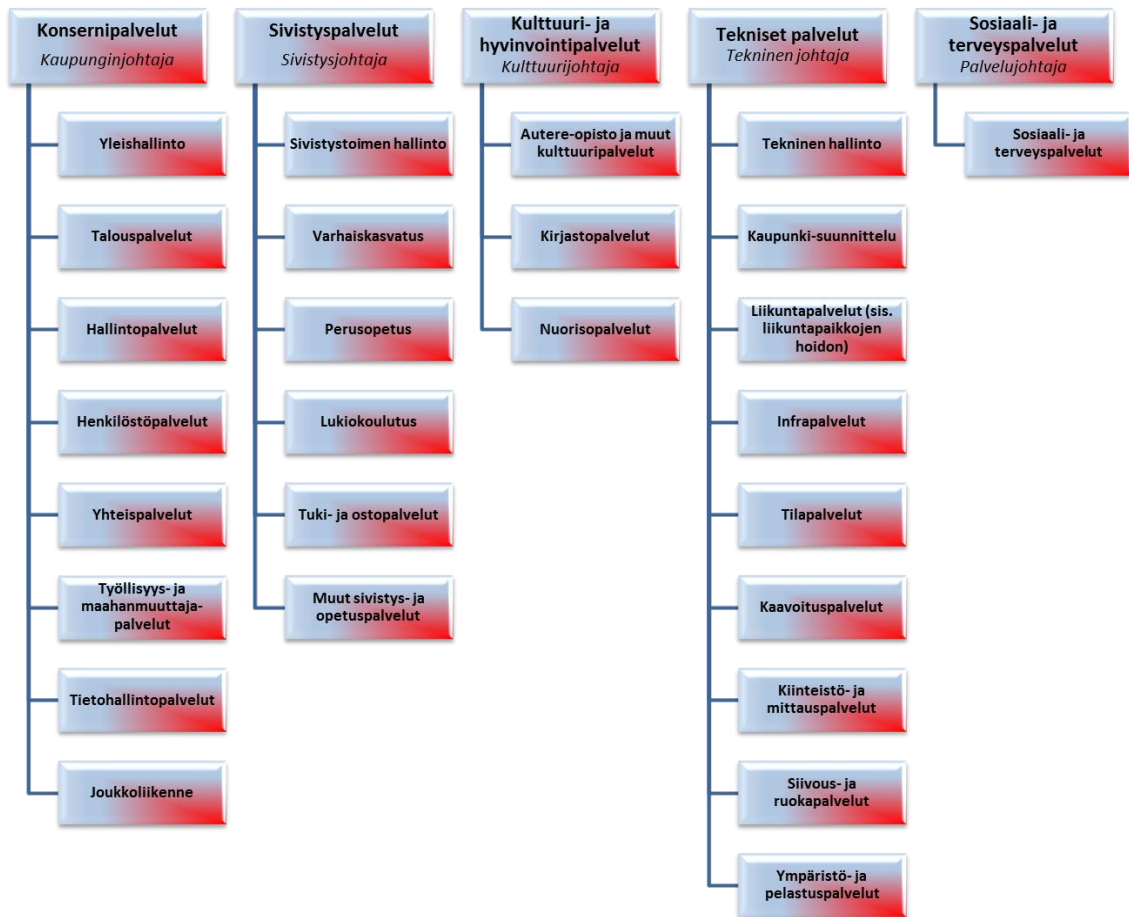
Sisällys

YLEISPERUSTELUT	5
KONSERNIRAKENNE	6
LUOTTAMUSHENKILÖORGANISAATIO	6
TALOUSARVION RAKENNE	7
ERITYISMÄÄRÄYKSET	10
HENKILÖSTÖMÄÄRÄN KEHITYS 2010 – 2018	11
HENKILÖSTÖKUSTANNUKSET JA ENNUSTE 2014 – 2018	12
TALOUSSUUNNITELMA 2018 – 2020	13
KÄYTTÖTALOUS	15
KAUPUNGINVALTUUSTO	16
KESKUSVAALILAUTAKUNTA	16
TARKASTUSLAUTAKUNTA	17
KONSERNIPALVELUT	17
<i>Yleishallinto</i>	17
<i>Hallintopalvelut</i>	20
<i>Henkilöstöpalvelut</i>	21
<i>Talouspalvelut</i>	23
<i>Tietohallintopalvelut</i>	23
<i>Yhteisöpalvelut</i>	24
<i>Työllisyys- ja turvapaikanhakijat</i>	25
<i>Joukkoliikenne</i>	26
SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT	28
SIVISTYSPALVELUT	31
<i>Sivistystoimen hallinto</i>	31
<i>Varhaiskasvatus</i>	32
<i>Esiopetus</i>	34
<i>Valmistava opetus</i>	35
<i>Perusopetus</i>	35
<i>Toiminta-ajatus</i>	35
<i>Lukiokoulutus</i>	39
<i>Tuki- ja ostopalvelut</i>	40
<i>Muut sivistys- ja opetuspalvelut</i>	41
KULTTUURI- JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA	42
<i>Kirjastopalvelut</i>	42
<i>Autere-opisto ja muut kulttuuripalvelut</i>	43
<i>Nuorisopalvelut</i>	44
TEKNINEN PALVELUKESKUS	45
<i>Teknisen palvelukeskuksen hallinto</i>	45
<i>Kaupunkisuunnittelu</i>	46
<i>Siivous- ja ruokapalvelut</i>	47
<i>Kiinteistö- ja mittauspalvelut</i>	48
<i>Liikuntapalvelut</i>	51
<i>Kaavoituspalvelut</i>	52
<i>Tilapalvelut</i>	54
<i>Ympäristö ja pelastuspalvelut</i>	56
<i>Infrapalvelut</i>	57

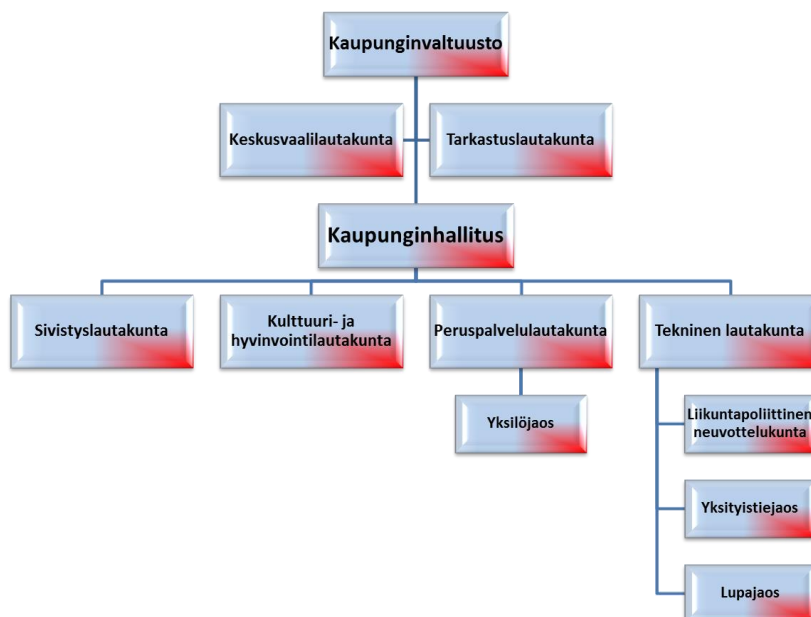
INVESTOINTIOSA	60
TULOSLASKELMAOSA	65
TA2018 KAUPUNGIN TULOSLASKELMA	67
TA2018 KAUPUNGIN TULOSLASKELMA	68
TA2017 KAUPUNGIN TULOSLASKELMA, JUUPAJOKI SOTE-ALUEENA MUKANA	69
TA2017 KAUPUNGIN TULOSLASKELMA, JUUPAJOKI SOTE-ALUEENA MUKANA	70
RAHOITUSOSA	71
MÄNTTÄ-VILPPULA KONSERNI	73

YLEISPERUSTELUT

Konsernirakenne

Luottamushenkilöorganisaatio

Talousarvion rakenne

Mänttä-Vilppulan toimielimet 2018

Toimielin	Jäsenmäärä
Kaupunginvaltuusto	35
Keskusvaalilautakunta	5
Tarkastuslautakunta	5
Kaupunginhallitus	9
Peruspalvelulautakunta	7
Yksilöjaosto	3
Sivistyslautakunta	10
Kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta	7
Tekninen lautakunta	10

Palvelualue	Palvelualueen johtaja
Konsernipalvelut	Kaupunginjohtaja
Sivistyspalvelut	Sivistysjohtaja
Sosiaali- ja terveyspalvelut	Palvelujohtaja
Kulttuuri- ja hyvinvointipalvelut	Kulttuurijohtaja
Tekniset palvelut	Tekninen johtaja

Palvelualueet jakaantuvat edelleen vastuualueisiin. Vastuualueet jakaantuvat osavastuualueisiin ja siitä edelleen kustannuspaikkoihin. Osavastuualueet palvelevat talousraportointia, eikä niillä ole hallinnollista merkitystä. Talousarvio budjetoidaan ja tehdään vastuualuetasolle, mikä on talousarviovuoden aikana sitova taso valtuustoon nähden. Käyttötalouden määrärahat pitävät sisällään ulkoiset ja sisäiset erät. Poistoja ei käyttötaloudessa ole budjetoitu, vaan ne esitetään keskitetysti tuloslaskelmaosassa. Määrärahan ylittäessä sitovuustason tai määrärahan todennäköisestä ylittymisestä talousarviovuoden aikana, on tehtävä lisämäärärahaesitys valtuustolle.

Käyttötalouden osassa valtuusto asettaa vastuualueille toiminnalliset tavoitteet sekä osoittaa tavoitteiden edellyttämät määrärahat.

Investointiosassa osoitetaan hankekohtaiset määrärahat ja tuloarviot.

Tuloslaskelmaosassa osoitetaan, miten kaupungin tulorahoitus muodostuu ja miten se riittää palvelutoiminnan menoihin, rahoitusmenoihin sekä poistoihin.

Rahoitusosassa osoitetaan, miten talousarvio vaikuttaa kunnan maksuvalmiuteen, kuinka paljon tarvitaan pääomarahoitusta investointeihin ja lainanlyhennyksiin sekä miten rahoitustarve katetaan ja kuinka paljon kunnan varsinaisen toiminnan ja sen investointien rahavirta on ylijäämäinen tai alijäämäinen.

Talousarvion sitovuus

PALVELUALUE	VASTUUALUE	Vastuualueen esimies
KAUPUNGINVALTUUSTO	Kaupunginvaltuusto	
KESKUSVAALILAUTAKUNTA	Vaalit	
TARKASTUSLAUTAKUNTA	Tilintarkastus	
KONSERNIPALVELUT	Yleishallinto Hallintopalvelut Henkilöstöpalvelut Talouspalvelut Tietohallintopalvelut Yhteispalvelut Työllisyys- ja turvapaikanhakijapalvelut Joukkoliikenne	Talousjohtaja Hallintopäällikkö Henkilöstöpäällikkö Talousjohtaja Tietohallintopäällikkö Henkilöstöpäällikkö Henkilöstöpäällikkö Kuljetuskoordinaattori
PERUSPALVELULAUTAKUNTA	Sosiaali- ja terveystalvet	Palvelujohtaja
SIVISTYSPALVELUT	Sivistystoimen hallinto Varhaiskasvatus Peruskoulutus Lukiokoulutus Tuki- ja ostopalvelut	Sivistysjohtaja Varhaiskasvatuksen johtaja Sivistysjohtaja Lukion rehtori Sivistysjohtaja
KULTTUURI- JA HYVINVOINTI- LAUTAKUNTA	Kirjastopalvelut Autere-opisto ja muut kulttuuripalvelut Nuorisotoimi	Kirjaston johtaja Kulttuurijohtaja Nuorisosiainhoitaja
TEKNISET PALVELUT	Tekninen hallinto Kaupunkisuunnittelu Siivous- ja ruokapalvelut Kiinteistö- ja mittauspalvelut Liikuntapaikat Kaavoituspalvelut Tilapalvelut Ympäristö- ja pelastuspalvelut Infrapalvelut	Tekninen johtaja Kaupunginarkkitehti Siivous- ja ruokapalvelupääll. Maankäyttöinsinööri Liikuntasihteri Kaavoituspäällikkö Tilapalvelupäällikkö Tekninen johtaja Infrapalvelupäällikkö

Hallintosäännön § 70 mukaan valtuusto hyväksyy talousarviossa määrärahat, tuloarviot ja toiminnalliset tavoitteet vastuualueittain. Talousarvio sitoo vastuualueita toiminnallisesti ja taloudellisesti. Määrärahan sitovuus tarkoittaa sitä, että toimielin ei saa ylittää talousarviossa sille osoitettua määrärahaa. Talousarvioon tehtävät muutokset on saatava vireille valtuustolle talousarviovuoden aikana. Talousarviovuoden jälkeen talousarvion muutoksia voidaan käsitellä vain poikkeustapauksissa. Tilinpäätöksen allekirjoittamisen jälkeen talousarvion muutosehdotusta ei voida valtuustolle tehdä. Määrärahan muutosesityksessä on selvitettävä myös muutoksen vaikutus toiminnallisiin tavoitteisiin ja tuloarvioihin. Vastaavasti toiminnallisia tavoitteita tai tuloarvioita koskevassa muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutus määrärahoihin (hallintosääntö § 71).

- valtuusto hyväksyy määrärahat, tuloarviot ja toiminnalliset tavoitteet **vastuualueittain**
- valtuustoon nähden sitova määrärahataso on **vastuualuetaso**
- määrärahojen sitovuudessa noudatetaan **nettoperiaatetta**, mikä tarkoittaa, että valtuustoon nähden määrärahojen sitova taso vastuualeilla ovat nettomenot

Jos talousarvion määrärahojen käyttö vaatii toimielimen erillisen päätöksen tai määrärahojen käyttö muusta syystä tuodaan päätettäväksi kaupungin toimielimiin, valmistelussa tulee ilmetä päätöstä ja täytäntöönpanoa varten menon **kustannuspaikka** ja **summa**. Valmistelijan tulee huolehtia, että päätös on mahdollista tehdä määrärahojen puitteissa. Muussa tapauksessa päätösehdotuksessa on esitettävä valtuustolle lisämäärärahapyyntö.

Käyttösuunnitelma ja laskujen hyväksyjät

Talousarvion määrärahat tarkennetaan käyttösuunnitelmissa, jotka tuodaan kaupunginhallituksen ja lautakuntien tiedoksi. Käyttösuunnitelmia vahvistettaessa perustana on pidettävä kaupunginvaltuuston hyväksymää talousarviota perusteluineen. Kukin toimielin voi tehdä talousarvion käyttösuunnitelmaansa muutoksia kustannuspaikalta toiselle vastuualueen kokonaismenojen ja -tulojen puitteissa.

Palvelualuejohtajien ja vastuualueiden esimiesten tulee valvoa, että yksikön toiminnot hoidetaan hyväksyttyä talousarviota sekä siihen liittyviä toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita ja käyttösuunnitelmaa noudattaen. Mikäli seuranta osoittaa, että talousarviossa ei pysytä tai asetettuja tavoitteita ei saavuteta, palvelujohtajien ja vastuualuejohtajien tulee ryhtyä sopeuttamaan toimintaa siten, että talousarviossa pysytään ja tavoitteet saavutetaan. Lautakunnan on vuosittain määrättävä henkilöt, jotka niiden puolesta hyväksyvät laskut ja tositteet. Lautakunnan ja kunnanhallituksen alaiset laskujen hyväksyjiksi määrätty viranhaltijat ovat ensisijaisesti vastuussa budjettisidon noudattamisesta.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden raportointi

Lautakuntien tulee antaa kaupunginvaltuustolle selvitys, osavuosisikatsaus, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden sekä määrärahojen toteutumisesta neljännesvuosittain: 31.3., 30.6., 30.9. sekä 31.12. (tilinpäätös) tilanteesta. Taloustoimisto tekee raporteista kaupunginvaltuustolle yhteenvedon, joka koostuu talousjohtajan raportista ja palvelualueiden talousraporteista. Raportti sisältää selvityksen toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta ja merkittävistä tapahtumista, talouden toteumaraportit, sekä ennusteet koko talousarviovuodelle. Lisäksi on esitettävä mihin toimenpiteisiin on ryhdytty mahdollisten poikkeamien ehkäisemiseksi.

Muilta osin kaupunginhallitus ja lautakunnat päättävät itse raportointitiheydestä, sen laajuudesta ja kattavuudesta käyttösuunnitelman hyväksymisen yhteydessä.

Konsernitytäryhtiöiden tulee antaa toimintaraportti neljännesvuosittain. Raportti liitetään kaupungin osavuosisikatsauksen yhteyteen.

Erityismääräykset

Talousarvion toteuttamisessa noudatetaan tarvittaessa kaupunginhallituksen antamia tarkempia ohjeita. Kaupungin taloudellisen tilanteen niin edellyttäessä voi kaupunginhallitus määrätä määrärahojen käytön tarkemmin kuin mitä talousarviossa määrätään.

Hankinnat ja hankintarajat

Tavara- ja palvelujen hankinnoissa on noudatettava voimassa olevia kilpailulakeja ja lakia julkisista hankinnoista sekä talousarvion täytäntöönpano-ohjetta. Hankinnaksi luetaan myös leasing-sopimus. Kaikista irtaimistoon kohdentuvista leasing- ja vuokrasopimuksista joiden kokonaiskustannus sopimusajalle ylittää 10.000 euroa on pyydetty lausunto talousjohtajalta.

Kaupungin toimielimillä ja viranhaltijoilla on oikeus tehdä hankintoja käyttötalouden määrärahojen puitteissa. Vähäisissä hankinnoissa hankinta tapahtuu laskun hyväksymisellä, joka riittää hankinnan kirjalliseksi päätökseksi. Vähäiseksi hankinnaksi katsotaan alle 10.000 euron hankintaa.

Kaikista yli 10.000 euron hankinnoista on pyydetty tarjous vähintään kolmelta eri tarjoajalta ja hankinnasta on tehtävä hankintapäätös.

Jos kaupungille saapuva lasku perustuu jo aikaisemmin valtuutetussa toimielimessä hyväksytyyn sopimus pohjaiseen laskutukseen, hankintapäätöstä ei tarvitse tehdä uudelleen.

Hankintarajat 2018 (kertaosto tavara- / palveluhankinta):

	Muut toimialat	Tekninen ltk
Vastualueen esimies	10 000	10 000
Palvelualueen johtaja	15 000	150 000
Lautakunta	50 000	500 000

Vuoden 2018 aikana valmistellaan ja tuodaan päätettäväksi erikseen hankintaohje, joka korvaa voimaantullessaan tämän talousarvion hankintaohjeet ja -rajat.

Investoinnit

Investointien määrärahat ja tuloarviot ovat valtuuston nähdessä sitovia toimielintasolla siihen käyttötarkoitukseen kun ne on investointiosassa kohdennettu. Käyttötarkoitusten muutoksiin on saatava kaupunginvaltuuston lupa. Rahoitusosuuksia tai muuta tuloa sisältävien investointikohteiden määräraha on sitova *nettoperiaatteen* mukaisesti. Em. osalta on investointiosassa eriteltävä menoarvio, tuloarvio ja nettomenoarvio kukin erikseen.

Investointien pienhankintaraja on 10.000 euroa. Tätä pienemmät hankinnat kirjataan käyttötalousmenoksi/-kuluksi hankintavuonna ja tätä suuremmat hankinnat kirjataan investointimenoksi ja ne poistetaan kirjanpidossa voimassa olevan poistosuunnitelman mukaisesti.

Henkilöstömäärän kehitys 2010 – 2018

Alla olevassa taulukossa on esitetty kaupungin vakinaisen henkilöstön lukumäärä vuodesta 2010 alkaen. Henkilöstön lukumäärä on esitetty aina kunkin vuoden viimeisen päivän tilanteen mukaisesti. Taulukossa on lisäksi ennustettu henkilöstömäärän kehittymistä talousarviovuodelle 2018.

Ajankohta	Vakinaiset	Määräaikaiset	Yhteensä päätoimiset	Muutos edellisvuoteen
TP 31.12.2010	347	72	419	
TP 31.12.2011	352	66	418	-1
TP 31.12.2012	351	74	425	7
TP 31.12.2013	349	81	430	5
TP 31.12.2014	331	89	420	-10
TP 31.12.2015	336	76	412	-8
TA 31.12.2016	336	68	404	-8
TA 31.12.2017	327	68	395	-9
TA 31.12.2018	321	76	397	2

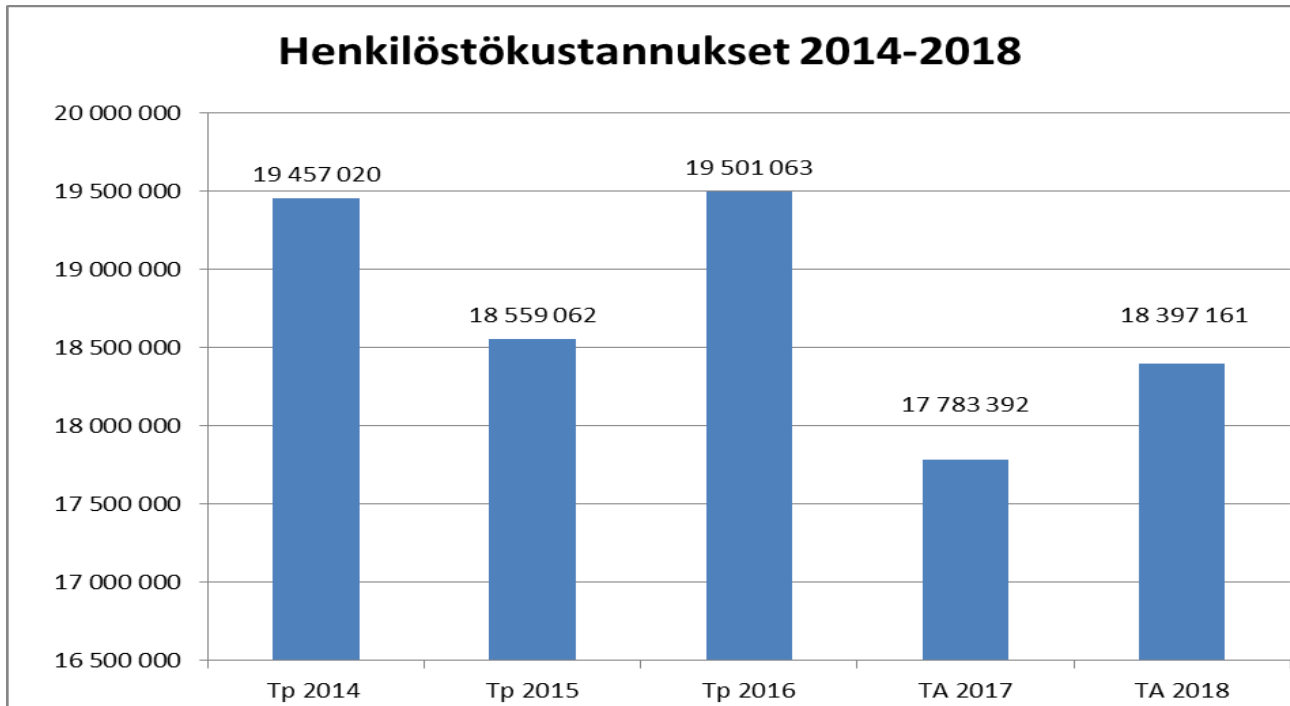
Taulukko 1. Henkilöstömäärän kehitys 2010-2018 (Sote- henkilöstöstä vertailussa mukana on sosiaalihuollon henkilöstö.)

Taulukkoon on ennakoitu henkilöstömäärän kehitys. Yleisesti voidaan todeta, että henkilöstömäärä on hieman laskeva tai pysyy samana. Tämä johtuu käytännössä palvelutarpeen arvioinneista ja tiettyjen tehtäväkokonaisuuksien yhdistämisestä. Lisäystä tapahtuu tietyissä uusissa toiminnoissa. Eläköitymisiä tulee edelleen tapahtumaan myös vuonna 2018. On huomattava, että kullakin palvelusuhteessa olevalla on subjektiivinen oikeus jatkaa työskentelyä aina 68-vuotiaaksi.

Organisaatiossa on vuonna 2017 otettu käyttöön henkilöstösuunnitelmat, joiden tarkoituksena on suunnitella toimintaa pitkäjänteisesti kaupungin strategisten päämäärien sekä toimintaympäristön muutosten mukaan ja sopeuttaa henkilöstön osaaminen ja määrä tavoitteiden ja muutosten mukaisesti. Suunnitelmien ulkopuolisiin rekrytointeihin tarvitaan edelleen kaupunginhallituksen täyttölupa. Henkilöstösuunnittelu- ja täyttölupamenettelyn avulla kaupunginhallituksella on mahdollisuus arvioida palveluiden tuotantotavan, palvelutason ja henkilöstökustannusten suhdetta ja toteuttaa vähennyksiä henkilöstökustannuksissa, missä se arvioidaan mahdolliseksi.

Kaupunki käyttää eri syistä myös määräaikaiseen palvelussuhteeseen otettua henkilöstöä. Määräaikaisen henkilöstön käyttöä on kaupunginhallituksen eri päätöksillä pyritty vähentämään Mäntän ja Vilppulan yhdistymisestä lähtien 2009. Määräaikaisen henkilöstön määrä on myös kuvattu yllä olevassa taulukossa. Organisaatiossa lähdetään siitä perusajatuksesta, että määräaikaisille palvelussuhteille tulee aina löytyä hyvä peruste työsopimuslain mukaisesti. Painetta määräaikaisen henkilöstön lisäämiselle aiheuttavat kaupungin organisaatiossa tapahtuvat muutokset, vakinaisen henkilöstön väheneminen eläköitymistä kautta sekä erilaiset työllisyysenhoidon toimenpiteet ja projektit.

Henkilöstökustannukset ja ennuste 2014 – 2018

Taulukko 2. Henkilöstökustannukset tilinpäätös 2014 – talousarvio 2018 (ei sote-kustannuksia.)

Eläköitymiset näkyvät henkilöstökustannuksissa viiveellä johtuen usein pitkistä kertyneistä vapaista, jotka pidetään palvelussuhteen lopussa. Eläkemenoperusteisten maksujen vähentymisen aiheuttaa pääsääntöisesti meneillään oleva eläkeuudistus, jonka johdosta muun muassa eläkemenoperusteisten maksujen laskutapa muuttuu. Kustannusten osalta on huomioitava, että talousarviossa esitetyt kustannukset on vuonna 2018 arvioitu henkilöstösuunnitelmien pohjalta. Kustannusten nousu korreloi palveluiden ostokustannusten kanssa, joiden suunta on laskeva. Sosiaali- ja terveyspalveluiden kustannuksia ei ole viety talousarvioihin henkilöstökustannuksina, mutta tilinpäätöksissä ne ovat.

Kaupunkikonsernin organisaatio muuttuu vuoden 2018 alusta. Tämä aiheuttaa sen, että vertailutietoa eri palvelualueiden välillä on vaikea saada. Konsernipalveluiden palvelualueella kustannukset ovat laskussa, mikä johtuu palvelualueella tapahtuneista eläköitymisistä. Teknisen palvelukeskuksen osalta on tehty laaja organisaatiomuutos, joka jatkuu edelleen talousarviovuonna 2018. Palvelualueen henkilöstökustannukset ovat lievässä nousussa edellä mainitusta johtuen. Uusi kulttuuri- ja hyvinvointipalvelualue tulee sisältää kirjastopalvelut, nuorisopalvelut, opiston sekä muut kulttuuripalvelut. Sivistystoimen osalta suurimmat vähennykset tullaan saamaan eläköitymisistä ja organisaation tarkennuksilla etenkin varhaiskasvatuksen vastualueella. Nousua aiheuttaa muun muassa erityistä tukea vaativien oppilaiden määrä.

Taloussuunnitelma 2018 – 2020

TALOUSSUUNNITELMA	TP2016	TA2017	TA2018	TS2019	TS2020	2018-2020 kausi yht.
1000 (ulkoinen, JJ mukana)						
myyntituotot	11 739 896	9 643 576	11 037 170	11 147 542	11 259 017	33 443 729
maksutuotot	5 664 389	8 163 651	5 803 145	5 861 176	5 919 788	17 584 110
tuet ja avustukset	1 543 973	637 350	590 350	596 254	602 216	1 788 820
muut toimintatuotot	1 580 975	3 922 223	6 875 063	6 943 814	7 013 252	20 832 128
TOIMINTATUOTOT	20 529 233	22 366 800	24 305 728	24 548 785	24 794 273	73 648 786
henkilöstökulut	-19 501 063	-17 783 392	-19 247 161	-19 439 633	-19 634 029	-58 320 823
palvelujen ostot	-55 994 302	-63 887 470	-59 940 144	-59 540 144	-60 135 545	-179 615 833
aineet tarvikkeet ja tavarat	-4 793 690	-3 258 630	-4 441 665	-4 486 082	-4 530 942	-13 458 689
avustukset	-4 901 225	-1 573 850	-3 303 850	-3 336 889	-3 370 257	-10 010 996
muut toimintakulut	-1 443 151	-532 385	-969 656	-979 353	-989 146	-2 938 155
TOIMINTAMENOT	-86 633 431	-87 035 727	-87 902 476	-87 782 099	-88 659 920	-264 344 496
TOIMINTAKATE	-66 104 198	-64 668 927	-63 596 748	-63 233 314	-63 865 647	-190 695 709
Verotulot	40 518 862	39 800 000	40 650 000	40 892 000	41 300 920	122 842 920
Valtionosuudet	26 612 556	26 710 000	25 512 174	25 350 000	25 000 000	75 862 174
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	1 621 847	733 450	134 950	136 300	137 662	408 912
VUOSIKATE	2 649 067	2 574 523	2 700 376	3 144 985	2 572 935	8 418 297
POISTOT	-2 624 530	-2 474 523	-2 690 376	-2 717 280	-2 744 453	-8 152 108
TILIKAUDEN TULOS	24 537	100 000	10 000	427 706	-171 517	266 188
Satunnaiset erät						
poistoeron muutos	4 150	4 150	4 150	4 192	4 233	12 575
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	28 687	104 150	14 150	431 897	-167 284	278 763

”Sote- ja maakuntauudistusta on suunniteltu toteutettavaksi vuodesta 2020 lähtien. Muutokseen liittyviä lakeja ei kuitenkaan ole vielä hyväksytty eikä niitä ehdittäne hyväksyä vuoden 2017 aikana. Lakia valmistelevien tietojen perusteella ei voida tehdä päätöksiä, vaan on tukeuduttava olemassa olevaan lainsäädäntöön. Siksi Kuntaliitto suosittelee nykyisten ohjeiden perusteella, että kunnat ja kuntayhtymät laativat vuoden 2020 taloussuunnitelmansa siten, että sen luvuissa ei huomioida mahdollista tulevaa uudistusta.” (www.kunnat.net: Vuoden 2020 taloussuunnitelman laatiminen)

Talouden tasapainottamista koskeva sääntely

Kuntalain 110 § mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Kaupungin taseessa on ylijäämää viimeisimmässä tilinpäätöksessä 2016 yhteensä +905.177,65 euroa.

KÄYTTÖTALOUS

KAUPUNGINVALTUUSTO

Toiminnan kuvaus

Keväällä valittu 1.6.2017 toimikauden aloittanut kaupunginvaltuusto on kokoontunut vuoden 2017 aikana varsinaiseen kokoukseen kuusi kertaa. Tämän lisäksi uudelle valtuustolle on järjestetty valtuustokoulutukset ja muutamia valtuustoseminaareja sekä kokousten yhteydessä, että erillisinä seminaareina.

Vuonna 2018 valtuuston arvioidaan kokoontuvan valtuuston kokoukseen yhdeksän kertaa. Varsinaisten kokousten lisäksi valtuusto työskentelee myös seminaarityyppisesti eri aihealueiden puitteissa. Kaupunginvaltuuston 2018 vuoden toiminnan keskeisimpinä tavoitteina on talouden tasapainottaminen sekä sote- ja maakuntauudistuksen toteutumisen varmistumisen jälkeen kaupunkistrategian päivittämisen käynnistäminen.

Valtuuston sitovuustaso	TP2016	TA2017	TA2018	TA2019	TS2020
Tulot					
Menot	-107 512	-110 553	-110 553	-110 553	-110 553
Netto	-107 512	-110 553	-110 553	-110 553	-110 553

Kaupunginvaltuusto

TOIMINNALLISET TAVOITTEET			
Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Talouden tasapainottaminen	Kyllä/Ei	Talouden tasapainotusohjelman laatiminen ja käsittely 4/2018	
Valtuustoseminaarien pitäminen	Kyllä/Ei	Vähintään 3	
Kaupunkistrategian päivittämisen aloittaminen	Kyllä/Ei	Aloitettu 8/2018	

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Toiminnan kuvaus

Vaalien toimittamisesta vastaa Mänttä-Vilppulan kaupungin 5-jäseninen keskusvaalilautakunta. Kaupungissa on viisi äänestysaluetta ja vaalilautakuntaa sekä vähintään yksi vaalitoimikunta.

Vuoden 2018 talousarviossa on varauduttu järjestämään tammikuussa toimitettava presidentinvaali sekä mahdollisesti syksyllä 2018 toimitettava maakuntavaali.

Valtuuston sitovuustaso	TP2015	TA2017	TA2018	TA2019	TS2020
Tulot	+18 743		+45 000	+45 000	+45 000
Menot	-20 173	- 19 485	-48 000	-48 000	-48 000
Netto	-1 530	-19 485	-3 000	-3 000	- 3000

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Toiminnan kuvaus

Tarkastustoiminnasta vastaa 5-jäseninen tarkastuslautakunta.

Valtuuston sitovuustaso	TP2016	TA2017	TA2018	TA2019	TS2020
Tulot					
Menot	-26 794	-26 294	-22 715	-22 715	-22 715
Netto	-26 794	-26 294	-22 715	-22 715	-22 715

Keskusvaalilautakunta

TOIMINNALLISET TAVOITTEET			
Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Kehitetään arviointisuunnitelman konserninäkökulmaa	Kyllä / Ei	Vuoden 2018 työohjelmassa huomioitu konserninäkökulma	

KONSERNIPALVELUT

Yleishallinto

Toiminnan kuvaus

Yleishallinnon vastuualueelle kuuluu kustannuspaikkoina kaupunginhallituksen toiminta, toimikunnat, jäsenmaksut, yleisavustukset, käyttövarausmäärärahat, muu kaupunginhallituksen alainen toiminta, ystäväkuntatoiminta, turvallisuus ja valmiustoiminta, kehitysyhtiöt (avustus), projektit sekä maaseutuelinkeinot.

Kaupunginhallitus valmistelee kaupunginvaltuustossa käsiteltävät asiat, huolehtii valtuuston päätösten täytäntöönpanosta sekä johtaa kaupungin hallintoa ja taloutta.

Kaupunginhallituksen kustannuspaikalle on kirjattu myyntitulo-odotusta 2,9 miljoonaa euroa kaupungin omistamista Mäntänvuoren Terveystalon osakkeista. Kaupunki omistaa 34 % yhtiön osakekannasta. Tarkoituksena on myydä osakkeista 15 %. Lisäksi on kirjattu tulo-odotukseksi Pirkanmaan sairaanhoitopiiriin vuoden 2018 ylijäämän palautus 300.000 euroa.

Kehitysyhtiöt ja yritysympäristö

MW-Kehitys Oy on Mänttä-Vilppulan kaupungissa toimiva elinkeino- ja kehitysyhtiö. MW-Kehityksen toiminnan perustavoitteena on tarjota alueen yrityksille niitä hyödyttäviä kehittämisspalveluita, vaikuttaa positiivisesti yritysten toimintaympäristöön sekä saada toiminnallaan lisättyä Mänttä-Vilppulassa toimivien yritysten määrää sekä työpaikkoja. MW-Kehityksen pääomistaja on Mänttä-Vilppulan kaupunki. Lisäksi osakkaina on alueella toimivia merkittäviä yrityksiä.

MW-Kehitys Oy:n toiminnassa toteutetaan merkittäviä muutoksia vuoden 2018 alusta lukien. Yhtiön tehtävät on määritelty uudestaan ja yhtiössä otetaan käyttöön uusi organisaatiomalli. Muutosten keskeisenä tavoitteena on muodostaa yrityspalveluyksikkö, jonka työ määrittää yhtiötä entistä selvemmin kaupungin yritys- ja elinvoimahankkeiden erikoisosajaksi. Yrityspalveluiden tavoitteena on toimia yritysten apuna sekä edistää yritysten toimintaa ennakoivasti, laaja-alaisesti ja kattavasti eri toimialoilla. Palvelut suunnataan sijoittaville, aloittaville, toimiville ja kehittyville yrityksille.

Yrityspalveluiden tuotevalikoiman kehittämisen ensi vaiheessa toteutetaan olemassa olevien peruspalveluiden kokoaminen ja käyttöönotto vuoden 2018 aikana. Yrityspalveluita tarjotaan sähköisesti (peruspalvelupaketti), minkä lisäksi yritysneuvojat auttavat erityiskysymyksissä ja ovat kaikki helposti tavoitettavissa. Toiminnassa panostetaan myös yritystapaamisten, ja yritystilaisuuksien järjestämiseen. Vahvoilla toimialoilla osallistutaan myyminen edistämiseen messuilla. Palveluyksikön toiminnan käynnistäminen ja saaminen täyteen toimintaan vie 2-3 vuotta.

Yhtiö tarjoaa viestintäpalveluita koko kaupunkikonsernille. Tehtävässä työskentelevä viestintäsuunnittelija tekee MW:lle yritysviestinnän perustyötä. Yhtiön markkinointijohtaja siirtyy 2018 alusta erityistehtäviin vastaamaan mm. kaupungin kulttuuripääkaupunkihankkeesta. Lisäksi hänen tehtävänsä liittyvät kaupunkikeskustan kehittämiseen, kaupunkimarkkinointiin ja brändinhallintaan.

Elinvoimatyön painopisteet vuonna 2018 liittyvät edunvalvontaan liikenne- ja kaavoitushankkeissa. Erityisesti Sassin alueen kehittämisen edistäminen sekä saavutettavuuden parantaminen rautatieliikenteen avulla ovat tärkeitä. Yhtiö osallistuu tiiviissä yhteistyössä kaupungin johdon kanssa Kiina-yhteyksien jatkamiseen. Kaupungin tunnettuutta Taidekaupunkina edistetään vahvasti karkitoimijoiden yhteistyöllä. Yrityksille alueen vahvuuksia ovat muun muassa osaava henkilöstö, toisen asteen vahva koulutustarjonta sekä korkeakouluverkostot, henkilöstön sitoutuneisuus työpaikkaan ja vahva teollinen kulttuuri. Taidekaupungin innovatiivinen ja luova ilmapiiri tukee alueen yritystoiminnan kehittymistä.

Yrke Kiinteistöt Oy on Mänttä-Vilppulassa toimiva kiinteistökehitysyhtiö. Yrke tarjoaa ja vuokraa alueelle sijoittuville sekä alueella toimiville yrityksille niiden tarpeisiin sopivia toimitiloja. Yrken pääomistaja on Mänttä-Vilppulan kaupunki. Lisäksi osakkaina on alueella toimivia merkittäviä yrityksiä.

Yrken omistuksessa on yhteensä n. 30.000 m2 erilaisia toimitiloja, jotka sopivat mm. teknologia-, palvelu- ja hyvinvointialan yrityksille. Yrke voi rakentaa yritykselle sopivat toimitilat tai esimerkiksi ostaa olemassa olevat toimitilat ja tehdä niihin sijoittuvan yrityksen tarvitseman remontin. Useat alueen merkittävät yritykset toimivat tai ovat toimineet Yrken toimitiloissa. Lisäksi Yrke tarjoaa Mänttä-Vilppulan kaupungille sen omistuksessa olevien yritysikiinteistöjen hallinnointipalvelut.

Yrke on kehittänyt pitkään pääomasijoitustoimintaa alueella osallistunut mm. useamman pääomasijoitusrahaston perustamiseen sekä sijoittanut itse eräisiin alueella toimiviin yrityksiin. Yrke toimii osaomistamiensa yritysten hallituksissa tilanteen ja tarpeen mukaan.

Mänttä-Vilppulassa on useita yritysalueita, kuten Isonniemen teollisuuspuisto sekä Kangasmaan ja Mustanlahden teollisuusalueet. Isonniemen teollisuuspuistoa profiloi taide ja puistomainen ympäristö. Näiden lisäksi merkittäviä yrityksiä toimii useilla muilla alueilla. Jatkossa yritystoimintaa pyritään houkuttelemaan myös mm. uuteen Mustanlahden teollisuuspuistoon, mikä sijaitsee logistisesti erinomaisessa paikassa. Yrke kehittää näitä yritysalueita vastaamaan yritysten tarpeita sekä infran että palveluiden saatavuuden näkökulmista.

Sopivien toimitilojen löytyminen on yrityksen liiketoiminnan harjoittamiselle ehdoton edellytys, joten Yrke on keskeisessä roolissa kaupungin elinvoimaisuuden ja elinkeinotoiminnan kehittäjänä. Tällä hetkellä Yrken toimitilojen käyttöaste on erittäin hyvä. Yrke ei laskuta kaupunkia palveluidensa tuottamisesta, vaan se toimii omilla tuloillaan.

Leader-toimintaryhmä PoKo ry

Maaseuturahaston alueellisena toimijana on PoKo ry, joka on yksi Suomessa toimivista alueellisista Leader toimintaryhmistä. Leader -toimintaryhmät tarjoavat mahdollisuuksia paikalliseen kehittämiseen. PoKo ry:n toimialueena on Mänttä-Vilppula, Ruovesi ja Virrat sekä Juupajoki. PoKo ry:ltä voi hakea osarahoitusta uutta luoviin kehittämistoimenpiteisiin, jotka edistävät työllisyyttä, asumisviihtyvyyttä, maaseudun palveluiden uudelleen organisointia tai taloudellisestikin merkittävää kulttuuritoimintaa.

Maaseutuelinkeinot

Laki maaseutuhallinnon järjestämisestä kunnissa (L 210/2010) velvoittaa, että kunta vastaa alueellaan maaseutuhallinnon järjestämisestä siten, että maaseutuhallinnon tehtävät tulevat hoidetuiksi Euroopan unionin ja kansallisen lainsäädännön kannalta asianmukaisella tavalla. Kunnan on muodostettava maaseutuhallinnon tehtävien hoitamiseksi toiminnallinen kokonaisuus, jonka alueella toimii vähintään 800 maatalouden tukihakemuksen tehnyttä luonnollista henkilöä tai yhteisöä.

Mänttä-Vilppulan kaupunki on tehnyt sopimuksen yhteistoiminta-alueen muodostamisesta yhdessä Jämsän, Keuruun, Kuhmoisten, Multian, Petäjäveden, Ruoveden ja Virtain kanssa. Keuruun kaupunki toimii isäntäkuntana vastaten viranomaistehtävien järjestämisestä koko alueelle. Yhteistoiminta-alue on aloittanut toimintansa vuoden 2013 alusta. Mänttä-Vilppulan osa-aikaiset maataloussihteerit siirtyivät Keuruun kaupungin palvelukseen. Asiakkaille tilanne ei ole tuonut muutosta, koska paikalliset toimipisteet säilyvät ennallaan.

Maaseutuhallinnon Keuruun yhteistoiminta-alueen kehittämissyksikön toiminta alkoi vuoden 2014 alusta. Maaseutuelinkeinoviranomaiset ja yhteistoimintaryhmä ovat laatineet koko yhteistoiminta-alueen koskevan maaseudun kehittämissohjelman vuosille 2014 - 2020. Kehittämissohjelman toteuttajia ovat kaikki alueella toimivat kehittäjät. Yksikön työntekijöiden kehittämissyö on kustannusvaikutukseltaan neutraalia maaseutuelinkeinoviranomaisen virkatyötä. Kunnat ovat sopineet, että toiminnasta aiheutuvat kustannukset jaetaan kuntien kesken seuraavasti: 40 % kunnassa olevien aktiivisten maatalojen suhteessa, 40 % tukipäätösten suhteessa ja 20 % tasan kuntien kesken.

Mänttä-Vilppulassa on 120 aktiivista tilaa ja tilojen lukumäärä on pysynyt samalla tasolla jo usean vuoden ajan. Maataloussihteeri välittää maksajaviranomaisena Mänttä-Vilppulan alueen viljelijöille EU:n rahoittamia sekä kansallisesti rahoitettuja tukia noin 2,8 miljoonaa euroa vuodessa. Maatalousyrittäjien lomituspalvelujen järjestämisen Mänttä-Vilppulan alueella hoitaa Keuruun paikallisyksikkö.

Yleishallinto yhteensä

Valtuuston sitovuustaso	TP2016	TA2017	TA2018	TA2019	TS2020
Tulot	+37 093	+1 250 000	+3 240 000	+40 000	+40 000
Menot	-2 134 493	-1 726 476	-1 565 607	-1 565 607	-1 565 607
Netto	-2 097 399	-476 476	+1 674 393	-1 525 607	-1 525 607

Yleishallinto

TOIMINNALLISET TAVOITTEET			
Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Kuntalaisten osallisuuden lisääminen (hyvinvointikertomus 1)	Kyllä/Ei	Toteutetaan yksi laaja kuntalaistutkimus	
Kaupunginhallituksen iltakoulutoiminnan aloittaminen	Kyllä/Ei	Luodaan järjestelmä ja periaatteet iltakoulujen pitämiseen 6/2018	
Ystävyysskuntatoiminnan selkiyttäminen	Kyllä/Ei	Laaditaan ystävyysskuntastrategia 12/2018	

Hallintopalvelut

Hallintopalveluiden tehtävänä on huolehtia kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston päätösvalmistelusta ja asiakirjatuotannosta sekä ohjata ja yhtenäistää hallintokuntien päätösvalmistelua/asiakirjatuotantoa sekä arkistointia. Lisäksi hallintopalveluiden tehtävänä on hoitaa kaupungin keskusarkisto, hallintopalveluiden kirjaamo sekä vastata myös kaupungintalon neuvontapisteen palveluista, toimistotarvikehankinnoista, posti-, monistus- ja kulunvalvontapalveluista sekä kaupunginjohtajan sihteerin tehtävistä. Hallintopalvelut ohjaa myös kaupungin viestintää ja verkkoviestintää.

Hallintopalveluiden henkilöstö 2018: kaupunginjohtajan sihteeri, toimistos sihteeri, monistamonhoitaja ja hallintopäällikkö.

Painopistealueet

Vuoden 2018 hallintopalveluiden tehtäväalueen painopisteenä on jatkaa Mänttä-Vilppulan kaupungin hallintoprosessin kehittämistä ja sujuvoittamista. Erityisenä painopisteenä on kaupungin hankintatoimen ohjeistusten kehittäminen ja hankintajärjestelmän käyttöönotto. Lisäksi vuoden 2018 aikana toteutetaan tiedonhallintasuunnitelmaprojekti sekä tehostetaan postipalveluiden järjestämistä. Hallintopalveluiden henkilökunta vastaa myös vaalien järjestämisestä 2018.

Hallintopalvelut

Valtuuston sitovuustaso	TP2016	TA2017	TA2018	TA2019	TS2020
Tulot					
Menot	-247 081	-254 007	-273 764	-273 764	-273 764
Netto	-247 081	-254 007	-273 764	-273 764	-273 764

Hallintopalvelut

TOIMINNALLISET TAVOITTEET			
Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Hankintastrategian ja ohjeiden laadinta	Kyllä/Ei	5/2018	
Kaupungin asiakirjahallinnon kehittäminen	Kyllä/Ei	Tiedonhallintasuunnitelma valmis 12/2018	
Kaupungin postipalveluiden uusi toimintamalli	Kyllä/Ei	Käytössä 6/2018	

Henkilöstöpalvelut

Henkilöstöpalveluihin kuuluvat omina kustannuspaikkoinaan työsuhde- ja palkkahallinto, työterveyshuolto, työpaikkaruokailu, työsuojelu- ja TYKY-toiminta ja yhteinen koulutus. Kaupunginhallitus vastaa kaupungille työnantajana kuuluvasta henkilöstöpolitiikasta, siihen liittyvästä päätöksenteosta ja henkilöstöasioiden ohjauksesta. Henkilöstöasioiden valmistelusta kaupunginhallitukselle vastaa henkilöstöpäällikkö, joka toimii henkilöstöpalveluiden vastuualueen esimiehenä. Henkilöstöpalveluita tullaan jatkossa kohdentamaan yhä enemmän konsernipalveluiden näkökulmasta koko kaupunkikonserniin.

Työsuhde- ja palkkahallinto

Kustannuspaikka sisältää henkilöstöpäällikön ja palkkakirjanpitäjien palkkaussäännöt. Työsuhde- ja palkkahallinto sisältää myös pääluottamusmiesten ja mahdollisten muiden luottamusmiesten luottamusmieskorvaukset- ja palkat.

Kunnallisen yhteistoimintalain mukaisena yhteistoimintaelimenä toimii YT-ryhmä. Yhteistoimintalain tarkoituksena on edistää työnantajan ja henkilöstön välistä yhteistoimintaa kunnissa. Yhteistoiminnan tavoitteena on antaa henkilöstölle mahdollisuus yhteisymmärryksessä työnantajan kanssa osallistua kaupungin toiminnan kehittämiseen ja antaa henkilöstölle mahdollisuus vaikuttaa omaa työtään ja työyhteisöään koskevien päätösten valmisteluun sekä samalla edistää kunnallisen palvelutuotannon tuloksellisuutta ja henkilöstön työelämän laatua. YT-ryhmään jäsenenä kuuluvat muiden ohella työsuojelupäällikkö (henkilöstöpäällikkö) ja työsuojeluvaltuutetut ja YT-ryhmä toimii myös kunnallisen alan työsuojelun yhteistoimintasopimuksen 4 §:n tarkoittamana edustuksellisenä työsuojelun yhteistoimintaelimenä. Kustannuspaikka sisältää lisäksi kaupungin toiminnan ja hallinnon vastuuvakuutukset sekä henkilöstön merkkipäivä- ym. muistamiset.

Työterveyshuolto

Työterveyshuolto on hankittu vuoden 2013 alusta lukien Pihlajalinna Oy:ltä. Työterveyshuoltosopimukseen liittyy lakisääteisen työterveyshuollon lisäksi työterveyspainotteiset sairaanhoitopalvelut. Kaupungin työterveyshuollon yleistavoitteena on terveellinen ja turvallinen työympäristö, työhön liittyvien sairauksien ennaltaehkäisy ja varhainen tuki, työntekijän työ- ja toimintakyvyn ylläpitäminen ja terveyden edistäminen. Vuonna 2017 on tarkasteltu työterveyshuollon laajuutta painottaen ennaltaehkäisevää toimintaa. Vuonna 2018 tarkastelu jatkuu työhyvinvointiohjelman kautta.

Työpaikkaruokailu

Henkilöstön työpaikkaruokailumahdollisuus on järjestetty kaupungin omiin koulujen ja muiden laitosten ruokaloihin sekä tukemalla yksityisissä lounasruokaa tarjoavissa ravintoloissa tapahtuvaa työpaikkaruokailua. Sopimuksen piiriin pyritään saamaan kaikki paikalliset lounasruokailuyrittäjät. Vuonna 2018 kartoitetaan ja otetaan käyttöön sähköinen toimintamalli työpaikkaruokailun ja muiden henkilöstöetuuksien osalta.

Työsuojelu ja TYKY-toiminta

Työsuojelu on kunnallisen alan työsuojelun yhteistoimintasopimuksen mukaan osa henkilöstövoimavarojen strategista johtamista. Sen tarkoituksena on kehittää työn ja työympäristön terveellisyyttä ja turvallisuutta, kestävää tuloksellisuutta tuottavaa työelämää ja henkilöstön kokemaa työhyvinvointia suunnitelmallisten johtamis- ja toimintatapojen avulla.

Työsuojeluvaltuutettujen palkkiot ja muut kulut sisältyvät tämän kustannuspaikan määrärahoihin. Kaupungin työsuojeluorganisaatioon kuuluu työsuojelupäällikön lisäksi kaksi työsuojeluvaltuutettua sekä neljä työsuojeluasiamiestä, joista kaksi on nimetty varatyösuojeluvaltuutetuksi. Tyky-ryhmänä toimii YT-ryhmä, joka ohjaa vuosittain tyky-toimintaan osoitettujen varojen käyttöä. Varoja käytetään liikunnan ja muun

virkestystoiminnan tukemiseen ja henkilöstön omaehtoiseen virkestystoimintaan hallintokunnittain. Kaupungin virkestystyöryhmä saa myös käyttövaransa tältä kustannuspaikalta.

Yhteinen koulutus

Kustannuspaikka sisältää palvelualueiden toimialaan kuulumattoman yleiskoulutuksen, esim. esimieskoulutus ja osa ensiapukoulutuksesta. Vuonna 2018 jatketaan esimiesvalmennusta, jonka tavoitteena on valmentaa käytännönläheisesti, mitä taitavalta ja motivoivalta esimieheltä odotetaan ja mitä kaupungin konserniorganisaatio odottaa esimieheltä. Myös esimiehen työturvallisuusvastuu kuuluu valmennusohjelmaan.

Henkilöstöpalveluiden toiminnalliset tavoitteet 2018

Henkilöstöpalveluiden toiminnan painopistealueet:

- Henkilöstöhallinto- ja raportointi
- Laadullinen ja määrällinen henkilöstösuunnittelu
- Palkkausjärjestelmä, palkanlaskenta ja palkkapolitiikka
- Työkyky- ja turvallisuusjohtaminen
- Ulkoinen ja sisäinen työnantajakuva

Painopisteluista on johdettu seuraavat tavoitteet vuodelle 2018:

Valtuuston sitovuustaso	TP2016	TA2017	TA2018	TA2019	TS2020
Tulot	+156 113	+131 300	+131 300	+131 300	+131 300
Menot	-747 494	-655 828	-615 695	-615 695	-615 695
Netto	-591 381	-524 528	-484 395	-484 395	-484 395

Henkilöstöpalvelut

TOIMINNALLISET TAVOITTEET			
Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Tilanne
Kaupunkikonsernin työhyvinvoinnin ja työkykyjohtamisen kehittäminen	Kyllä/Ei	Kaupunkikonsernin työhyvinvointiohjelma laadittu ja otettu käyttöön yhteistyössä palvelualueiden, Kevan ja pääsopijajärjestöjen ja mahdollisten yhteistyökuntien kanssa 12/2018.	
Työajan ja työaikamuotojen optimaalinen käyttö kaupunkikonsernissa	Kyllä/Ei	Työajan optimaalinen käyttö ja työaikamuodot selvitetty palvelualuekohtaisesti 8/2018 ja työajanhallintajärjestelmä otettu käyttöön 12/2018	
Työsuorituksen johtamisen ja palautteellisuuden ja kehittämisen jatkaminen	Kyllä/Ei	Työsuorituksen arviointijärjestelmä suunniteltu ja otettu käyttöön yhteistoiminnassa 8/2018	
Kaupunkikonsernin työnantajakuvan kehittäminen	Kyllä/Ei	Rekrytointiprosessi kuvattu, sähköistetty ja koulutettu. Sähköinen sijaisrekisteri käytössä. 6/2018	

Talou s palvelut

Toiminnan kuvaus

Talou s palveluiden tehtäväalueella tavoitteena on valmius

- hoitaa viiveittä ja oikeellisesti kaupungin kirjanpitoa ja maksuliikennettä
- tuottaa ajantasaisesti organisaatiolle oikeata ja riittävää tietoa mm. talousarvion toteutumisesta
- laatia vuosittain asetetun aikataulun mukaisesti talousarvio ja -suunnitelma, tilinpäätös ja talouden lakisäateiset tilastot

Talou s palveluihin on budjetoitu myös mm. kaupungin verotuskustannukset.

Painopistealueet

Vuoden 2018 suoritetaan loppuun talous- ja palkkahallinnon yhteinen konsernipalveluselvitys. Selvityksen kautta varaudutaan mm. eläköitymisiin ja SOTE:n poistumisen aikaansaamiin muutoksiin. Talous- ja palkkahallinnon prosesseja tarkastellaan erityisesti konserninäkökulmasta.

Talou s palvelut

Valtuuston sitovuustaso	TP2016	TA2017	TA2018	TS2019	TS2020
Tulot	+10 000	+10 000	+10 000	+10 000	+10 000
Menot	-666 536	-663 417	-648 111	-648 111	648 111
Netto	-656 536	-653 417	-638 111	-638 111	-638 111

Talou s palvelut

TOIMINNALLISET TAVOITTEET			
Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Talous- ja palkkahallinnon konsernipalveluselvityksen tekeminen	Kyllä / Ei	12/2018	
Kuntamaisemaraporttien hyödyntäminen valmistelussa	Kyllä / Ei	12/2018	
Taloustietojen raportointi muuttuu kun raportointi siirtyy Tilastokeskukselta Valtiokonttorille, uudet ohjeistukset tulossa 2019 alusta. Varautuminen ja valmistautuminen muutokseen.	Kyllä / Ei	12/2018	

Tietohallintopalvelut

Tietotekniikan tehtäväalueella tavoitteena 2018 on

- maakunnallisiin SoTe ICT -palveluihin valmistautuminen niiltä osin kuin oman toiminnan malli edellyttää.
- EU:n yleinen tietosuojasetus hyväksyttiin keväällä 2016 (14.4.2016) Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksillä. Tietohallinto varmistaa järjestelmien tilan ja tekee toimenpiteet, joita uudistus edellyttää.

Tietohallintopalvelut

Valtuuston sitovuustaso	TP2016	TA2017	TA2018	TS2019	TS2020
Tulot	+31 249	+16 740	+16 740	+16 740	+16 740
Menot	-321 944	-310 430	-340 519	-340 519	-340 519
Netto	-290 695	-293 690	-323 779	-323 779	-323 779

Tietohallintopalvelut

TOIMINNALLISET TAVOITTEET			
Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
EU:n tietosuoja-asetuksesta aiheutuvat toimenpiteet	Kyllä/Ei	5/2018	
Office koulutukset	Kyllä/Ei	3/2018	

Yhteispalvelut

Yhteispalvelu on tapa tarjota julkishallinnon ja muita palveluja keskitetysti yhdestä paikasta. Yhteispalvelu perustuu kuntien ja valtion viranomaisten väliseen yhteistyöhön ja sopimiseen. Tällä hetkellä Suomessa toimii noin 190 yhteistä asiakaspalvelupistettä. Uusi yhteispalvelulaki on tullut voimaan 1.6.2017. Yhteispalvelulain keskeisimpänä tarkoituksena on tukea digitalisaatiokehitystä ja sähköistä asiointia. Uudistetussa yhteispalvelulaissa säilyy perusperiaatteena viranomaisten sopimusperusteinen yhteistyö. Tavoitteena on, että yhteispalvelussa noudatetaan yhdenmukaisia menettelytapoja ja -keinoja. Viranomaisten digitaaliset palvelut ja niiden käytön neuvonta ja tuki tuodaan keskeiseksi osaksi yhteispalvelutoimintaa.

Mänttä-Vilppulaan on tarkoitus luoda vuoden 2018 aikana valtion ja kaupungin palveluiden asiakaspalvelua asiointipiste-palvelukonseptilla tuottava yhteispalvelupiste. Palveluvalikoimassa tulevat aluksi olemaan kaupungin oma infopiste, Kela, Vero, TE-palvelut ja Maistraatti. Myöhemmin palveluvalikoimaan on tarkoitus lisätä kaupungin muita palveluita. Yhteispalveluiden vastuualueen päällikkönä tulee toimimaan henkilöstöpäällikkö ja päivittäisestä esimiestyöstä tulee vastaamaan jo kaupungin palveluksessa oleva palveluneuvoja. Tarkoituksena on säilyttää valtion palvelut kaupungissa, tehostaa ja digitalisoida kaupungin palvelutuotantoa ja tarkastella kaupungin palveluita nimenomaan asiakasnäkökulmasta. Lisäksi yhteispalvelupisteen on tarkoitus elävöittää kaupungin keskustaa tuomalla kaupunkilaisten saataville virkeä ja nykyaikainen palvelupiste.

Yhteispalvelut

TOIMINNALLISET TAVOITTEET			
Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Tilanne
Valtion viranomaispalveluiden säilyminen taidekaupungin alueella yhteispalvelupisteen perustamisen kautta	Kyllä/Ei	Valtion ja kaupungin palveluiden asiakaspalvelua asiointipiste-palvelukonseptilla tuottava palvelupiste perustettu ja toiminnassa 6/2018	

Valtuuston sitovuustaso	TP2016	TA2017	TA2018	TA2019	TS2020
Tulot	-	-	+25 000	+25 000	+25 000
Menot	-	-	-312 512	-312 512	-312 512
Netto	-	-	-287 512	-287 512	-287 512

Työllisyys- ja turvapaikanhakijat

Työllisyyspalvelut pohjaa perusajatuksensa sille, että jokainen työtön kuntalainen tarvitsee palveluita, oli hän minkä ikäinen tai taustainen tahansa. Työttömyys ei kosketa vain työtöntä itseään, vaan heijastuu myös lähipiiriin ja sosiaaliin suhteisiin. Toiminnan ydin on löytää tukea tarvitseva asiakas ja pystyä ohjaamaan häntä tavalla, jonka hän myös itse ymmärtää ja johon hän voi sitoutua. Kenenkään kohdalla ei voi olettaa, ettei työllistyminen olisi mahdollista. Aina on mahdollista löytää uusi suunta ja saada siihen tukea tilanteesta tai iästä riippumatta.

Työllisyyspalveluissa rakennetaan mahdollisuus työllistymispolulle: kuntouttava työtoiminta → työkokeilu → palkkatuettu työ → työllistyminen avoimille työmarkkinoille. Työllisyyspalvelujen työntekijöillä ja eri hankkeilla on oma roolinsa tuolla polulla ja kaikki työ tähtää etenemiseen kohti palkkatyötä ja työmarkkinatuen kuntaosuuden pienentämistä. Työttömät tulevat yllä kuvatulle polulle hyvin eri kohdissa, joten yksilöllinen lähestymistapa yhteistyössä eri toimijoiden kanssa on erityisen tärkeää. Työllisyys- ja maahanmuuttajapalvelut on syksyn 2017 aikana organisoitunut uudelleen eri vastuutiimeihin. Tiimien ydintehtäväalueet ovat palveluohjaus, nuoret, työpajatoiminta, maahanmuuttajat ja työnantajayhteistyö. Tiimien tavoitteena on löytää yhteistyöväyliä kaupungin palveluiden, muiden toimijoiden ja kolmannen sektorin kanssa.

Nuorten tiimin osalta työllisyyspalvelujen tavoite on se, ettei yksikään nuori jää vaille tukea. Kaikilla tulisi olla suunnitelma ja työllisyyspalveluilla kyky tukea sitä. Käytännössä tämä varmistuu nuoren parissa toimivan työntekijän taholta, joka on tukena ja apuna kohti työtä, opintoja tai työllistymistä edistäviä palveluja. Kaksi nuorten yksilövalmentajaa ja etsivä nuorisotyöntekijä tekevät yksilötyötä ja ovat nuorten tukena esim. työhön, koulutukseen, työkokeiluun ja kuntouttavaan työtoimintaan hakeutumisessa. Tällä pyritään ennalta ehkäisemään nuorten työttömyyttä ja syrjäytymistä sekä ohjaamaan nuoret oikeisiin palveluihin. Työpajatoimintaa kehitetään edelleen mediapajan ja työkeskuksen kautta. Tarkoituksena on kartoittaa myös muita kuntouttavan työtoiminnan työpajamalleja. Maahanmuuttajien osalta painopiste on alkukartoitusten ja/ tai kotoutumissuunnitelmien laatimisessa, kotouttamisen kehittämisessä, suunnittelussa ja seurannassa sekä asiakaskohtainen palveluiden koordinointi yhteistyössä eri toimijoiden kanssa ja ohjaaminen tarvittaviin palveluihin.

Työmarkkinatuen kuntaosuutta pystytään pienentämään parhaiten tarjoamalla asiakkaille laadukasta ohjausta ja palveluja, joiden avulla he voivat siirtyä työelämään tai työllistymistä edistäviin palveluihin. Työllisyys- ja maahanmuuttopalvelut rahoittaa toimintaa hakemalla hankkeiden kautta tukea välttämättömien kustannusten rahoitukseen ja toiminnan kehittämiseen. Valtioavusteisia hankkeita ovat tällä hetkellä nuorten työpajahanke, etsivä nuorisotyö sekä Steppi-hanke, jonka kautta palkataan palkkatuettuun työhön mm. kaupungille vuodessa 10-15 henkilöä aitoihin kaupungin työtehtäviin. Yhteensä asiakkaita on vuositasolla 50-60. Opinnollistamisen avulla asiakkaan työkokemus halutaan saada paremmin näkyväksi. Asiakas saa osaamistodistuksen, joka on kirjoitettu hänen taitojensa perusteella. Työnantajayhteistyön kannalta tärkeimpiä asioita ovat yhteistyö MW-kehityksen kanssa sekä rekrymessut, jotka järjestetään keväällä.

Tavoitteena on vakiinnuttaa työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu (TYP) Ylä-Pirkanmaalle (Mänttä-Vilppula, Virrat, Ruovesi, Juupajoki). Ylä-Pirkanmaan TYP-toiminnan johtajuus on sovittu Mänttä-Vilppulaan. Myös yhteistyö sosiaalipalveluiden kanssa on yksi toiminnan painopisteistä. Yhteispalveluita on tarkoitus laajentaa kaupungissa työllisyyspalveluiden tarjonnan ja nimenomaan yhteistyön näkökulmasta. Lisäksi yhteistyösopimukset eri toimijoiden kanssa tulevat tarkasteluun vuonna 2018.

Mänttä-Vilppula-lisän maksamista 300 €/kk jatketaan, mutta sen myöntämisperusteita tarkistetaan, jotta se kohdentuisi entistä paremmin vaikeimmassa työmarkkina-asemassa olevien työllistymisen tukemiseen. Lisäksi lisä tullaan markkinoimaan aikaisempaa paremmin kohderyhmille ja tekemään siitä tuotteena kiinnostavampi.

Työllisyys- ja turvapaikanhakijat

Valtuuston sitovuustaso	TP2016	TA2017	TA2018	TA2019	TS2020
Tulot	+2 695 501	+2 155 791	+2 137 272	+2 137 272	+2 137 272
Menot	-3 404 663	-3 122 651	-3 192 116	-3 192 116	-3 192 116
Netto	-709 162	-966 860	-1 054 844	-1 054 844	-1 054 844

Työllisyys- ja turvapaikanhakijat

TOIMINNALLISET TAVOITTEET			
Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Työpajatoiminnan kehittäminen	Kyllä/Ei Asiakaspäivät	Työpajojen toimintamallien ja asiakasohjauksien kehityssuunnitelma valmis 12/2018 ja kaupungin kuntouttavassa työtoiminnassa vähintään 5300 asiakaspäivää	
Työmarkkinatuen kuntaosuiden minimoiminen	Asiakkaiden lukumäärä	5 asiakasta/vuosi siirtyy koulutukseen tai vapaiden työmarkkinoiden käyttöön	
Pidetään edellytykset vastaanottokeskustoiminnan jatkumiseksi paikkakunnalla.	Kyllä/Ei	Vastaanottokeskustoiminta jatkuu paikkakunnalla	
Työllisyysuunnittelun kehittäminen	Kyllä/Ei	Kaupungin työllisyyspalveluiden solumusten arviointi ja työllistettävien henkilöiden ja tukimuotojen ohjeistus kaupungin esimiehille 12/2018	
Nuorisotyöttömyyden alentaminen	Kyllä/Ei	Nuorten työpajatoiminnassa vähintään 50 nuorta/vuosi. Asiakkaista 2.asteen koulutukseen siirtyvien määrä 6/vuosi. Etsivä nuorisotyö löytää yksilöllisiä ratkaisuja vähintään 30 nuorelle/vuosi.	
Työnantajayhteistyön kehittäminen	Kyllä/Ei	Kehitys- ja yhteistyösuunnitelma laadittu kaupungin kehitysyhtiön kanssa. Käytössä 12/2018.	

Joukkoliikenne

Toiminnan kuvaus

ASIOINTI- JA PALVELULIIKENNE

Asiointi- ja palveluliikenne on kilpailutettu keväällä 2015, joten 3.8.2015 lähtien yrityksenä on toiminut Jokilaakson Tilausliikenne Ky. Sopimus on voimassa 31.7.2019 saakka.

Asiointi- ja palveluliikenteelle on suunnitellut reitit, joita voidaan hieman muutella asiakkaiden tarpeiden mukaan. Reittejä on Vilppulan alueella kaikkiaan kolme ja ne ajetaan tiistaisin, keskiviikkoisin ja torstaisin. Osa liikenteestä voidaan toteuttaa soitettavan tilauksen perusteella tietyiltä suunnilta eri päivinä. Asiointiliikennettä voivat käyttää kaikki maksavat asiakkaat. Liikenteen periaatteena on järjestää asiointimahdollisuus kultakin reitiltä kerran viikossa arkipäivinä. Mäntän ja Vilppulan keskustojen tuntumassa asuville tarkoitettu liikenne ajetaan neljänä arkipäivänä viikossa maanantaisin, tiistaisin, keskiviikkoisin ja perjantaisin. Näillä tavoittaa kauppa-, virasto- ym. palvelut taajamissa.

Painettu aikataulu jaettiin joka kotiin viimeksi kesäkuun alussa 2017. Aikataulut löytyvät myös kaupungin verkkosivuilta: <http://www.manttavilppula.fi/kaupunkipalvelut/liikenneyhteydet-ja-kartat>.

OSTETUT LINJA-AUTOVUOROT

Jokilaakson Tilausliikenne Ky ajaa aamuisin ja iltapäivisin väliä Mänttä-Halli-Mänttä. Koulujen loma-aikoina sama liikennöitsijä ajaa Mäntän ja Vilppulan välillä useammin kuin muulloin. Kesän ajaksi hankitaan liikennettä Pohjaslahdelta Mänttään ja takaisin yhtenä arkipäivänä. Lukuvuoden alkaessa 10.8.2016 alkoi liikenne reitillä Jämsä-Mänttä-Jämsä. Linja-auto lähtee aamulla Jämsän suuntaan Vilppulasta Mäntän kautta ja palaa Vilppulaan iltapäivällä taas Mäntän kautta. Tämän liikenteen hoitaa Keski-Suomen ELY-keskuksen suorittaman kilpailutuksen perusteella Tilausliikenne Lampinen. Myös Jämsästä pääsee aamulla Mänttään Jyväskylän Liikenteen bussilla ja iltapäivällä Mäntästä takaisin Jämsään Jokilaakson Tilausliikenteen bussilla.

Tätä liikennettä voivat käyttää kaikki, mutta liikenne aloitettiin erityisesti helpottamaan JAO:ssa ja MSKK:ssa opiskelevien kulkemista. Kustannukset jaetaan puoliksi Mänttä-Vilppulan ja Jämsän kaupunkien kesken. Mänttä-Vilppulan kaupunki on saanut tähän Pirkanmaan ELY-keskukselta avustusta (valtionavustus palvelusopimusasetuksen mukaisen liikenteen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin) 2016-2017. Vuodelle 2018 haetaan avustusta tammikuussa, kun haku aukeaa.

TAKSA-ALENNUSTEN OSTO

Kaupunki on mukana Tampereen itäisessä seutulippualueessa. Seutulippu oli aiemmin alueella kaikkiin linja-autoihin kelpaava edullinen 30 pv:n älykortti, jolla oli rajaton matkustusosoikeus. Seutulipun käyttömahdollisuus on nyt kuitenkin vähentynyt sitä mukaa kuin EU:n palvelusopimusasetuksesta johtuvat siirtymäajat kuluvat umpeen. Matka Mäkelän Oy:n lopetettua liikennöinnin Keuruu-Kolho-Vilppula-Mänttä linjalla kesällä 2017, kaupunki kilpailutti reitin Mänttä-Vilppula-Kolho (Uittosalmen kautta). Kilpailutuksen voitti Mäntän Tilausliikenne Oy ja liikenne välillä alkoi 9.8.2017. Reitti ajetaan kaksi kertaa aamuisin ja kaksi kertaa iltapäivisin. 1.10.2017 Väinö Paunu Oy otti käyttöön Mäntän ja Vilppulan välillä 50 € seutulipun, mikä ei aikaisemmin heillä ollut käytössä. Tämä lipputuote on tärkeä etenkin toisen asteen opiskelijoille.

Valtio uudistaa parhaillaan koko seutulippujärjestelmää. ”Waltti-kortti” on joukkoliikenteen matkakortti, joka on edelleen kehitteillä. Waltin tulevaisuuden visiona on toimia Suomen kaikki kaupunkiseudut kattavana matkakorttina. Pirkanmaalle perustettiin aiemman seutulipputyöryhmän tilalle henkilöliikennetyöryhmä, jonka jäsenenä on kuljetussuunnittelija.

Joukkoliikenne yhteensä

Valtuuston sitovuustaso	TP2016	TA2017	TA2018	TS2019	TS2020
Tulot	+27 354	+35 683	+61 200	+61 200	+61 200
Menot	-143 204	-170 370	-237 516	-237 516	-237 516
Netto	-115 668	-134 687	-176 316	-176 316	-176 316

Joukkoliikenne

TOIMINNALLISET TAVOITTEET			
Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Kaupungin etujen valvominen joukkoliikenteen osalta	Kyllä/Ei	Joukkoliikenne yhteyksien pitäminen vähintään nykyisellä tasolla	

KONSERNIPALVELUJEN PALVELUALUE YHTEENSÄ

Valtuuston sitovuustaso	TP2016	TA2017	TA2018	TS2019	TS2020
Tulot	+2 957 310	+3 599 514	+5 621 512	+2 521 512	+2 521 512
Menot	-7 665 415	-7 059 547	-7 185 840	-7 185 840	-7 185 840
Netto	-4 708 105	-3 460 033	-1 564 328	-4 664 328	-4 664 328

SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT

Kaupunki on järjestänyt sosiaali- ja perusterveydenhuollon palvelut ulkoistettuna ostopalveluna 1.1.2013 lukien viranomaistoimintaa lukuun ottamatta. Sen jälkeen eriasteisten oikeusprosessien vuoksi sosiaali- ja terveyspalveluiden tuottaminen on kilpailutettu kaksi kertaa, jona aikana on toimittu väliaikaisin sopimusjärjestelyin. Vuoden 2015 lopulla järjestetty kilpailutus johti lopulta sopimuksen syntymiseen 1.8.2016 alkaen Pihlajalinna-ryhmittymän kanssa, josta lukien sosiaali- ja terveyspalveluiden tuottamista koskeva sopimus on voimassa 15 vuotta. Palveluiden vastuullisena tuottajana toimii Pihlajalinna-konserniin kuuluva Mäntänvuoren Terveys Oy, joka on kaupungin ja Pihlajalinna Oy:n yhdessä perustama yhtiö.

Vuoden 2015 alusta on käynnistynyt Juupajoen kunnan kanssa muodostettu sosiaali- ja terveystoimen yhteistoiminta-alue, jonka vastuukuntana toimii Mänttä-Vilppulan kaupunki. Kaupungin hallintosääntö ja organisaatio on muutettu vastaamaan yhteistoiminta-alueen muodostamista koskevaa sopimusta. Kaupungin organisaatiossa toimii peruspalvelulautakunta, joka on kuntalain 77 §:n mukainen Mänttä-Vilppulan ja Juupajoen yhteinen lautakunta. Lautakunnassa on 7 jäsentä; Mänttä-Vilppulasta 4 ja Juupajoelta 3. Lautakunnan yksilöjaoston kolmesta jäsenestä 2 on Mänttä-Vilppulasta ja 1 Juupajoelta.

Peruspalvelulautakunnan vastuulla on palvelusopimuksen toteutumisen valvonta. Lisäksi sopimukseen sisältyy tilaajan ja tuottajan edustajista koostuva yhteinen ohjausryhmä. Juupajoen kunnan palvelut tuottaa Juupajoen oman kilpailutukseen ja palvelusopimukseen perustuen vuoden 2017 loppuun asti ryhmittymä Pihlajalinna Oy/Mäntänvuoren Terveys Oy/Dextra Oy. Palvelujen tuottamista koskeva hankintasopimus on siirretty 1.1.2015 lukien vastuukunnan Mänttä-Vilppulan hoidettavaksi.

Juupajoen palvelut sisällytettiin Mänttä-Vilppulan vuoden 2015 kilpailutukseen ja Juupajoen palvelut siirtyvät osaksi Mänttä-Vilppulan palvelusopimusta 1.1.2018 lukien. Juupajoen kilpailutettu palvelukokonaisuus on sisältänyt vuoden 2017 loppuun asti myös eläkemenoperusteiset maksut, etsivän nuorisotyön projektin, kuntouttavan työtoiminnan ja työmarkkinatuen kuntaosuuden. Juupajoen liittyessä Mänttä-Vilppulan sopimukseen 1.1.2018 lukien em. erät eivät enää sisälly palvelusopimukseen. Juupajoen palvelutuotanto yhdenmukaistetaan Mänttä-Vilppulan palvelutuotannon kanssa, asiakasmaksut ja ohjeistukset yhdenmukaistetaan kaikilta osin. Palvelusopimuksen seurantaan liittyvät kriteerit yhdenmukaistetaan vuoden 2018 alussa.

Palvelualue sisältää sosiaali- ja terveyspalveluiden hallinnon lisäksi

Sosiaalilainsäädännön mukaiset palvelut

- lastensuojelu
- aikuis- ja perhesosiaalityö
- ennaltaehkäisevä ja täydentävä toimeentulotuki (perustoimeentulotuki siirtyi KELA:n hoidettavaksi 1.1.2017 alkaen)
- vammapalvelut
- vanhuspalvelut

Perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon palvelut

- terveyskeskuksen vastaanottopalvelut
- terveysneuvonta
- hammashuolto
- vuodeosasto
- kuntoutus
- äitiys- ja lastenneuvola
- mielenterveystyö
- päihdehuolto
- puhe- ja toimintaterapia
- erikoissairaanhoito

Kummassakin kunnassa lasten varhaiskasvatus sisältyy sivistystoimeen ja ympäristöterveydenhuollon ja eläinlääkinnän palvelut Mänttä-Vilppula hankkii Keuruulta ja Juupajoki Tampereelta. Yhteistoiminta-alue aiheuttaa Mänttä-Vilppulan talousarvion loppusumman kasvamisen Juupajoen tulojen ja menojen osalta. Toimintakatteeseen sillä ei ole vaikutusta, koska Juupajoen kunta maksaa kaupungille sen osalta syntyvän nettomenon.

Sosiaalipalvelut ja perusterveydenhuolto

Kaupungin palveluksessa oleva sosiaali- ja perusterveydenhuollon henkilöstö on talousarviossa seuraava:

	2018	2017	2016
Tilaajajohtaja	-	0,5	0,5
Palvelujohtaja	1	1	1
Hallintoylilääkäri	0,4	0,4	0,4
Toimistosihtööri / hallinto	1	1	-
Koulutuksesta vastaava lääkäri, terveystakeskus	0,3	0,3	0,3
Koulutuksesta vastaava lääkäri, hammashuolto	0,3	0,3	0,3
Johtava sosiaalityöntekijä	1	1	-
Sosiaalityöntekijä	3	3	4
Sosiaaliasiainhoitaja	-	-	1
Sosiaalineuvoja	1	1	-
Sosiaalineuvoja/Lastenvalvoja	1	1	1
Etuuskäsittelijä	1	1	2
Toimistosihtööri /Juupajoki	1	1	1
YHTEENSÄ (työpanoksena)	11	11,5	11,5

Sosiaalityön tehtävät vähenivät vuonna 2017, koska perustoimeentulotuen käsittely siirtyi 1.1.2017 alkaen KELA:n hoidettavaksi. Tilaajajohtajan eläköityessä 1.1.2018 alusta sosiaali- ja terveystoimen hallinnon tehtäviä on järjestelty uudelleen syksyn 2017 aikana. Palvelualueen johtajana toimii palvelujohtaja 1.1.2018 lukien.

Mänttä-Vilppulan sosiaali- ja perusterveydenhuollon talousarvio sisältää myös eläkemenooperusteisia maksuja kaupungin omista ja purettujen kuntayhtymien työsuhteista, joiden velvoitteet ovat syntyneet ennen vuotta 2005. Nämä maksut eivät sisälly Mänttä-Vilppulan palvelusopimukseen, vaan ne ovat kaupungin vastuulla olevia menoja. Juupajoen vastaavat eläkemenooperusteiset maksut eivät sisälly enää 1.1.2018 alkaen kilpailutettuun palvelukokonaisuuteen, vaan ne ovat Juupajoen kunnan vastuulla olevia menoja.

Erikoissairaanhoito

Erikoissairaanhoidon palvelut tuottaa kummallekin yhteistoiminta-alueen kunnalle pääosin Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä. PSHP:n vuoden 2018 palvelusopimus perustuu 28.3.2017 käytyihin sopimusneuvotteluihin. Neuvottelussa olivat mukana kummankin kunnan ja palveluntuottajan edustajat. Pihlajalinna -ryhmittymä tuottaa kuntalaisille erikoissairaanhoidon palveluita myös oman konserninsa palvelutuotantona. Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajalla/Pihlajalinna-ryhmittymällä on kustannusvastuu erikoissairaanhoidon palvelujen euromääräisestä toteutumisesta.

Mänttä-Vilppulan erikoissairaanhoidon talousarvio sisältää myös eläkemenooperusteisia maksuja purettujen kuntayhtymien työsuhteista, joiden velvoitteet ovat syntyneet ennen vuotta 2005. Nämä maksut eivät sisälly palveluntuottajan kustannusvastuuseen, vaan ne ovat kaupungin vastuulla olevia menoja.

Juupajoen vastaavat eläkemenooperusteiset maksut eivät sisälly enää 1.1.2018 alkaen kilpailutettuun palvelukokonaisuuteen, vaan ne ovat Juupajoen kunnan vastuulla olevia menoja.

Sosiaali- ja terveydenhuollon 2018 talousarvio muodostuu seuraavasti:

	MENOT	TULOT	NETTOMENOT
MÄNTTÄ-VILPPULA ILMAN JUUPAJOKEA			
Kaupungin toiminnan menot ja tulot	-10 185 101	8 692 263	-1 492 838
Sote-palvelusopimuksen ostot MVT Oy	-41 220 800		-41 220 800
Mänttä-Vilppulan palvelut yhteensä	-51 405 901	8 692 263	-42 713 638
M-V SOS+PTH eläkemenoperusteiset	-473 030		-473 030
M-V ESH eläkemenoperusteiset	-414 010		-414 010
Mänttä-Vilppulan eläkemaksut yhteensä	-887 040	0	-887 040
MÄNTTÄ-VILPPULA YHTEENSÄ ILMAN JUUPAJOKEA	-52 292 941	8 692 263	-43 600 678
JUUPAJOKI Mänttä-Vilppulan talousarviossa			
Kaupungin toiminnan menot ja tulot	-738 020	821 115	83 095
Sote-palvelusopimuksen ostot MVT Oy	-6 597 403		-6 597 403
Juupajoen korvaus yhteistoimintalueelle		6 514 308	6 514 308
JUUPAJOKI YHTEENSÄ Mänttä-Vilppulan talousarviossa	-7 335 423	7 335 423	0
MÄNTTÄ-VILPPULAN TALOUSARVIO YHTEENSÄ	-59 628 364	16 027 686	-43 600 678

Juupajoen sosiaalipalveluiden ja perusterveydenhuollon palvelusopimuksen menoista osa muodostuu sisäisinä kiinteistö- ja ateriapalvelumenoina suoraan Juupajoen kirjanpitoon. Nämä erät huomioiden Juupajoen kunnan palvelusopimuksen mukainen sosiaalipalveluiden ja perusterveydenhuollon kokonaisbudjetti muodostuu seuraavasti:

JUUPAJOEN KUNNAN TALOUSARVIO	MENOT	TULOT	NETTOMENOT
Yhteistoimintaosuus Mänttä-Vilppulalle	-6 514 308		-6 514 308
Muut menot käyttömenot	-357 450		-357 450
Talousarvio yhteensä (=kilpailutettu nettomeno)	-6 871 758	0	-6 871 758

Sote

TOIMINNALLISET TAVOITTEET			
Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Kaupungissa on saatavilla laadukkaat sosiaali- ja terveyspalvelut (hyvinvointikertomus 6)	Kyllä/Ei	Palvelusopimuksen mukainen palvelutuotanto jatkuu	
Väestön palveluohjaus sosiaali- ja terveyspalveluissa toimii (hyvinvointikertomus 5)	Kyllä/Ei	Palveluohjausjärjestelmä käytössä	
Sosiaali- ja terveyspalveluiden valvontasuunnitelman laatiminen	Kyllä/Ei	Valmis 5/2018	
Aktiivinen vaikuttaminen sote- ja maakuntaudistus –valmistelussa	Kyllä/Ei	Osallistutaan ja tuodaan aktiivisesti esille alueemme toimintamallia	

SIVISTYSPALVELUT

Sivistystoimen hallinto

Toiminnan kuvaus

Sivistyslautakunnan ja sivistystoimen hallinnon henkilöstön tehtävänä on turvata kuntalaisille heille kuuluvat varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen, tuki- ja ostopalvelut ja muut sivistys- ja ostopalvelut. Lisäksi sivistystoimi järjestää valmistavaa opetusta.

Sivistysjohtaja ja kaksi toimistosihteerä muodostavat sivistystoimiston henkilökunnan. Opetuspäällikköä erikseen ei ole. Toinen sihteereistä hoitaa koulukuljetusten lisäksi joukkoliikenteen asioita kaupunginhallitukselle ja hänen palkastaan 40 % on siirretty kaupungin hallintoon. Kuljetuslogistikkoa erikseen ei ole.

Hallinnon tehtäväalue käsittää sivistyslautakunnan ja -toimiston (koulutoimisto). Sivistyslautakunta luottamuselimenä ja sivistysjohtaja virkavastuussa valvovat koko sivistystointa ja päättävät sitä koskevan lainsäädännön toteuttamisesta kunnassa sekä sivistystoimen talousvalvonnasta.

Painopistealueet

Sivistystoimisto huolehtii hallinnon tulosalueella sivistyslautakunnan päätöksien valmistelusta ja toimeenpanosta, varhaiskasvatus- ja päivähoito- sekä oppivelvollisuusasioista, koulukuljetuksista, tiedottamisesta, valtionosuusasioista, keskushallinnon ja aluehallinnon määräämistä selvityksistä, asioinnista etujärjestöjen ja sidosryhmien kanssa sekä sivistyslautakunnan alaisten tulosalueiden henkilöstöasioiden hoidosta ja toiminnasta.

Sivistystoimen hallinto yhteensä

Tunnusluvut	TP2016	TA2017	TA2018	TA2019	TS2020
Sivistyslautakunnan kokoukset/päätökset	11/64	11/100	11/100	11/100	11/100
Sivistysjohtajan päätökset	139+299	150+250	150+250	150+250	150+250

Valtuuston sitovuustaso	TP2016	TA2017	TA2018	TA2019	TS2020
Tulot					
Menot	-218 361	-217 629	-200 617	-200 617	-200 617
Netto	-218 361	-217 629	-200 617	-200 617	-200 617

Varhaiskasvatus

Vastuualueen palvelukuvaus:

Mänttä-Vilppulan varhaiskasvatus huolehtii siitä, että lasten lakisääteistä päivähoitoa on saatavissa kunnan järjestämänä ja valvomana siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin, kuin kaupungissa esiintyvä tarve edellyttää. Varhaiskasvatuksen järjestämistä ohjaavat velvoitteet perustuvat Suomen perustuslakiin, varhaiskasvatuslakiin ja päivähoidosta annettuun asetukseen sekä Varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin.

Varhaiskasvatus on pienten lasten eri elämänpiireissä tapahtuvaa kasvatuksellista vuorovaikutusta. Tavoitteena on edistää lasten tasapainoista kasvua, kehitystä ja oppimista. Varhaiskasvatus koostuu hoidon, kasvatuksen ja opetuksen kokonaisuudesta. Toiminta perustuu valtakunnalliseen varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin sekä paikalliseen varhaiskasvatussuunnitelmaan. Mänttä-Vilppulassa varhaiskasvatusta tarjotaan päiväkodissa ryhmäperhepäiväkodissa ja perhepäivähoidossa. Vuorohoito järjestetään syksyllä 2017 valmistuneessa Miinanhelmen päiväkodissa Mäntässä. Vilppulankosken päiväkodin myöhäisen aukioloajan jatkamista tarkastellaan vuoden aikana. Tavoitteena on myös kokeilla ja kehittää varhaiskasvatustarjontaa avoimessa varhaiskasvatustoiminnassa yhteistyökumppaneiden kanssa.

Varhaiskasvatuksen vastuualueeseen kuuluvat myös kotihoidontuki ja yksityisen hoidon tuki. Kotihoidontukea maksetaan alle kolmivuotiaasta lapsesta, joka ei käytä kunnallista päivähoitopalvelua. Mänttä-Vilppulan kaupunki ei maksa lakisääteisen kotihoidon tuen lisäksi muuta kuntakohtaista lisäosaa. Vaihtoehtona kunnalliselle päivähoidolle perhe voi valita yksityisen palveluntuottajan tai palkata hoitajan kotiin, jolloin perhe voi hakea yksityisen hoidon tukea. Kotihoidon ja yksityisen hoidon tuen päätökset tehdään KELA:ssa. Yksityisen päivähoitopalvelun valvovana viranhaltijana toimii varhaiskasvatuksen johtaja.

TUNNUSLUVUT	TA2016	TA2017	TA2018
Läsnäolopäivät			
Päiväkodit	46 000	43 000	45 000
Perhepäivähoito	10 200	8 500	7 000
Vuorohoito	8 500	10 500	11 500
Läsnäolopäivät yhteensä	64 700	62 000	63 500
Hoitopaikat			
Perhepäivähoito	44	36	22
Vuorohoito	40	40	0
Ryhmäperhepäivähoito	8	8	8
Päiväkotipaikat, (sis. vuorohoito TA2018)	234	234	310
Hoitopaikat yhteensä	326	318	340
Voimavarat henkilötyövuosissa			
Varhaiskasv. johtaja	1	1	1
Perhepäivähoidon ohjaaja	1	1	0,2
Päiväkodinjohtaja	2	2	3
Kiertävä erityislastentarhanopettaja	1	1	1
Toimistohenkilöstö	0,9	1	1
Lastentarhanopettaja	12,7	12,7	14,4
Lastenhoitaja	27	27	30,5
Ryhmäperhepäivähoitaja	9	9	2,8
Perhepäivähoitaja	11,8	10	5,4
Oppisopimusopiskelija	1	1	0
Päiväkotiaavustaja	3	3	2,5
Päiväkotiapulainen	0	0	0,8
Voimavarat henkilötyövuosissa yht.	70,4	68,7	62,6

Lasten läsnäolopäivien arviointi ennakkoon on tunti-/hoitoaikaperusteisen maksukäytännön aikana haasteellista. Perhe voi käyttää esimerkiksi 147h/kk sopimuksessa (80% kokoaikaisen maksusta) tunnit perheen tarpeen mukaisesti 7h/pv = noin 20 päivää/kk tai 10h/pv= noin 14 pv/kk. Arvio hoitopäivistä on laskettu keskimääräisen päivittäisen hoitoajan perusteella.

TA2018 päiväkotipaikat lukumäärä on lisääntynyt, sillä Asetus lasten päivähoidosta (§6) muutoksen jälkeen aikuisen ja kolme vuotta täyttäneen lapsen suhde on 1:8 ja paikat on laskettu asetuksen mukaisesti. Päivähoitopaikat lukumäärä sisältää myös vuorohoidon paikat, sillä vuorohoito on erillisistä ryhmäperhepäivähoitoyksiköistä siirretty osaksi päiväkotitoimintaa 1.8.2017.

Painopistealueet

Toimintojen yhdistäminen ja toiminnan aloittaminen uudessa isossa päiväkodissa, muutokset varhaiskasvatuksen esimiestyön organisaatiossa sekä muutosodotukset varhaiskasvatuksen toimintakulttuurissa varhaiskasvatuksen perusteiden velvoittavuuden myötä ovat isoja ja aikaa vieviä asioita. Koulutus ja kehittämistyö jatkuvat näiden isojen muutosten parissa. Opetushallituksen syksyllä 2016 käynnistämän ja vuoden 2018 loppuun kestävä valtakunnallisen varhaiskasvatuksen kehittämisverkoston (LOISTO) koulutuksiin varhaiskasvatuksen henkilökunta osallistuu edelleen. Hankkeessa kehittämistä toteutetaan varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden mukaisesti paikalliset lähtökohdat ja tarpeet huomioiden. Yhteisten toimintatapojen selkeyttämiseksi, perustehtävän sisäistämisen takaamiseksi ja osaamisen jakamiseksi myös koko varhaiskasvatushenkilöstön yhteiset koulutukset keväällä ja syksyllä jatkuvat. Muuta koulutusta järjestetään teemoittain tarpeen mukaan.

Kaupungin tiukassa taloudellisessa tilanteessa myös varhaiskasvatuksen tulosalueella on mietittävä uusia toiminnallisia ratkaisuja ja rakenteita, joilla voidaan vähentää kustannuksia. Yhteistyötä päivähoitoyksiköiden sisällä sekä yksiköiden välillä kehitetään edelleen, jotta tekijöitä on oikeassa paikassa oikeaan aikaan. Päivähoidon mobiiliratkaisu on tuonut mahdollisuuden tiivistää yksiköiden ja ryhmien yhteistyötä sekä mahdollisuuden myös tunti-/aikaperusteiseen päivähoitolaskutukseen. Aikaperusteisen laskutuksen kokemus ja vaikutukset lasten hoitoaikoihin ovat vielä vähäisiä. Laskutusperusteita on syytä kehittää, jotta siitä saatava hyöty todentuu.

Valtuuston sitovuustaso	TP2016	TA2017	TA2018	TA2019	TS2020
Tulot	+521 632	+501 500	+492 000	+492 000	+492 000
Menot	-3 897 060	-3 986 214	-3 971 424	-3 971 424	-3 971 424
Netto	-3 375 428	-3 484 714	-3 479 424	-3 479 424	-3 479 424

Varhaiskasvatus

TOIMINNALLISET TAVOITTEET			
Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Avointa varhaiskasvatustoimintaa kokeillaan ja arvioidaan tarve toiminnan jatkamiselle. (hyvinvointikertomus 3)	Kyllä/ei	Vähintään kerran viikossa toteutettava avoin päiväkotitoimintaan/perhekerhoon osallistuu väh 5 perhettä /vko.	
Tilapäisen hoidon mahdollisuutta markkinoidaan aktiivisesti perheille, jotka hoitavat lasta kotona. (hyvinvointikertomus 3)	Kyllä/ei	Tilapäishoitoa on markkinoitu aktiivisesti eri toimenpiteillä yhteistyössä sosiaali- ja terveystalveluiden kanssa.	

Esiopetus

ESIOPETUSOPPILAAT

Tilastointipäivä 20.9.17

Ennuste

	15-16	16-17	17-18	18-19	19-20	20-21
Vilppulankosken koulu	31	31	35	38	27	23
Kolhon koulu	10	8	9	8	10	5
Savosenmäen koulu	46	45	49	41	46	46
Yhteensä	87	84	93	87	83	74

Kaikilla lapsilla Suomessa on ollut oikeus osallistua esiopetukseen 1.8.2001 alkaen. Esiopetus oli lapselle vapaaehtoista vielä vuonna 2015, mutta sen jälkeen esiopetukseen osallistuminen on pakollista lapsille. Mikäli lapsi ei osallistu kunnan järjestämään esiopetukseen huoltaja vastaa siitä, että lapsi saa esiopetuksen tavoitteiden mukaista toimintaa.

Kunta on velvollinen järjestämään alueellaan asuville lapsille esiopetusta oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna. Esiopetuksen koulumatkaetus on ollut voimassa 1.8.2004 lähtien. Mänttä-Vilppulan koulukuljetusperusteiden mukaan esiopetusoppilaat saavat kuljetuksen vähintään kolmen (3) kilometrin matkasta. Esiopetusta tulee antaa vähintään 700 tuntia vuodessa ja lapsen työpäivään saa kuulua enintään viisi oppituntia.

Esiopetus on osa Mänttä-Vilppulan kaupungin järjestämiä koulutuspalveluita. Esiopetus rakentuu valtakunnallisen opetussuunnitelman perusteiden pohjalle sekä paikallisiin opetussuunnitelmiin. Uusi Mänttä-Vilppulan esiopetussuunnitelma astui voimaan 1.8.2016. Mänttä-Vilppulassa esiopetusta järjestetään peruskouluissa erillisryhmissä ja päiväkodissa erillisryhmissä. Hallinnollisesti ryhmät kuuluvat Savosenmäen, Vilppulankosken ja Kolhon kouluihin.

Tulosityksikkö	Kustannuspaikka
Esiopetus	Kolhon koulu yksi esiopetusryhmä, 9 lasta Savosenmäen koulu Savosenmäen esikoulu yksi esiopetusryhmä, 17 lasta Miinanhelmen päiväkot 2 esiopetusryhmää, 32 lasta Vilppulankosken koulu 2 esiopetusryhmää, 35 lasta

Lapsi oppii osallistumalla: leikkien, toimien, tutkien ja oppien.

Esiopetus yhteensä

Tunnusluvut	TP2016	TA2017	TA2018	TA2019	TS2020
Esiopetus €/oppilas	5 802	5 831	5 253		
Sarapuisto/Miinanhelmi	5 558	5 918	4 536		
Savosenmäki	4 913	5 650	6 599		
Vilppulankoski	6 122	5 192	4 772		
Kolho	7 289	8 425	7 129		

Oppilaat TP2016 = 20.9.2015 ja 20.9.2016 keskiarvo. TA2018 = 20.9.2017 oppilaat.

Valmistava opetus

Sivistystoimi järjestää valmistavaa opetusta vastaanottokeskuksesta ja perhekotiyksiköstä tuleville lapsille. Kaupungissa noudatetaan *Valmistavan opetuksen opetussuunnitelmaa, joka on Mänttä-Vilppulan perusopetussuunnitelman osana, luku 11*. Valmistava opetus järjestetään Vilppulankosken koulussa pienille lapsille ja isoille Vilppulan yhteiskoulussa. Yleisopetukseen lapset siirtyvät määriteltyyn lähikouluunsa. Koska vastaanottokeskus ja perhekotiyksikkö sijaitsevat Mäntässä, lasten lähikouluksi määräytyy Savosenmäen koulu ja Koskelan yläkoulu. Näihin kouluihin on lisätty henkilökuntaa maahanmuuttajalasten koulunkäynnin tukemiseksi, esim. S2-, ja resurssiopettaja. Lisäksi käytetään erityisopetuksen tunteja, ohjaajaresursseja ja tukiopetustunteja.

Mänttä-Vilppulan turvapaikanhakijat ovat sijoittuneet asumaan Mäntän keskusta-alueen vuokra-asuntoihin sekä ryhmä- ja perhekoti Siivet Oy:öön. Meillä on sekä ala-, että yläkouluikäisiä lapsia. Turvapaikkahakijalapsia, jotka tarvitsevat valmistavaa opetusta, on laskentapäivän 20.9. mukaan 9 lasta, ja heille on järjestetty opetuspaikka Vilppulankosken koululta ja Vilppulan yhteiskoulusta. Opetuksen täytyy tapahtua koululla, jotta lapsia voidaan integroida muuhun opetukseen. Sivistystoimen talousarviossa on nyt mukana kaksi valmistavan opettajan virkaa, mutta tarvittavaa opettajamäärää tarkastellaan lapsilukumäärän mukaan lukukausittain. Opettajien lukumäärä määräytyy siten, että 12 oppilasta muodostaa yhden ryhmän. Valmistavan opetuksen ryhmän perustamiskokona on pidetty kolmea oppilasta muiden kuntien tapaan.

Maahanmuuttajalasten valtionosuus on kaksinkertainen perusopetukseen valmistavassa opetuksessa (yksi lukuvuosi) ja valtio maksaa tulkkauspalvelut täysimääräisesti takautuvasti. Tukiopetustunneista maahanmuuttajaoppilaille maksetaan n. 45 % valtiolta. Muita korvauksia ei sivistystoimelle koulutuspalveluista tule. Kaupunginvaltuusto on linjannut, että valmistavan opetuksen järjestämisestä aiheutuvat kulut hyväksytään sivistystoimen budjettiin.

Perusopetus

Toiminnan kuvaus

OPPILASMÄÄRÄT KOULUITTAIN

Tilastointipv. 20.9.17, M=maahanmuuttajaoppilaat

Ennuste

	15-16	M	16-17	M	17-18	M	18-19	19-20	20-21
Vilppulankosken koulu	199	27	194	13	193	9	196	204	199
Kolhon koulu	66		70		65		61	55	53
Savosenmäen koulu	306		306		295		294	284	285
Vilppulan yhteiskoulu	145		143		138		131	137	134
Koskelan yläkoulu	190		180		183		164	161	146
Pienryhmä =Harjaantumisop.	20		16		11		15	15	15
Yhteensä	926	27	909	13	885	9	861	856	832

Toiminta-ajatus

Perusopetus on osa Mänttä-Vilppulan kaupungin järjestämiä koulutuspalveluita. Perusopetus rakentuu valtakunnallisten säädösten ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden pohjalle sekä kaupungin omille linjauksille. Uudistettu opetussuunnitelma otettiin käyttöön OPH:n määräyksen mukaisesti 1.8.2016 1-6 -luokilla ja tänä lukuvuonna 7. luokille. Lukuvuonna 2018-2019, 8. lk. ja sitä seuraavana lukuvuonna 9. lk:t opiskelevat uuden opetussuunnitelman mukaisesti.

Uudessa opetussuunnitelmassa korostuu oppilaan aktiivinen rooli ja toiminnallisuus. Oppivelvollisuuden ohella toisten arvostava kohtelu on kirjattu oppilaan velvollisuudeksi. Opetuksessa hyödynnetään monipuolisesti erilaisia oppimisympäristöjä.

Koulujen rehtorit laativat perusopetusasetuksen mukaiset opetussuunnitelmaan liittyvät vuosittaiset suunnitelmat joka lukuvuosi ja sivistyslautakunta käsittelee ja hyväksyy ne.

Tulosyksikkö	Kustannuspaikka
Perusopetus	Kolhon koulu Vilppulankosken koulu Savosenmäen koulu Koskelan alakoulu Savosenmäen koulun pienryhmät (=harjaantumisopetus) Vilppulan yhteiskoulu Koskelan yläkoulu Vilppulankosken koulu/aamu- ja iltapäivätoiminta Kolhon koulu/ iltapäivätoiminta Savosenmäen koulu/iltapäivätoiminta Koskelan alakoulu/iltapäivätoiminta Pienryhmät (=harjaantumisopetus)/iltapäivätoiminta Maahanmuuttajien valmistava opetus Muut yhteiset toiminnot (kuljetus, kotikuntakorvaukset, erityisavustukset)

Koulujen yhteydessä järjestetään aamu- ja/tai iltapäivätoimintaa. Kunnan järjestämästä vähintään 570 tunnin edellä mainitusta toiminnasta koulun työvuoden aikana saa valtionosuutta, mutta lain mukaan kunnan ei ole pakko järjestää edellä mainittua toimintaa.

Painopistealueet

OKM:ltä saatiin erityisavustusta 39 000 € euroa esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin, erityisopetuksen laadun kehittämiseen, siihen liittyvään koulunkäynnin ohjaajan palkkaamiseen ja opetusryhmäkoon pienentämiseen sivistysjohtajan sekä rehtoreiden kanssa laatiman suunnitelman mukaisesti. Erityisavustus käytetään Koskelan yläkoulun ja Vilppulan yhteiskoulun koulunkäynnin ohjaajan palkkaukseen.

Ns. taidetuubitunteja järjestetään nyt kaupungin omin varoin, koska valtion erityisavustusta ei siihen enää ole käytettävissä. Taidetuubitunneilla taiteilijat ja kuvataidetta opettavat opettajat toimivat yhteistyössä ns. samanaikaisopettajina. Näin Mänttä-Vilppulan taidekaupungissa voidaan painottaa taiteen opetusta perusopetuksessa. Oppilaat saavat tutustua taiteen eri muotoihin ja tekniikkoihin virallisesti taiteilija – nimikettä käyttävien henkilöiden avulla.

Mänttä-Vilppulan peruskoulut ovat liikkuvia kouluja. Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto myönsi Liikkuva koulu -ohjelman kehittämisavustusta 7 000 euroa ”Liikkuva Taidekaupunki” hankkeelle lukuvuodelle 2017-2018. Hankerahaa voi käyttää opettajien koulutukseen, tiimivetäjien palkkaukseen ja liikuntavälineisiin. Liikuntavälineinä on hankittu esim. hyppynaruja, katuliituja, jalkapalloja, nyrkkeilyhanskoja, J-pesis räpylöitä, frisbeegolf -välineitä jne.

Osalla kouluista on käytössä koulupäivän ohjelmoitu katkaisu (Jouko), jolloin lapset voivat harrastaa erilaista liikuntaa. Joka tapauksessa kouluihin lisätään toiminnallisuutta joka koulupäivään, jotta oppilaat eivät vain istu. Samalla saadaan iloa oppimiseen ja liikkumisella vahvistetaan myös kognitiivista oppimista. Savosenmäen koulun opettaja Kristiina Lamminpää koordinoi hanketta palkkiota vastaan.

Koulun kerhotoimintaa jatketaan 17 500 euron avustuksella. Kolhon koulun rehtori toimii koordinaattorina palkkiota vastaan. Opetushallitus myönsi sivistyshallinnolle 8 000 euroa Culture Bag -yhteistyöhankkeeseen Kiinan Chongqinin Xiejiawanin koulun kanssa. Sivistysjohtaja vetää hanketta ja siihen kuuluvat Vilppulan yhteiskoulu, Savosenmäen koulu, Serlachius museot ja Ficea partnereina. Hankkeessa esitellään kummankin maan kulttuuria toisilleen ja lisäksi hankkeeseen kuuluu opettajavierailuja. Lisäksi Pekingin Shijingshanin kaupunginosa on solminut yhteistyösopimuksen Mänttä-Vilppulan sivistystoimen kanssa ja siinä yhteistyökouluna toimii Vilppulankosken koulu. Aluksi tehdään lähinnä oppilasvaihtoja.

Koulukuraattori toimii tarpeen mukaan yläkouluissa, alakouluissa ja lukiossa. Sivistystoimessa toimii kaksi koulukuraattoria. Mänttä-Vilppulan kaupungin tulee järjestää kuraattoripalvelut paitsi lukiolaisille, myös Saksan n. 600 opiskelijalle. Kuraattoriresurssin kasvaessa kuraattoripalvelua myydään Juupajoelle yksi päivä viikossa. Kaupungin vastaava kuraattori on nimetty myös Juupajoen vastaavaksi koulukuraattoriksi.

Alakouluissa toimitaan inkluusio -periaatteella siten että laaja-alaisen ja pienryhmäerityisopettajan keskinäiset työpanokset ovat lähentyneet toisiaan. Kumpikin opettaja voi opettaa välillä pienryhmässä, välillä esim. opettajaparina luokanopettajan kanssa jne.

Vilppulan yhteiskoulussa sekä Koskelan yläkoulussa toimii erityisopetusryhmiä. Lisäksi Savosenmäen koulun yhteydessä toimii pienryhmiä harjaantumisopetuksessa. Yläkouluilla on yhteensä neljä erityisopettajan virkaa. Erityisopetusluokan oppilaat integroidaan mahdollisimman paljon muihin luokkiin muutenkin kuin taito- ja taideaineissa.

Maahanmuuttajalapsien kielen opetusta varten S2-opettajan sijoituspaikka on edelleen Savosenmäen koulu. Koskelan yläkoulussa opiskelee myös maahanmuuttaja-oppilaita, mutta erillistä opetusryhmää ei siellä erikseen ole. Oppilaat on integroitu yleisopetuksen luokkiin, S2-opetusta annetaan.

Maahanmuuttajalasten opetus henkilökunnan määrässä näkyy seuraavasti; kaksi valmistavan opetuksen opettajaa, S2-opettaja sekä resurssiopettaja. Samaten muiden opettajien tuntimäärä on paikoitellen kasvanut näiden oppilaiden opetuksen turvaamiseksi mm. tukiopetuksen ja jakotuntien kautta. Myös avustajaresurssia käytetään näiden lasten opetuksessa. Kaikki lisäykset pohjautuvat valtuuston ja kaupunginhallituksen päätöksiin.

Erityistä huomiota kiinnitetään mahdollisiin koulupudokkaisiin. Pyritään siihen, että kaikki oppilaat saisivat perusopetuksen päättötodistuksen ja yhteistyötä tehdään työllistämisyksikön kanssa. Toiminnallinen tavoite on, että 100 % oppilaista saa päättötodistuksen.

Opettajien henkinen kuormitus työssään on lisääntynyt. Työnohjausta on tarjottu lähivuosina sekä opettajille, rehtoreille että koulunkäynnin ohjaajille. Viime vuonna työnohjausta annettiin yksilö- ja ryhmäohjauksena. Tänä lukuvuonna työnohjaukseen on varattu 3 000 euroa. Työnohjaus on tarkoitettu toistaiseksi valituille mahdollisesti päteville henkilöille.

Lukuvuoden 2017-2018 tuntikehys on mukautettu oppilasmääriin muutoin paitsi erityisavustuksen turvin tunteja on lisätty suunnitelman mukaisesti. Opetusryhmien muodostamisessa pyritään opetusryhmien tasapuoliseen kokoon kuitenkin paikalliset erityispiirteet huomioiden.

Koskelan yläkoulun rehtorin virkaan yhdistettiin 1.8.2016 alkaen lukion rehtorin tehtävät. Rehtorin virka on 60 % Koskelan yläkoulussa ja 40 % lukiossa. Opettajavirat täytetään aina mahdollisesti pätevillä opettajilla sikäli kun heitä on saatavilla. Viime vuosina varsinkin luokanopettajavirkoihin on ollut runsaasti hakijoita. Myös erityisopettajien viroissa tilanne on kohtuullisen hyvä. Trendi on, että kaikkiin opettajavirkoihin tulee entistä enemmän hakemuksia. Opettajakunnan yhteiset VESO-koulutuspäivät (3 päivää) ovat rehtoreiden ja sivistysjohtajan päätettävissä ja pidetään lukuvuoden aikana.

Vuonna 2018 yksikköhinta pidetään mahdollisemman alhaisena entiseen tapaan. Haastetta yksikköhinnan muodostumiseen tuo lisääntynyt oppilaiden diagnosointi ja suositukset henkilökunnan lisätarpeesta sosiaali- ja terveystoimen puolelta.

Perusopetus yhteensä

Tunnusluvut: koulun vuosikate/oppilasmäärä. Tunnusluvuissa ei ole koulukuljetuksia.

Tunnusluvut	TP2016	TA2017	TA2018	TA2019	TS2020
Perusopetus €/oppilas	8 309	8 476	8 761		
Vilppulankosken koulu	7 159	7 436	7 433		
Kolhon koulu	8 789	8 976	9 721		
Savosenmäen koulu	6 946	6 969	7 417		
Vilppulan yhteiskoulu	10 376	10 522	10 740		
Koskelan yläkoulu	8 957	9 409	9 314		
Pienryhmät (Harjaantumisopetus)	19 018	18 948	28 405		

Oppilaat TP2016 = 20.9.2015 ja 20.9.2016 keskiarvo. TA2018 = 20.9.2017 oppilaat.

Valtuuston sitovuustaso	TP2016	TA2017	TA2018	TA2019	TS2020
Tulot	+634 274	+342 930	+342 930	+342 930	+342 930
Menot	-9 407 432	-9 359 281	-9 421 162	-9 421 162	-9 421 162
Netto	-8 773 159	-9 016 351	-9 078 232	-9 078 232	-9 078 232

TOIMINNALLISET TAVOITTEET			
Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Valmistavan luokan oppilaiden integroituminen oman ikä- tai taitotasonsa mukaisien yleisopetuksen luokkien taide- ja taitoaineiden sekä reaaliaineiden oppitunneille. Alkuun integroidaan: ks, ku, mu ja li ja sitten ma, hi, en, kov ja uutena aineena te.	Eri oppiaineiden määrä per oppilas lukuvuoden alussa vs. lukuvuoden lopussa.	Integrointi moniin oppiaineisiin.	
Valmistavassa luokassa yhden lukuvuoden opiskelleiden oppilaiden kielitaidon taso on A1.2 tai B1.1 riippuen oppilaan oppimisvalmiuksien lähtötasosta (luku- ja kirjoitustaidottomat vs. omassa kotimaassaan opiskelleet).	Kyllä/Ei	Valmistavassa opetuksessa olleet oppilaat osallistuvat huhtikuussa tehtäviin kielitaitotesteihin (KIKE) ja niistä saadut kielitaitoprofiilit mahdollisimman hyvät.	
Kaikki perusopetuksen oppilaat saavat päättötodistuksen.	%	100 %	
Kehitetään laaja-alaista opetusta.	Koulut arvioivat	Kaikki peruskoulut ovat toteuttaneet monialaisen oppimiskokonaisuuden.	

Lukiokoulutus

Toiminnan kuvaus

Lukiokoulutus on osa Mänttä-Vilppulan järjestämiä koulutuspalveluita. Lukiokoulutus rakentuu valtakunnallisten säädösten ja lukion opetussuunnitelman perusteiden pohjalta sekä Mänttä-Vilppulan kaupungin lukion opetussuunnitelmaan. Lukio on nuorille väylä jatko-opiskeluun joko toiselle tai korkeasteelle.

Mäntän lukion tärkein tehtävä on toimia yleislukiona, mutta lukiossa korostuu kuitenkin taidepainotteisuus ja liikunta. Mäntän lukion taidepainotteisuutta korostetaan kuvataiteen lisäksi muissa oppiaineissa. Paikallista näyttelytarjontaa voidaan käyttää hyväksi mm. äidinkielessä, uskonnossa, filosofiassa ja historiassa. Kuvataide on toiminut monissa oppiaineissa virikkeiden antajana, tätä toimintaa jatketaan.

"Huippu-urheiluakatemia" alla opiskelee parikymmentä opiskelijaa sekä ammatillisista opiskelijoista että lukiolaisista. Akatemiaan osallistuvat nuoret tekevät valmentajien laatimia fysiikkaharjoituksia valvotusti paikallisissa liikuntatiloissa.

Varsinaisten lukio-opiskelijoiden lisäksi Mäntän lukiossa on ammatillisia opiskelijoita, jotka suorittavat lukio-opintoja ammattiopintojen rinnalla tavoitteenaan ylioppilastutkinto. Tänä lukuvuonna SASKY aikoo järjestää alkavien kaksoistutkintolaisten lukio-opinnot itse. Tutkintoa suorittavien ammatillisten opiskelijoiden määrä on ollut aika suuri vuosi vuodelta, nyt heitä on 10 (osa tekee vain muutamaa oppiainetta).

Lukiolaisilla on mahdollisuus suorittaa valtakunnalliset diplomit kuvataiteessa, liikunnassa ja teatteritaiteessa.

OPPILASMÄÄRÄT LUKIO

Tilastointipäivä 20.9.17			Ennuste			
	15-16	16-17	17-18	18-19	19-20	19-20
Opiskelijat	117	109	106	111	125	115
Etäopiskelijat	2	3	0	4	4	4
Yhteensä	119	112	106	115	129	119

Painopistealueet

Lukion uusi opetussuunnitelma astui voimaan 1.8.2016. Uusi opetussuunnitelma sisältää päivitettäviä osioita kuten toimintakulttuurin vuosisuunnitelman, tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman, turvallisuussuunnitelman ja tieto- ja viestintätekniikan suunnitelman. Päivitetyt suunnitelmat ovat nähtävissä Mäntän lukion Pedanet -sivustolla.

Ylioppilaskirjoituksissa on siirrytty sähköisiin järjestelmiin. Opettajien täydennyskoulutus keskittyy tieto- ja viestintätekniikan ja sähköisten kokeiden vaatimiin taitoihin. Samoin opiskelijoille järjestetään tietoteknistä koulutusta.

Mäntän lukion ja Koskelan yläkoulun yhteinen Turvallisuusryhmä kokoontuu vähintään kerran kuukaudessa. Ryhmä toteuttaa riskianalyysin ja turvallisuusuhkien kartoituksen sekä niiden vaatimien toimenpiteiden suunnittelun.

Opiskeluhuollon painopiste on yhteisöllisyys.

Lukiokoulutus yhteensä

Tunnusluvut	TP2016	TA2017	TA2018	TA2019	TS2020
€/opiskelija	9 573	9 466	10 230		

Oppilaat TP2016 = 20.9.2015 ja 20.9.2016 keskiarvo. TA2018 = 20.9.2017 oppilaat.

Valtuuston sitovuustaso	TP2016	TA2017	TA2018	TA2019	TS2020
Tulot	+17 252	+20 000	+20 000	+20 000	+20 000
Menot	-122 987	-1 080 190	-1 104 349	-1 104 349	-1 104 349
Netto	-1 105 735	-1 060 190	-1 084 349	-1 084 349	-1 084 349

TOIMINNALLISET TAVOITTEET			
Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Hyvät oppimistulokset.	Vuosittaiset ylioppilaskirjoitukset suhteutettuna opiskelijoiden lähtötasoon.	Pysyminen vuosien 2012-2015 tasossa verrattaessa samantyyppisiin lukioihin.	
Oppilasmäärän säilyttäminen vähintään nykyisellä tasolla.	Opiskelijamäärä varrattuna edellisvuosiin.	Opiskelijamäärä lukuvuoden 2016-2017 tasolla.	
Lukion markkinoinnin kehittäminen.	Kyllä/Ei	Markkinointisuunnitelman mukaiset toimenpiteet tehty yhdessä opiskelijoiden kanssa yhteishakuun mennessä.	

Tuki- ja ostopalvelut

Toiminnan kuvaus

Kustannuspaikka Ammattiopetus sisältää Kuntien eläkevakuutuksen eläkemenoperusteisia eläkemaksuja, jotka jäivät peruskunnan maksettaviksi Mäntän kauppaoppilaitoksen siirryttyä kaupungilta kuntayhtymälle.

Kuraattorit

Kustannuspaikka sisältää kahden kuraattorin palkkauksen sivukuluineen, koska kunnan täytyy järjestää kuraattoripalveluja kaikille toisen asteen opiskelijoille, myös sijaintikunnassa sijaitsevan ammattikoulutuksen opiskelijoille. Tuloja saadaan hieman myymällä kuraattoripalvelua yksi päivä viikossa Juupajoelle. Hintaan sisältyy myös nimetty vastaava kuraattori Juupajoelle.

Valtuuston sitovuustaso	TP2016	TA2017	TA2018	TA2019	TS2020
Tulot	+8 530	+7 500	+8 000	+8 000	+ 8 000
Menot	-198 324	-180 610	-184 006	-184 006	-184 006
Netto	-189 794	-173 110	-176 006	-176 006	-176 006

Tuki- ja ostopalvelut

TOIMINNALLISET TAVOITTEET			
Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Kuraattorien yhteistyön syventäminen sosiaali- ja terveyspalveluiden kanssa (hyvinvointikertomus 5)	Kyllä/Ei	Perhetyöntekijöiden ja kuraattoreiden tapaamisten varmistaminen ja prosessin jatkokehittäminen	

Muut sivistys- ja opetuspalvelut

Musiikkiopetuspalvelut ostetaan Virtain kaupungin omistamalta Merikanto-opistolta 80 000 eurolla. Merkittäviä festivaaleja, kuten Mäntän Musiikkijuhlia, tuetaan erillisellä sopimuksella.

Tunnusluvut	TP2016	TA2017	TA2018	TA2019	TS2020
Musiikkiopetus, €/opetustunti	28	29	27		
Musiikkiopetus, €/oppilas	719	685	646		

Valtuuston sitovuustaso	TP2016	TA2017	TA2018	TA2019	TS2020
Tulot					
Menot	-163 614	-163 984	-159 234	-159 234	-159 234
Netto	-163 614	-163 984	-159 234	-159 234	-159 234

SIVISTYSPALVELUJEN PALVELUALUE YHTEENSÄ:

Sivistystoimen henkilöstö vakinainen ja määräaikainen henkilötyövuosina

Henkilötyövuodet	TA2014	TA2015	TA2016	TA2017	TA2018
Varhaiskasvatus	69,11	73,18	70,93	68,27	62,65
Sivistystoimen hallinto	2,90	2,90	2,90	2,90	2,60
Esiopetus	8,14	7,96	8,43	8,19	8,47
Perusopetus	103,07	101,52	101,66	101,78	102,58
Maahanmuutt. Valmistava opetus	1,82	1,00	2,50	1,91	1,93
Muut yhteiset (kuraattori 2013-2014)	1,60	0,27	1,10	1,27	1,27
Lukiokoulutus	12,09	12,11	12,25	11,42	11,62
Tuki- ja ostopalvelut (kuraattorit 2015-)		2,00	2,00	2,00	2,00
Muut sivistys- ja opetuspalvelut	11,29	11,29	12,29	12,29	0
Yhteensä	213,02	216,23	218,06	213,03	193,12

Valtuuston sitovuustaso	TP2016	TA2017	TA2018	TA2019	TS2020
Tulot	+1 413 036	+1 151 730	+862 930	+862 930	+862 930
Menot	-16 566 801	-16 567 578	-15 200 026	-15 200 026	-15 200 026
Netto	-15 153 765	-15 415 848	-14 337 096	-14 337 096	-14 337 096

KULTTUURI- JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA

Kirjastopalvelut

Toiminnan kuvaus

Kirjasto- ja tietopalvelut ovat lakisääteisiä kunnallisia peruspalveluja. Vuoden 2017 alussa uudistunut kirjastolaki haluaa vahvistaa kirjaston yhteiskunnallista merkitystä ja antaa entisten sivistys ja kulttuuritehtävien lisäksi mm. tavoitteen edistää aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta. Ensi kertaa mainitaan kirjaston tehtävinä myös edistää lukemista ja kirjallisuudenharrastusta sekä tilojen tarjoaminen oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan.

Kirjallisuuden, musiikin, elokuvien ja taiteen välittäjänä sekä näyttelyiden ja tapahtumien järjestäjänä kirjasto toteuttaa taidekaupunkistrategiaa monin tavoin. Kirjastot ovat taidekaupungin käytetyimpiä, monipuolisia kulttuurikeskuksia ja luovat osaltaan myönteistä kaupunkikuvaa.

Mänttä-Vilppulan kaupunginkirjaston toimipisteitä ovat Mäntän, Vilppulan, Kolhon ja Pohjaslahden kirjastot. Lisäksi vaihtuvia siirtokokoelmia on terveyskeskuksessa, vanhainkodissa ja kahdessa palvelutalossa. Kirjastolla on myös muutama kotipalveluasiakas.

Kirjastotoimen painopistealueina on kehittää kirjastoasioinnin vaihtoehtoja sekä kirjastotilojen toiminnallisuutta. Painopisteenä on myös lasten lukutaidon edistäminen.

Tavoitteena on 158 000 lainaa ja 73 000 kävijää.

Tunnusluvut	TP2016	TA2017	TA2018	TA2019	TS2020
Kirjasto, €/laina	4	4	4		
Kirjasto, €/asukas	61	62	64		

Valtuuston sitovuustaso	TP2016	TA2017	TA2018	TA2019	TS2020
Tulot	+21 975	+12 800	+12 300	+12 300	+12 300
Menot	-658 796	-668 439	-676 638	-676 638	-676 638
Netto	-636 821	-655 639	-664 338	-664 338	-664 338

Kirjastopalvelut

TOIMINNALLISET TAVOITTEET			
Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Tilojen ja kirjastoasioinnin kehittäminen.	Kyllä/Ei	Itsepalveluautomaatin käyttöönotto 2018 aikana	
Kaupunkilaisten lukuharrastuksen tukeminen.	Kyllä/Ei	Lukudiplomit, kirjavinkkaukset, kirjailijavierailut ym. tapahtumat.	

Autere-opisto ja muut kulttuuripalvelut

Toiminnan kuvaus

Autere-opisto tarjoaa vapaan sivistystyön opetusta Mänttä-Vilppulan alueella. Opisto mahdollistaa elinikäistä oppimista, tukee persoonallisuuden monipuolista kehittämistä ja elämänhallintaa. Opetukseen voi osallistua kuka tahansa iästä ja koulutustaustasta riippumatta. Opetuksessa huomioidaan asukkaiden tarpeet joustavin opetusjärjestelyin. Toiminnallinen tavoite on tarjottujen tuntien määrä/tuntihinta sekä opiskelijamäärä. Ruoveden kunta ostaa vapaan sivistystyön palvelut Autere-opistolta. Ostopalvelusopimus on solmittu vuodeksi kerrallaan.

Mänttä-Vilppulan kulttuuritoimi tukee ja kehittää alueen kulttuuritoimintaa sekä tarjoaa kuntalaisille monipuolisia mahdollisuuksia kulttuuriharrastuksen parissa. Mänttä-Vilppula tunnetaan taidekaupunkina, ja kulttuurin osuus kuntastrategiassa painottuu. Kulttuuri ja taide edistävät kaupungin tunnettavuuden lisäksi myös paikkakunnan elinvoimaisuutta. Kulttuuria kehitetään yhdessä paikallisten taiteilijoiden ja kulttuuritoimijoiden kanssa. Kaupunki tukee merkittäviä festivaaleja kuten Mäntän Kuvataideviikkoja erillisillä sopimuksilla. Myös pienempiä tapahtumia avustetaan.

Kaupunki hakee Euroopan kulttuuripääkaupungiksi ja hankkeen valmistelu toteutetaan vuoden 2018 alusta lähtien.

Tunnusluvut	TP2016	TA2017	TA2018	TA2019	TS2020
Autere-opisto, €/opetustunti	68	68	54		
Kulttuuri, €/asukas	14	10	13		

Valtuuston sitovuustaso	TP2016	TA2017	TA2018	TA2019	TS2020
Tulot	+191 954	+265 000	+192 300	+192 300	+192 300
Menot	-714 190	-751 256	-796 091	-796 091	-796 091
Netto	-522 236	-485 756	-603 791	-603 791	-603 791

Autere-opisto ja muut kulttuuripalvelut

TOIMINNALLISET TAVOITTEET			
Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Autere-opisto tuottaa kysyntää vastaavaa tarjontaa tehokkaasti	opetustunnin hinta	10 €/asukas	

Nuorisopalvelut

Toiminnan kuvaus

Toiminnassa keskitytään ohjattuun kerhotoimintaan sekä jokaiselle nuorelle tarjottavaan turvalliseen avoimeen toimintaan. Mäntän nuorisotila Länskän, Paliksen ja Kolhon nuorisotilojen kävijämäärät pidetään runsaina.

Kesällä järjestetään pienimuotoista kesätoimintaa. Erilaisia tapahtumia ja retkiä järjestetään harkitusti. On huomioitava, että tapahtumajärjestelyitä nopeasykkeisessä elämänmenossa syntyy nopeasti, ennakkoon suunnittelematta. Järjestelyissä noudatetaan joka tapauksessa ehdotonta matalaa kustannustasoa. Yhdistyksille annetaan asiantuntija-, järjestely- ja esimerkiksi äänentoistolaiteapua, mistä ei kuluja kerry.

Poikkihallinnollisena yhteistyömuotona nuoriso-ohjaajat jalkautuvat oppilaitoksiin. Missä tahansa koulutyön tehtävässä apuvoimia tarvittaessa nuorisotoimi on käytettävissä. Lisäksi yhteistyötä sosiaalitoimen perhetyön kanssa lisätään.

Kaupunkistrategian ja hyvinvointikertomuksen mukaisesti järjestetään työllistämistoimena, osallistavan nuorisotyön projektina, nuorten omaehtoista toimintaa ja osallisuutta lisäävä kuvataideprojekti, mikäli kaavailtu rahoitus saadaan.

Nuoristoimessa toimii kolme (3) nuorisotyön tekijää.

Valtuuston sitovuustaso	TP2016	TA2017	TA2018	TA2019	TS2020
Tulot	+17 420	+1 500	+1 500	+1 500	+1 500
Menot	-186 038	-159 975	-176 256	-176 256	-176 256
Netto	-168 618	-158 475	-174 756	-174 756	-174 756

Nuorisopalvelut

TOIMINNALLISET TAVOITTEET			
Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Nuorten vaikutusmahdollisuuksien lisääminen. (hyvinvointikertomus 1)	Kokousten määrä, osallistuminen hallintokuntien kokouksiin.	Nuorisovaltuuston toiminta aktiivista	
Nuorisopalveluiden kehittäminen nuorten toiveita noudatellen	Tyytyväisyyskysely	Nuorisopalveluiden toimintaan osallistuvat nuoret ovat tyytyväisiä	

KULTTUURI- JA HYVINVOINTIPALVELUT YHTEENSÄ:

Kulttuuri- ja hyvinvointipalvelujen henkilöstö henkilötövuosina

Henkilötövuodet	TA2014	TA2015	TA2016	TA2017	TA2018
Kirjasto	8,29	8,23	9,23	9,23	9,23
Autere-opisto	2,09	2,09	2,09	2,09	2,59
Kulttuuri	0,97	0,97	0,97	0,97	0,97
Nuorisotoimi	3	4	4	3	3
Yhteensä	14,35	15,29	16,29	15,29	15,79

Valtuuston sitovuustaso	TP2016	TA2017	TA2018	TA2019	TS2020
Tulot	+231 349	+279 800	+206 100	+206 100	+206 100

Menot	-1 559 023	-1 579 670	-1 648 985	-1 648 985	-1 648 985
Netto	-1 327 674	-1 299 870	-1 442 885	-1 442 885	-1 442 885

TEKNINEN PALVELUKESKUS

Tekniselle lautakunnalle kuuluvat vastuualueet teknisen palvelukeskuksen hallinto, kaupunkisuunnittelu, kaavoituspalvelut, siivous- ja ruokapalvelut, kiinteistö- ja mittauspalvelut, liikuntapalvelut, tilapalvelut, ympäristö- ja pelastuspalvelut ja infrapalvelut. Vastuualueet yhdessä muodostavat *teknisen palvelukeskuksen*. Tekninen palvelukeskus luo ja ylläpitää viihtyisää, toimivaa ja turvallista ympäristöä tuottamalla maankäytön rakennusten, katujen ja yleisten alueiden palveluja asukkaille, matkailijoille, yrityksille, yhteisöille ja kaupungin muille hallintokunnille.

Teknisen palvelukeskuksen organisaatio muuttuu vuoden 2018 alusta siten, että kaavoituspalvelut siirtyvät yleisjohtoon alta teknisen palvelukeskukseen kahdeksi vastuu alueeksi: kaupunkisuunnittelu ja kaavoituspalvelut. Rakennusvalvonta lakkaa omana vastuualueena ja siirtyy osavastuualueeksi kaavoituspalveluihin. Ympäristö- ja pelastuspalvelut yhdistyvät yhdeksi vastuualueeksi.

Jäljessä on esitetty kunkin vastuualueen arvioidut ulkoiset ja sisäiset tulot ja menot ilman poistoja. Taulukoissa on esitetty myös tulojen ja menojen vertailuluvut eri vuosilta. Luvut eivät ole jokaisen vastuualueen kohdalta vertailukelpoisia vuosien välillä organisaatiouudistuksesta johtuvien vastuualuemuutoksien vuoksi.

Kaupunkistrategia 2026 ja vuoden 2017 toteutumien ja toiminnassa havaittujen tarpeiden ja muutosten pohjalta on laadittu vuoden 2018 toiminnalliset tavoitteet, jotka on esitetty taulukoissa kunkin vastuualueen kohdalla.

Teknisen palvelukeskuksen hallinto

Toiminnan kuvaus

Teknisen palvelukeskuksen hallinto jakautuu teknisen lautakunnan ja teknisen toimiston kustannuspaikkoihin. Teknisen toimiston kuluihin sisältyy pääosa teknisen johtajan ja toimistosihteerin henkilöstökustannuksista sekä koko teknistä palvelukeskusta koskevien palveluiden ja toimintojen aiheuttamat kulut. 25 % toimistosihteerin työpanoksesta ja henkilöstökuluista oli vuonna 2017 budjetoitu henkilöstöpalvelujen vastuualueen tehtävien suorittamiseen, mikä palautuu teknisen toimiston kustannuspaikalle. Toimistosihteerin toimii teknisen lautakunnan, sisäilmatyöryhmän ja yt-ryhmän sihteerinä.

Teknisen palvelukeskuksen prosessien, erityisesti laskutus, selvitysprojekti on käynnistetty kesällä 2017, ja sitä jatketaan vuonna 2018. Selvitysprojektissa tutkitaan myös henkilöstöpalveluiden ja talouspalveluiden prosesseja. Projektia koordinoi teknisen palvelukeskuksen toimistosihteerin.

Tekninen hallinto yhteensä

Valtuuston sitovuustaso	TP2016	TA2017	TA2018	TA2019	TS2020
Tulot	+12 347	+30 000	0	0	0
Menot	-253 447	-240 744	-302 407	-302 407	-302 407
Netto	-241 099	-210 744	-302 407	-302 407	-302 407

TOIMINNALLISET TAVOITTEET			
Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Digitalisaation hyödyntäminen prosessien tehostamisessa	Kyllä/ei	Tekninen lautakunta siirtyy täysin sähköiseen kokouskäyttöön 8/2018 mennessä	
Asiakaspalautetta kerätään säännöllisesti kaikilla palvelualueilla ja se otetaan mahdollisuuksien mukaan huomioon toimintojen kehittämisessä	Kyllä/Ei	Selvitetään käytettävä teknisen palvelukeskuksen palautejärjestelmä ja otetaan käyttöön 12/2018 mennessä	
Viestinnässä ja tiedottamisessa käytetään vuorovaikutteisia ja monipuolisia tapoja ja tekniikoita ottaen huomioon eri väestöryhmien erilaiset tieto-, palvelu- ja asiointitarpeet	Kyllä/ei	Teknisen palvelukeskuksen www-sivujen sisältö on uudistettu 6/2018 mennessä	

Kaupunkisuunnittelu

Toiminnan kuvaus

Kaupunkisuunnittelun vastuualueen tehtävänä on osallistua maakunnalliseen ja seudulliseen kaavoitustyöhön, vastata kaupungin maankäytön strategisesta suunnittelusta ja yleiskaavoituksesta sekä kaupunkisuunnittelusta. Vastuualueen toiminnasta vastaa kaupunginarkkitehti, joka toimii myös MRL 20 §:n mukaisena kaavoittajana.

Kaupunginarkkitehti ohjaa kaupungin rakennus-, puisto ja katusuunnitelmia sekä poikkeamis- ja suunnittelutarveratkaisuja kaupunkikuvallisesta näkökulmasta. Edelleen kaupunginarkkitehti ohjaa keskustan kehittämishankkeiden suunnittelua ja muita kaupunkikuvaan liittyviä kehittämishankkeita. Kaupunginarkkitehti toimii asiantuntijana kulttuuriympäristöön liittyvien näkökohtien huomioimisesta suunnittelussa, rakentamisessa ja lupakäytännössä.

Mänttä-Vilppulan kaupunkistrategiassa 2016 - 2026 on asetettu tavoitteeksi mm. asuntotarjonnan monipuolistaminen kaavoituksen ja maankäytön keinoin. Strategian mukaan laaditut keskustan kehittämissuunnitelmat saatetaan loppuun käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa, viherrakentamiseen panostetaan ja puistoja kunnostetaan. Kaupungin toiminnan tulee olla asukas- ja asiakaslähtöistä.

Kaupunkisuunnittelun toiminnan tavoitteena on saada Mänttä-Vilppulan keskustaajaman yleiskaava valmiiksi vuoden 2018 aikana. Kaava mahdollistaa yhdessä maapoliittisten toimien ja asemakaavoituksen kanssa kaupunkistrategiassa esitetyn tavoitteen asuntotarjonnan monipuolistamisesta. Kaavalla mahdollistetaan myös kaupungin vetovoimaisuuden kehittäminen. Kaupunkisuunnittelun toiminnan tavoitteena on myös ohjata vireillä olevia keskustojen kehittämishankkeita ja muita kehittämistoimenpiteitä strategian mukaisesti. Kaupunkisuunnittelun tavoitteena on varmistaa yhteistyössä muiden vastuualueiden kanssa laadittavien katu-, rakennus- ja yleisten alueiden suunnitelmien kaupunkikuvallinen laatu taidekaupungin vaatimusten mukaiseksi.

Painopistealueet

- Mänttä-Vilppulan keskustaajaman osayleiskaavoitustyö
- Mäntän ja Vilppulan keskustojen kehittämissuunnitelmien ohjaustyö

- Mäntän keskustan Taidekierto- hankkeen toteuttaminen (5. taidemuseo)

Kaupunkisuunnittelu yhteensä

Valtuuston sitovuustaso	TP2016	TA2017	TA2018	TA2019	TS2020
Tulot			0	0	0
Menot			-116 423	-116 423	-116 423
Netto			-116 423	-116 423	-116 423

TOIMINNALLISET TAVOITTEET			
Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Asuin-ympäristön viihtyisyyden ja elinympäristön turvallisuuden edistäminen	Kyllä/ei	Mäntän ja Vilppulan osayleiskaava on hyväksytty 9/2018 mennessä	
Vahvistetaan Taidekaupungin elinvoimaisuutta ja vetovoimaa muun muassa keskustaympäristöjen kehittämisellä.	Kyllä/ei	Mäntän matkakeskussuunnitelma on tehty 10/2018	
Elinkeino-elämän kehittäminen. Yrittäjyyden ja työpaikka-kehityksen edistäminen. Saavutettavuus ja sujuva asiointi.			
Kaavoituksessa ja maankäytössä sekä liikenneyhteyksien kehittämisessä otetaan huomioon yritysten tarpeet.			

Siivous- ja ruokapalvelut

Haasteena vastuualueella on tulevina vuosina työntekijöiden rekrytointi ja rekrytointien hallinta suurten ikäryhmien eläköityessä vuosien 2017-2018 aikana, jos toiminta jatkuu nykyisessä laajuudessaan. Siivous- ja ruokapalveluissa on otettu erityiseen tarkkailuun ikääntyvien työntekijöiden jaksaminen työtehtävissä ja kohteissa. Uuden päiväkodin henkilöstön ja toimintatapojen sovittaminen käytäntöön on haaste vuodelle 2018. Vuonna 2018 toteutetaan sote- keittiöiden yhtiöittämisselvitys. Kaupunkistrategia otetaan huomioon tulevaisuuden suunnittelussa. Palvelurakenteen tarkistelu suunnitelmakaudelle 2018 on suuri haaste vastuualueella.

Toiminnan kuvaus (siivouspalvelut)

Rakennusten ja kiinteistöjen siivouksella ja ylläpidolla luodaan viihtyisät ja turvalliset puitteet monenlaiseen toimintaan. Siivouspalvelu tuottaa palveluja kaupungin eri hallintokunnille.

Siivouskeskuksessa on 24 henkilöä (henkilötyövuosina 22,74) jakautuen seuraavasti:

- 0,5 hallinto
- 1 siivoustyönohjaajaa
- 19 siivoojaa
- 3 yhdistelmätyöntekijää (75%, 75%, 74%)

Toiminnan kuvaus (ruokapalvelut)

Ruokapalvelut valmistaa ateriat ikäihmisten, lasten, oppilaiden ja erityisryhmien tarpeisiin, henkilöstöruokailuun sekä erilaisiin koulutuksiin, tapahtumiin ja kokouksiin. Valmistuskeittiötä on seitsemän, osittain valmistuskeittiötä kaksi ja jakelukeittiö/pisteitä yksi (Kolhon päiväkot). Ruokapalveluiden kustannuspaikkoja on kaksi, ateriapalvelut /sote, johon kuuluvat Sarapiha ja Punatulkku sekä ateriapalvelut/sivistys, johon kuuluvat koulujen ja päiväkotien keittiöt. Punatulkun ja Sarapihan keittiöiden valmistama aterioiden määrä on noin puolet ruokapalvelujen toiminnasta.

Ruokapalvelukeskuksessa on 36 henkilöä (henkilötyövuosina 30,64) jakautuen seuraavasti:

- 0,5 hallinto
- 1 ruokapalveluohjaaja
- 1 ruokapalveluesimies
- 5 ruokapalveluvastaavaa
- 24 ruokapalvelutyöntekijää (1osatyökyvyttömyyseäke, kaksi työaika 50%, yksi 60%, yksi 78%)
- 3 yhdistelmätyöntekijää (26%, kaksi 25%)

Siivous- ja ruokapalvelut yhteensä

Valtuuston sitovuustaso	TP2016	TA2017	TA2018	TA2019	TS2020
Tulot	+3 209 786	+3 107 447	+2 994 360	+2 994 360	+2 994 360
Menot	-3 127 644	-2 991 955	-3 009 406	-3 009 406	-3 009 406
Netto	+82 143	+115 492	-15 406	-15 406	-15 406

TOIMINNALLISET TAVOITTEET			
Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Lähipalveluiden turvaaminen; maakuntauudistuksen aiheuttamiin muutoksiin varautuminen	Kyllä/Ei	Sote-ruokapalveluiden yhtiöittämisselvitys on tehty 2018; yhtiö aloittaa toimintansa 1.1.2019	
Toimintojen sopeuttaminen yhteiskunnalliset muutokset, väestökehitys- ja verotuloennusteet sekä ihmisten muuttuvat palvelutarpeet ja kulloinkin käytettävissä olevat resurssit huomioon ottaen.	Kyllä/ei	Siivouspalveluiden laajuus ja järjestämistapa on selvitetty 9/2018	

Kiinteistö- ja mittauspalvelut

Toiminnan kuvaus

Kiinteistö- ja mittauspalvelujen vastuualue sisältää kaupunkimittauksen sekä maa- ja vesialueet. Kiinteistö- ja mittauspalvelut tarjoavat ja tuottavat maastoon liittyvää sijainti- ja ominaisuustietoa. Yksi tärkeimpiä tehtäviä on paikkatietojärjestelmän ylläpito, jossa kaupungin eri kartta-aineistoja ylläpidetään, tärkeimpinä pohjakartta. Vastuualueella ylläpidetään ja tuotetaan myös kaupunkikonsernin Mäntän Kaukolämpö ja Vesihuoltolaitos Oy:n johtotietoja. Kaupunkimittaus vastaa Mäntän asemakaava-alueella kiinteistönmuodostuksesta ja toimii siten tällä alueella kiinteistörekisterin pitäjänä. Tonttien varaus ja myynti sekä maa-alueiden osto, myynti ja vuokraaminen valmistellaan ja hoidetaan vastuualueen toimesta. Myös

osoitejärjestelmän ylläpito kuuluu kiinteistö- ja mittauspalvelujen tehtäviin. Vastuualue toimii yhteistyössä kaavoituksen ja rakennusvalvonnan prosessien kanssa.

Kaupunkimittaus

Vastuualueelta eläköityy henkilökuntaa lähivuosina. Vuoden 2018 yksi tärkeimmistä tehtävistä tulee olemaan tehtävien organisointi siten, että palvelut ja tehtävät hoidetaan niin hyvin kuin käytössä olevilla resursseilla on mahdollista. Tilalle pyritään rekrytoimaan maanmittausalan perustutkinnon suorittanut henkilö (tutkintonimike kartoittaja). Toimenpiteellä paikataan mm. jatkuva vajo maastossa sekä organisoidaan toimitusvalmistelu ja paikkatietojärjestelmän tukitoiminnot uudelleen.

Kaupunkimittauksen yksi tärkeimmistä tehtävistä on edelleen kiinteistöjaotuksen eheyttäminen ja selkiyttäminen Mäntän asemakaava-alueella. Yleisten alueiden lohkomistoimituksia tehdään kaikilla mahdollisilla resursseilla. Toimitukset ovat pääasiassa katualueiden ja puistojen lohkomisia määräaloista. Lohkomiset liittyvät yhteen tärkeimmistä tavoitteista; asiakastytyvyyden lisäämiseen. Käytännössä tämä tarkoittaa määräalojen lohkomista, jolloin määräalat poistuvat kantakiinteistön ominaisuustiedoista. Paikkatietoaineistoja tuotetaan ja täydennetään tarvittaessa, ja aineistot pyritään saamaan koko kaupungin käyttöön. Tulosalue osallistuu myös maapolitiikkaan ja maankäytön suunnitteluun kaavoituspalveluiden hankkeiden kautta. Kiinteistö- ja mittauspalveluissa panostetaan myös oman henkilöstön osaamiseen sisäisen koulutuksen avulla. Pää tavoitteena on suoriutua lisääntyvistä tehtävistä ja kiireisistä aikatauluista kunnialla olemassa olevalla henkilöstöllä.

Paikkatiedon kehittäminen

Kaupungin paikkatietojärjestelmän kehittäminen on jatkuvaa työtä. Nykyinen yhteistyösopimus Virtain ja Keuruun kanssa Esrin tuoteperheen ja yhteisen ELA-lisenssin käytöstä päättyy 30.3.2018 ja tulee siten uusittavaksi. Isäntäkuntana toimii toistaiseksi Mänttä-Vilppula. Kehittämistyö jatkuu myös Facta- rekisteri- ja paikkatieto-ohjelmien toimittajan kanssa. Paikkatietoaineistojen käyttöä koko kaupungin organisaatiossa kehitetään ArcGis Online-palvelun kautta. Kaupungilla on käytössä ETRS-koordinaattijärjestelmä (Euref-FIN), korkeusjärjestelmä on N2000-järjestelmä.

Maapoliittinen ohjelma

Kaupungin kehityskuvatyön tuloksena syntyneessä toimenpideohjelmassa on yhtenä tavoitteena maapolitiikan kehittäminen. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää toimenpiteenä maapoliittisen ohjelman laatimista, johon kiinteistö- ja mittauspalvelut osallistuu. Ohjelman valmistelutyöhön liittyen maaomaisuus on inventoitu, tasearvot määritetty ja viety paikkatietojärjestelmään. Maapoliittisen ohjelman yhtenä aineistoja tulee olemaan paikkatietojärjestelmästä tuotettavat aineistot/kartat. Maankäyttö- ja rakennuslain § 20 on kirjattu uutena tehtävänä kunnan maapolitiikan harjoittaminen; tehtävään kunnassa tulee olla riittävä asiantuntemus ja voimavarat.

Tonttimarkkinoinnin kehittäminen ”Tonttipörssi”

Kaupungin tonttien markkinointia hoitaa MW-Kehitys Oy. Kiinteistö- ja mittauspalvelut tuottaa aineistoja ja on mukana myös teknisenä toteuttajana. Myynnissä oleviin omakotitontteihin voi perehtyä internetin kautta toimivan paikkatietojärjestelmän julkaisupalvelutoiminnan avulla.

Maa- ja vesialueet

Maa- ja vesialueisiin sisältyvät maa- ja vesialueiden vuokratulot sekä maa-alueiden myyntivoitot. Kaupunki omistaa maata noin 1368 hehtaaria. Vapaita omakotitontteja on kaupungilla reilut 100 kpl. Tonttituotannossa pyritään kaavoituksen keinoin saamaan myyntiin laadukkaita tontteja. Rantatonttien kysyntään pyritään vastaamaan vuoden 2018 aikana Isonniemen alueelle kaavoitettavilla rantatonteilla. Sassiin ollaan myös kaavoittamassa rantatontteja uudella Air Park-konseptilla. Kaupungin maaomaisuus on luetteloitu vuoden

2016 aikana maaomaisuuden arvon määrittämistyön yhteydessä. Kaupunki hankkii vuosittain maata talousarvossa siihen varatun määrärahan puitteissa tai erikseen siihen valtuuston siihen myöntämällä varoilla.

Vastuualueen henkilöstö:

- maankäyttöinsinööri (vastuualueen esimies)
- maanmittausteknikko (toimii maastomittauksen esimiehenä)
- paikkatietoasiantuntija
- kartoittaja
- mittausmies
- kiinteistörekisterin pitäjä/kiinteistöinsinööri (osa-aikainen)

Kiinteistöinsinöörin lakisääteisiä tehtäviä hoitaa Jämsän kiinteistöinsinööri, joka toimii kaupungin kiinteistörekisterinpitäjänä oman toimen ohella kaupunkien kesken tehdyn sopimuksen perusteella. Sopimus on irtisanottu Jämsän toimesta ja päättyy maaliskuun lopulla 2018. Tehtävien hoitaminen pyritään järjestämään siten, että nykyinen henkilö jatkaa osa-aikaisena. Muussa tapauksessa on mahdollista tehdä sopimus maanmittauslaitoksen kanssa.

Kiinteistö- ja mittauspalvelut yhteensä

Valtuuston sitovuustaso	TP2016	TA2017	TA2018	TA2019	TS2020
Tulot	+405 022	+232 400	+261 000	+261 000	+261 000
Menot	-552 614	-311 219	-312 140	-312 140	-312 140
Netto	-147 592	-78 819	-51 140	-51 140	-51 140

TOIMINNALLISET TAVOITTEET			
Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Asiakastyytyväisyyden kohentaminen	Kyllä/Ei	Erillisiä palstoja on lohkottu yleisiin alueisiin 30 kpl 2018	
Toiminnan ja talouden tiukka yhteys; Kaupungin oman varallisuuden käyttö ja huolto on järkevää ja ennakoivaa	Kyllä/ei	Maapoliittinen ohjelma on laadittu 12/2018	
Toimintojen sopeuttaminen yhteiskunnalliset muutokset, väestökehitys- ja verotuloennusteet sekä ihmisten muuttuvat palvelutarpeet ja kulloinkin käytettävissä olevat resurssit huomioon ottaen.	Kyllä/ei	Kiinteistö- ja mittauspalveluiden laajuus ja järjestämistapa on selvitetty 8/2018	

Liikuntapalvelut

Liikuntapalveluiden tehtävänä on rakennuttaa, ylläpitää ja vuokrata liikuntapaikkoja ja uimahallin osalta tuottaa liikuntapalveluita. Liikuntapaikkojen suunnittelussa, rakentamisessa ja ylläpidossa on huomioitava kaikki käyttäjäryhmät.

Painopistealueita vuonna 2018 ovat:

Liikuntapoliittisen ohjelman laatiminen.

Liikuntapalveluiden palveluverkon ja järjestämistavan selvittäminen. Kuntarajojen yli tehtävän yhteistyön mahdollisuudet ja merkitys on huomioitava selvityksessä.

Liikuntapalveluiden tehtäväkuvauksien ajan tasalle saattaminen. Henkilöstön kehittäminen moniammatilliseen osaamiseen liikuntapalveluiden eri tehtävissä.

Yhteistyön syventäminen varhaiskasvatuksen kanssa.

Mäntän Jääareena Oy:n ja kaupungin välisen yhteistyön parantaminen

Uimahalli

Kaupunkilaisten, ensisijaisesti lasten, uimataittoa kehitetään kampanjoilla. Vauva- ja perheuintia kehitetään yhteistyössä palveluntarjoajan kanssa. Yhteistyössä Mäntänvuoren Terveys Oy:n kanssa toteutettava kuntoneuvonta jatkaa toimintaansa.

Jäähalli

Kaupunkikonserniin kuuluva Mäntän Jääareena Oy omistaa jäähallin, joka mahdollistaa tilat monipuolisia jääliikuntapalveluita ja erilaisia tapahtumia varten. Tällä hetkellä Mäntän Jääareena Oy ostaa jäähallin liikuntapaikkojen hoidon ja kiinteistön ylläpito- ja siivouspalvelut kaupungilta.

Liikuntapalvelut yhteensä

Valtuuston sitovuustaso	TP2016	TA2017	TA2018	TA2019	TS2020
Tulot	+280 179	+294 730	+284 730	+284 730	+284 730
Menot	-1 777 623	-1 610 189	-1 681 903	-1 681 903	-1 681 903
Netto	-1 497 444	-1 315 459	-1 397 173	-1 397 173	-1 397 173

TOIMINNALLISET TAVOITTEET			
Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Toimintoja sopeutetaan yhteiskunnalliset muutokset, väestökehitys- ja verotuloennusteet sekä ihmisten muuttuvat palvelutarpeet ja kulloinkin käytettävissä olevat resurssit huomioon ottaen.	Kyllä/Ei	Liikuntapalveluiden yhtiöittämisselvitys on tehty 6/2018 Liikuntapalveluiden palveluverkko ja järjestämistapa on selvitetty 2018	
Rakenteiden ja prosessien organisoiminen tarkoituksenmukaisiksi, toimiviksi ja tehokkaiksi. Palvelu- ja vastuualueiden keskinäistä	Kyllä/ei	Selvitys liikuntapalveluihin liittyvistä yhteistyö- ja palvelusopimuksista on valmis 6/2018	

yh teistyötä, tiedonkulkua ja viestintää tiivistetään suunnitelmallisesti			
Asiakastyytyväisyyden kohentaminen; Asukasdemokratian kehittämisessä ja asiakaspalvelussa digitalisaation tarjoamat mahdollisuudet otetaan aktiiviseen käyttöön perinteisten osallistumis- ja vaikuttamismuotojen rinnalla (esim. aloitteet, ajanvarausjärjestelmät, yhteydenpito, asiakastyytyväisyyskyselyt ja kuntalaispalautteet)	Kyllä/ei	Kaupungin liikuntapoliittinen ohjelma on laadittu 2018 Liikuntapalveluiden vuorovarausjärjestelmä on uusittu ja www-sivujen sisältö uudistettu 6/2018 mennessä	

Kaavoituspalvelut

Toiminnan kuvaus

Kaavoituspalvelut on teknisen palvelukeskuksen alle syntyvä uusi vastuualue. Aiemmin yleishallinnon alla toiminut kaavoituksen vastuualue jakautuu kahteen eri vastuualueeseen: kaavoituspalveluihin, joka vastaa jatkossa asemakaavoituksesta, sekä kaupunkisuunnitteluun, jonka vastuulla on strateginen suunnittelu, yleiskaava ja kaupunkikuvalliset asiat. Kaavoituspalvelujen alle siirtyy myös aiemmin omana vastuualueenaan toiminut rakennusvalvonta.

Maankäyttö- ja rakennuslain 20 §:n mukaan kunnan on huolehdittava alueiden käytön suunnittelusta, rakentamisen ohjauksesta ja valvonnasta alueellaan sekä maapolitiikan harjoittamisesta. Kunnalla on oltava lain mukaan käytettävissä tehtäviin riittävät voimavarat ja asiantuntemus. Suunnittelun välineitä ovat yleis- ja asemakaava. Maakuntakaava toimii ohjeena yleis- ja asemakaavoitukselle. Kaavoituspalveluiden vastuualueen tehtävänä on huolehtia asemakaavoituksesta sekä osallistua muuhun alueiden käyttöön liittyvään suunnittelutyöhön.

Rakennusvalvonnan päätehtävänä on maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti valvoa rakennushankkeeseen ryhtyvän ja hänen asiantuntijoidensa suorittamaa rakennustyön valvontaa ja myöntää hankkeille vaadittavat luvat. Rakennusvalvonta edistää hyvän ympäristön ja kaupunkikuvan muodostumista valvomalla maankäyttö- ja rakennuslain sekä kaavojen toteutumista. Rakennusvalvonta toimii teknisen lautakunnan alaisuudessa.

Kaavoituspalvelut vastaavat poikkeamislupien ja suunnittelutarveratkaisujen valmistelusta tekniselle lautakunnalle. Lisäksi kaavoituspalvelut osallistuvat kaupunkikuvallisesti merkittävien hankkeiden suunnitteluun, maapolitiikkaan ja asumisen markkinointiin.

Painopistealueet

- Sassin alueen asemakaavoitustyö
- Isonniemen asuinalueen asemakaavoitustyö
- Mäntän ja Vilppulan keskustojen asemakaavanmuutokset
- Sähköiseen lupajärjestelmään (Lupapiste.fi) siirtyminen

Asemakaavoitus

Kaavoituspalveluiden tavoitteena on saada alkuvuonna 2018 hyväksyttyä Sassin lentopaikan ja sen ympäristön asemakaavahanke, jolla tähdätään Mänttä-Vilppulan alueen elinvoiman kehittämiseen uudenlaisten työpaikka-alueen, asumisen konseptin, sekä harrastus- ja virkistystoiminnan mahdollistamisen kautta. Tämän lisäksi tavoitteena on asuntotarjonnan monipuolistamiseen tähtäävän Isonniemen

Kanervalahden asuinalueen asemakaavahankkeen hyväksyminen kevään 2018 aikana. Vuonna 2018 on tarkoitus käynnistää keskustojen kehittämiseen tähtäviä asemakaavanmuutoksia Mäntän ja Vilppulan keskustojen alueella. Tavoitteena on keskustajamien kehittäminen vetovoimaisemmiksi ja kaupungin elinvoimaisuuden kehittäminen. Lisäksi käynnistetään uusi asumisen kärkihanke Vilppulankosken rannan alueelle.

Kaavoituskatsauksen lisäksi laaditaan pidemmän aikavälin kaavoitusohjelma yhteistyössä yleiskaavatyöstä vastaavan kaupunkisuunnittelun vastualueen kanssa. Kaavojen osallismenettelyjä kehitetään edelleen, ja hyödynnetään mahdollisuuksien ja tarpeen mukaan muun muassa Pop-Up Mänttä-Vilppulan tiloja sekä sähköisiä kyselymenetelmiä, kuten HARAVA-järjestelmää.

Asemakaavojen ajantasaisuuden arviointi

Maankäyttö- ja rakennuslain 60 §:n mukaan kunnan tulee seurata asemakaavojen ajanmukaisuutta ja tarvittaessa ryhtyä toimenpiteisiin vanhentuneiden asemakaavojen uudistamiseksi. Asemakaavojen ajanmukaisuutta tulee arvioida vähintään 13 vuotta sitten hyväksytyjen asemakaavojen osalta. Asiaa arvioidaan erityisesti rakennuslupien myöntämisen yhteydessä ja Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 sekä Mänttä-Vilppulan keskustajaman osayleiskaavatyön yhteydessä päivittyneiden inventointien sekä selvitysten perusteella. Alueelle laaditaan seuraavan vuoden kaavoitushankkeet kattavan kaavoituskatsauksen lisäksi pidemmän aikavälin kaavoitusohjelma yhteistyössä yleiskaavatyöstä vastaavan kaupunkisuunnittelun palvelualueen kanssa.

Asumisen kehittäminen

Kaavoituspalvelut osallistuu asumisen kehittämiseen ensisijaisesti tonttitarjonnan monipuolistamiseen tähtäävillä asemakaavahankkeilla. Tämän lisäksi kaavoituspalvelut osallistuu aktiivisesti asumisohjelman laatimiseen sekä asumismarkkinointiin.

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonta valvoo rakennushankkeeseen ryhtyvän ja hänen asiantuntijoidensa suorittamaa rakennustyötä ja myöntää hankkeille vaadittavat luvat. Rakennusvalvonta edistää hyvän ympäristön ja kaupunkikuvan muodostumista valvomalla maankäyttö- ja rakennuslain sekä kaavojen toteutumista. Rakennusvalvonta toimii teknisen lautakunnan alaisuudessa.

Rakennusvalvonnan myöntämien lupien määrän arvioidaan pysyvän suunnilleen samalla tasolla edellisvuosiin nähden: lupapäätöksiä 250-300, joista rakennuslupia on noin 200. Erilaisten katselmusten määrä on 500-600. Taksoja korotetaan kustannustason nousun mukaisesti. Mänttä-Vilppulan kaupunkistrategian 2016-2026 tavoitteissa on mainittu digitalisaation edistäminen sekä prosessien tehostaminen. Vuonna 2018 rakennusvalvonta siirtyy käyttämään sähköistä lupajärjestelmää (Lupapiste.fi), jonka tavoitteena on lupamenettelyn helpottuminen niin asiakkaan, kuin rakennusvalvonnan näkökulmasta. Uudistus tarkoittaa myös käytössä olevan Facta –järjestelmän päivittämistä ja siirtymistä pilvipalveluun sekä sähköisen arkistoinnin mahdollistumista. Muutoksen myötä tullaan perustamaan asiakaspalvelupiste asiakirjojen kopiointia ja skannausta varten. Myös muita sähköisiä järjestelmiä pyritään ottamaan käyttöön ja kehittämään rakennusvalvonnassa. Vuonna 2018 päivitetään rakennusvalvonnan taksa sekä rakennusjärjestys yhteistyössä naapurikuntien kanssa, tavoitteena mahdollisimman yhteneväiset käytännöt ja maksut naapurikunnissa. Sähköinen arkistointijärjestelmä otetaan käyttöön, ja selvitetään käyttöönoton tapa. Lisäksi rakennusvalvonnan toimintoja ja yhteistyötä esimerkiksi kiinteistö- ja mittauspalveluiden kanssa tehostetaan (esimerkiksi rakennuspaikan merkitsemiset maastossa ja katselmuksat).

Poikkeamis- ja suunnittelutarveratkaisut

Kaavoituspalvelut vastaa poikkeamis- ja suunnittelutarveratkaisupäätösten valmistelusta tekniselle lautakunnalle. Valmistelusta vastaa kaavoituspäällikkö, mutta päätösten valmistelun tueksi luodaan

säännölliset palaverikäytännöt, joissa pohditaan poikkeamisen edellytykset yhdessä kaavoituspäällikön, rakennustarkastajan sekä kaupunkikuvallisissa hankkeissa kaupunginarkkitehdin kanssa. Poikkeamislupakäytännön reunaehdot loma-asuntojen muuttamiseksi vakituiseen asumiseen tarkoitetuiksi selvitetään ja laaditaan mahdollisuuksien mukaan tarvittava edullisuusvyöhyketarkastelu.

Kaavoituspalvelut yhteensä

Valtuuston sitovuustaso	TP2016	TA2017	TA2018	TA2019	TS2020
Tulot			+67 000	+67 000	+67 000
Menot			-333 799	-333 799	-333 799
Netto			-266 799	-266 799	-266 799

TOIMINNALLISET TAVOITTEET			
Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Asumisen tonttitarjonnan monipuolistaminen	Kyllä/ei	Sassin asemakaavahanke on hyväksytty 4/2018	
Elinkeinojen, matkailun, virkistys- ja harrastustoiminnan mahdollisuuksien parantaminen		Isonniemen Kanervalahden asuinalueen asemakaava on hyväksytty 5/2018 Vilppulankosken ympäristön asemakaavahanke on käynnistetty 9/2018	
Asuin ympäristön viihtyisyyden ja elinympäristön turvallisuuden edistäminen; Keskustojen kehittämissuunnitelmat saatetaan loppuun ja otetaan käyttöön taloudelliset realiteetit huomioon ottaen	Kyllä/Ei	Mäntän keskustan asemakaavamuutos matkakeskuksen osalta on käynnistetty 8/2018 Vilppulan keskustan asemakaavamuutos kehittämissuunnitelman mukaisesti on käynnistetty 10/2018	
Lupa- ja asiointipalveluiden saavutettavuutta sekä prosessien tehostaminen digitalisoimalla palveluita ja prosesseja aktiivisesti.	Kyllä/Ei	Rakennusvalvonnan Lupapiste.fi –palvelu ja sähköinen arkistointijärjestelmä on otettu käyttöön 4/2018 mennessä Sähköisen arkistointijärjestelmän täydentäminen vanhoilla rakennusluvilla aloitetaan 6/2018	
Asiakastyytyväisyyden kohentaminen	Kyllä/ei	Rakennusjärjestyksen uusiminen yhteistyössä naapurikuntien kanssa aloitetaan 5/2018 Rakennusvalvonnan taksan uusiminen yhteistyössä naapurikuntien kanssa aloitetaan 8/2018	

Tilapalvelut

Toiminnan kuvaus

Tilapalvelut vastaa kaupungin omistamien kiinteistöjen rakennuttamisesta, kiinteistönhoidosta, kunnossapidosta sekä tilahallinnasta. Tilapalvelut tuottaa toimitilapalveluita kaupungin eri hallintokuntien käyttöön. Hallintokuntia laskutetaan käyttämistään tiloista sisäisellä vuokralla, joka sisältää käyttö- ja ylläpitokulut sekä pääomakulut poistojen osalta. Palveluita on myös myyty kaupunkikonsernin yhtiöille: Koskelantalot Oy, Mäntän jääareena Oy sekä Yrke Kiinteistöt Oy. Myös Mäntänvuoren Terveys Oy:lle on myyty käyttäjäpalveluita. Tilapalveluilla on myös sopimus kiinteistöhoitopalveluista Pirkanmaan Sairaanhoidopiirin tilakeskuksen kanssa koskien Mäntän entistä sairaalaa. Sopimus koskee pääasiallisesti varallaoloa. Tilapalvelulla on myös käytössä 24/7-vikapäivystys omien kiinteistöjen osalta sekä palveluna

tätä myydään Koskelantalot Oy:lle. Piha-alueiden talvikunnossapito hoidetaan ulkopuolisten urakoitsijoiden toimesta ja käsilumityöt pääasiallisesti infrapalveluiden resursseilla.

Henkilöstö (henkilötyövuosina):

• tilapalvelupäällikkö	1
• kiinteistömestari	1
• Kiinteistöhoiton palveluesimies	1 (avoin)
• Puistotyönjohtaja	0,3
• sähköasentaja	1
• laitosmies/kiinteistönhoitaja	7,95 (2 avointa)
• Puistotyöntekijä	0,7
• kirvesmies	3
• YHTEENSÄ:	15,95

Toiminnan muutokset edelliseen vuoteen:

- Kiinteistöhoitopalvelut organisoidaan uudelleen. Otetaan käyttöön vastuukiinteistöhoitajamalli.
- Kiinteistöjen hallintaan ja ylläpitoon hankitaan oma sähköinen järjestelmä. Tällä tullaan parantamaan töiden suunnitelmallisuutta, tehokkuutta, läpinäkyvyyttä sekä ennen kaikkea palvelun tasoa
- Kiinteistöjen kuntokartoitusta jatketaan, jotta saadaan tarkempaa tietoa korjaus-, perusparannus ja investointitarpeista.
- Aloitetaan energioiden keskitetty seuranta. Energiakustannukset ovat 35% koko tilapalvelun kustannuksista ja tällä hetkellä ei ole olemassa seurantaa
- Liitytään kuntien energiatehokkuussopimukseen. Tämä mahdollistaa mm. suurempien avustusten saamiseen energiatehokkuusinvestointeihin
- Kiinteistöjen määrää tullaan vähentämään. Tässä tehdään yhteistyötä eri hallintokuntien kanssa. Kiinteistöt tullaan salkuttamaan prioriteetin mukaisesti. Tällä tavoin löydetään ne kiinteistöt, joiden omistamiseen keskitytään ja ne joista voidaan luopua
- Kilpailutetaan mahdollisimman monta eri puitesopimusta (suunnittelu, toteutus yms.). Tällä tavoin saamme kustannustehokkuutta sekä joustavuutta palveluiden hankintaan

TUNNUSLUVUT	TP 2016	TA2017	TA2018	
Rakennusten lämmin tilavuus [m ³]	262 476	262 476	271 295	
Rakennusten lämmin pinta-ala [m ²]	63 851	63 851	65 948	
Henkilöstön määrä [htv]	19,00	12,20	15,95	

Tilapalvelut yhteensä

Valtuuston sitovuustaso	TP2016	TA2017	TA2018	TA2019	TS2020
Tulot	+4 091 421	+4 646 450	+4 998 544	+4 998 544	+4 998 544
Menot	-4 007 906	-3 351 345	-3 475 148	-3 475 148	-3 475 148
Netto	+83 515	+1 295 105	+1 523 406	+1 523 406	+1 523 406

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Asuin-ympäristön viihtyisyyden ja elinympäristön turvallisuuden edistäminen; kaupungin omien kiinteistöjen hoito ja kehittäminen on aktiivista, suunnitelmallista ja jatkuva	Kyllä/ei	Kiinteistöhoitopalvelut on organisoitu uudelleen 6/2018 mennessä Kiinteistönpidon järjestelmä on otettu käyttöön 12/2018 mennessä Kiinteistöjen ja tilojen hallintajärjestelmä on otettu käyttöön 12/2018 mennessä Sisäisen vuokran määrittystapa ja jakoperusteet on tarkistettu ja päivitetty 6/2018 mennessä	
Toiminnan ja talouden tiukka yhteys; rakenteet ja prosessit ovat tarkoituksenmukaisia, toimivia ja tehokkaita, kaupungin sisäiset prosessit digitalisoidaan vaiheittain lähtien liikkeelle mm. sähköisten kalenterien ja arkistointijärjestelmien käyttöönotosta			

Ympäristö ja pelastuspalvelut

Ympäristötervedenhuolto ja ympäristösuojelu (Keurusselän ympäristölautakunta ja ympäristönsuojelujao s)

Keuruun, Jämsän, Mänttä-Vilppulan ja Virtain kaupunkien sekä Kuhmoisten ja Ruoveden kuntien yhteisen Keurusselän ympäristölautakunnan sekä Keuruun ja Mänttä-Vilppulan kaupunkien yhteisen Keurusselän ympäristönsuojelujao ston isäntäkuntana toimii Keuruun kaupunki. Ympäristölautakunnan tehtävänä on elinympäristöön vaikuttavin toimenpitein edistää väestön terveyttä ja hyvinvointia. Lautakunta huolehtii kansanterveyslain (66/1972) 1 §:ssä ja terveyshuoltolain (1326/2010) 21 §:ssä mainittujen lakien mukaisista ympäristöterveydenhuollolle määrätyistä tehtävistä Keuruun, Jämsän, Mänttä-Vilppulan ja Virtain kaupunkien sekä Kuhmoisten ja Ruoveden kuntien osalta ja käyttää niissä lautakunnalle annettua päätösvaltaa.

Keurusselän ympäristösuojelujao ston tehtävänä on edistää ympäristön säilymistä ekologisesti kestäväenä, arvoiltaan monimuotoisena, viihtyisänä ja virikkeellisenä. Ympäristönsuojelujao sto huolehtii kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle lainsäädännössä säädetyistä tehtävistä toimialueensa Keuruun ja Mänttä-Vilppulan kaupunkien osalta ja käyttää niissä jao stolle annettua päätösvaltaa. Ympäristönsuojeluviranomainen on myös lainsäädännön mukainen kunnan maa-aineslupa- ja valvontaviranomainen.

Keurusselän ympäristön- ja terveydensuojelutoimisto laskuttaa yhteistyökunnilta yhteistoimintasopimuksen mukaisesti kuntien maksuosuuden asukaslukujen mukaisessa suhteessa lukuun ottamatta eläinlääkintää, jossa 25 % maksuosuudesta määräytyy kunnassa olevien maidontuotantotilojen lukumäärän perusteella. Vuodelle 2018 maksuosuus on 289.450 € (vuosi 2017: 314.498 €), mikä on 8,0 % vähemmän kuin talousarviossa vuodelle 2017.

Pelastuspalvelut (Pirkanmaan pelastuslaitos)

Pelastuspalveluista huolehtii Pirkanmaan pelastuslaitos. Kuntien maksosuudet perustuvat asukaslukupohjaiseen kustannusjakoon pelastuslaitoksen budjetin mukaisesti. Vuodelle 2018 maksuosuus on 733 810 € (vuosi 2017: 787.190 €), mikä on 6,8 % vähemmän kuin talousarviossa vuodelle 2017.

Ympäristö- ja pelastuspalvelut yhteensä

Valtuuston sitovuustaso	TP2016	TA2017	TA2018	TA2019	TS2020
Tulot					
Menot	-975 372	-1 101 688	-1 037 560	-1 037 560	-1 037 560
Netto	-975 372	-1 101 688	-1 037 560	-1 037 560	-1 037 560

TOIMINNALLISET TAVOITTEET			
Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Lähipalveluiden turvaaminen; maakuntauudistuksen aiheuttamiin muutoksiin varautuminen	Kyllä/Ei	Selvitys ympäristönsuojelun järjestämistavasta on tehty 2018	

Infrapalvelut

Infrapalveluihin kuuluu katujen, puistojen, leikkipaikkojen, yleisten alueiden, torien, matonpesupaikkojen, satamien, metsien ja yksityisteiden ylläpito ja rakennuttaminen siltä osin, kuin se kuuluu kaupungin vastuulle. Vastuualueen esimiehenä toimii infrapalvelupäällikkö.

Vastuualueen henkilöstö (htv):

- infrapalvelupäällikkö 1
- maanmittausteknikko 1
- puistotyönjohtaja 0,7
- puistotyöntekijä 3,3
- kunnossapitotyöntekijä 2
- yhteensä 8

Infrapalveluiden henkilöstömäärä ei lisäännä vuodesta 2017.

Kadut

Kustannuspaikka vastaa liikenne- ja yleisten alueiden ylläpidosta. Mäntän alueella 1/3 teiden talvikunnossapidosta hoidetaan omalla kalustolla ja loput yksityisten urakoitsijoiden toimesta. Vilppulassa ja Kolhossa talvikunnossapito ostetaan kokonaisuudessaan ulkopuolisilta urakoitsijoilta. Kesäkunnossapito hoidetaan Mäntän alueella pääasiassa omalla kalustolla, Vilppulassa omalla kalustolla ja ulkopuolisten urakoitsijoiden toimesta ja Kolhossa pääosin ulkopuolisten urakoitsijoiden toimesta etäisyydestä johtuen. Katuvalohuolto tehdään sekä omana työnä että ulkopuolisia urakoitsijoita apuna käyttäen. Katuvalojen yösammutuksia klo 00.00 - 04.00 välisenä aikana jatketaan siten, että yösammutuksia ei tehdä viikonloppuisin (perjantai, lauantai ja sunnuntai). Katujen korjausvelka kasvaa joka vuosi, mikä näkyy myös katujen pintaustasteena.

Puistot (sis. torit, pihat ja leikkipaikat, venesatamat, matonpesupaikat)

Kustannuspaikka vastaa otsikossa mainittujen alueiden yleisestä siisteydestä, viihtyisyydestä ja turvallisuudesta. Kaupunkikuvan siisteyteen ja parantamiseen kiinnitetään edelleen erityistä huomiota. Resussien vähäisyydestä johtuen painopistealueet ovat taajamien keskustat. Muilla alueilla tulee vääjäämättä hoitotason laskua. Toistaiseksi vastuualueeseen kuuluu myös kiinteistöjen käsin tehtävät piha-alueiden talvi- ja kesäkunnossapitotyöt.

Talousarviosta on poistettu 5 kk määräaikainen kausityöntekijä, kuten oli jo vuonna 2017, ja jonka tehtävänä on ollut Vilppulan pihojen ja puistojen hoitotyöt sekä vuosilomien sijaistaminen. Kausityöntekijän

puuttuminen näkyy kesällä hoitotöiden tason laskuna, etenkin leikattavissa nurmialueissa. Leikkipaikkasuunnitelmaa toteutetaan tehdyn selvityksen mukaisesti (tekninen lautakunta 16.11.2010 §123). Kuluttajaturvallisuuslain (920/2011, §7) määräämät toimenpiteet toteutetaan julkisilla leikkikentillä ja koulujen ja päiväkotien leikkipaikoilla.

Mäntän venesatamat ovat Keurusselän Pursiseuran ry:n hoidossa toistaiseksi. Pursiseura vuokraa venepaikat ja saa pitää siitä saamansa rahat. Vastineeksi Pursiseura hoitaa ja kunnossapitää venesatama-alueita. Vilppulan caravan alueen, vierasvenepaikkojen ja veneiden kausipaikkojen vuokrauksen hoitaa Vilppulan Rantaravintolat Oy vastiketta vastaan. Vuokratulot Vilppulan Rantaravintola Oy tilittää kaupungille, josta ravintoloitsijalle maksetaan vastiketta 10 % vuokratuloista. Hoitoon kuuluu myös alueella olevien rakennusten ja alueiden siivous. Kaupunki hoitaa vihertyöt sekä muut kunnossapitotyöt. Pohjaslahden Kyläyhdistys Puhuri ry hoitaa Pohjaslahden venesataman kunnossapitotyöt vastiketta vastaan. Kolhossa on yksi venelaituri Kaijanselän rannalla mutta ei mitään palveluja, joten kohdetta ei voi luokitella satamaksi.

Metsät

Vilppulan alueen metsäsuunnitelma on valmistunut vuonna 2011 ja Mäntän alueen vuonna 2017. Suunnitelmat sisältävät yhteensä 640 hehtaaria metsämaata, mihin sisältyy myös puistometsiä. Vuoden 2018 hakkuutulotavoite on 100.000 euroa, mikä vastaa noin 3200 m³ hakkuuta. Vuonna 2018 on tarkoitus hakata puolitoistakertainen määrä puuta metsäsuunnitelman suositukseen verrattuna. Kaupungin hankintahakkuut ja hoitotyöt tehdään ostopalveluina. Suoritetaan 3 hehtaarin aukkojen istuttaminen sekä hankintahakkuut. Lisäksi on tarkoitus ostopalveluna suorittaa kesällä taajama-alueiden tienvarsien ja puistoalueiden raivausta viihtyisyyden parantamiseksi.

Yksityistiet

Kaupungin alueella on 159 tiekuntaa, joista kunnossapitoavustusta saa 89 tiekuntaa. Avustusmäärärahaa on varattu 113.000 euroa, josta 98.000 euroa on kunnossapitoavustuksiin ja 15.000 euroa perusparantamisavustuksiin. Perusparantamisavustusta maksetaan sellaisille tiekunnille, jotka saavat ELY-keskuksen avustusta tai Kemera-avustusta, kun tiellä on kolme vakinaista asuntoa tai tiellä on huomattava liikenteellinen merkitys. Lisäksi menoissa on kaupungin omistamien maa-alueiden tieyksikkömaksut yksityistiekunnille. Teknisen lautakunnan tiejaosto hoitaa yksityistielain mukaiset tehtävät.

TUNNUSLUVUT	TP2016	TA2017	TA2018	TS 2019	TS 2020
Hoidettava tiestö [km]	102	102	102	102	102
Hoidettavat yksityistiet [km]	18	18	18	18	18
Aurattavat yksityistiet [km]	8	8	8	8	8
Erilliset kevyenliikenteen väylät [km]	20	21	21	21	21
Pintausaste [%]	62	62	62	62	62
Katuvalopisteet [kpl]	2 930	3 050	3 070	3 070	3 080
Torit [kpl]		2	2	2	2
Yleiset leikkipaikat [kpl]		22	22	22	22
Hoidettavat puistot [ha]		25	25	25	25
Satamat [kpl]		2	2	2	2
Puuston myynti [m ³]	1 800	1 800	3200	1 500	1 500
Talous- ja puistometsiä [ha]	650	650	640	630	620
Henkilöstö [hlö]		8	9	9	9

Infrapalvelut yhteensä

Valtuuston sitovuustaso	TP2016	TA2017	TA2018	TA2019	TS2020
Tulot		+202 000	+130 000	+130 000	+130 000
Menot		-1 181 607	-1 122 517	-1 122 517	-1 122 517
Netto		-979 607	-992 517	-992 517	-992 517

TOIMINNALLISET TAVOITTEET			
Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Asukasdemokratian aktiivinen kehittäminen ja asiakastytyväisyyden kohentaminen	Kyllä/Ei	Tehdään selvitys digitaalisesta paikkatietoon perustuvasta palautekanavasta osana teknisen palvelukeskuksen palautejärjestelmän selvitystä 9/2018 mennessä	
Asuin- ja elinympäristön siisteydestä ja turvallisuudesta huolehtiminen; Viherrakentamiseen panostetaan ja puistoalueet kunnostetaan; Rakenteet ja prosessit ovat tarkoituksenmukaisia, toimivia ja tehokkaita	Positiivisten palautteiden määrä / palautteiden kokonaismäärä	Vihertöiden ja puhtaanapidon hoitoluokitusta hyödynnetään, tiivistetään vastualueen sisäistä yhteistyötä. Aloitetaan palautteiden systemaattinen kerääminen 1.1.2018. Seurataan neljännesvuosittain.	
Toiminnan ja talouden tiukka yhteys; Kaupungin oman varallisuuden käyttö ja huolto on järkevää ja ennakoivaa	Kyllä/Ei	Selvitetään infrapalveluihin liittyvät yhteistyö- ja palvelusopimukset sekä tarvittavat puitesopimukset 3/2018 mennessä. Selvityksen perusteella päätetään jatkotoimista.	
Asukasdemokratian aktiivinen kehittäminen ja asiakastytyväisyyden kohentaminen	Kyllä/Ei	Yksityistieavustuskäytäntöjen uusiminen ja yhdenmukaistaminen uuden lainsäädännön voimaantulon jälkeen	

Tekninen palvelukeskus yhteensä

Valtuuston sitovuustaso	TP2016	TA2017	TA2018	TA2019	TS2020
Tulot	+8 069 948	+8 593 027	+8 735 644	+8 735 644	+8 735 644
Menot	-11 560 864	-10 919 340	-11 391 303	-11 391 303	-11 391 303
Netto	-3 490 916	-2 326 313	-2 655 659	-2 655 659	-2 655 659

INVESTOINTIOSA

INVESTOINNIT

Jäljessä on esitetty investointiohjelma taloussuunnitelmavuosille 2018-2020. Lähtökohtana vuoden 2018 investointitasolle (nettokustannukset yhteensä) on ollut vuosikatteen suuruus, joka on valmisteluvaiheessa arvioitu olevan noin 2,7 milj. euroa. On huomioitava, että erityisesti rakennuttamiseen liittyvät investointien kustannusarviot tarkentuvat kahdessa vaiheessa: ensin, kun suunnitelmat tai selvitykset ja niihin perustuva kustannusarvio on laadittu ja toiseksi, kun mahdollinen kilpailutus on tehty ja tarjoushinnat ovat selvillä. Osassa esitetyistä investoinneista on ollut käytössä suunnitelmat ja kustannusarvio, mutta pääosassa määrärahan suuruus perustuu asiantuntijoiden eli kaupungin työntekijöiden ja ulkopuolisten konsulttien arvioon. Infra- ja tilapalveluiden investoinnit perustuvat pitkän tähtäimen suunnitelmiin (PTS), jotka on laadittu valmistelun yhteydessä.

Vuoden investointitaso on esitetty noin 2,5 milj. euron suuruiseksi, koska osa vuoden 2017 investoinneista tulee jatkumaan vuodelle 2018, jolloin niiden osalta tulee lisää rahoitustarvetta vuodelle 2018 mainitun 2,5 milj. euron lisäksi. Tämä lisärahoitustarve selviää lopullisesti vasta vuoden vaihteen jälkeen, kun vuoden 2017 kulut on viety kirjanpitoon.

INVESTOINTIHANKE	Invest. yhtensä [1000€]	TA2017 [1000€]	TAE2018 [1000€]	TS2019 [1000€]	TS2020 [1000€]	Huom.
INFRAPALVELUT						
Kadut						
Ritvalankadun perusparannus	290	40	250			Suunnitelma on tehty
Miinanpellonkatu, Niittykatu ja uimahallin pysäköintialue sekä ympäristön kevyenliikenteen järjestelyt; vaiheet 1-3	970	670	215	85		2017-2018 1. vaihe Miinanpellonkatu, 2018 2. vaihe Niittykatu, suunnitelmat on tehty ja 3. vaiheen suunnittelu, 3. vaihe uimahallin pysäköintialue
Savosenmäen koulun saattoliikenne, osa 1: Rajakatu	40		40			Osa 1 Savosenmäen saattoliikenne -investointia, suunnitelma on tehty
Teeripolun perusparannus	215		15	200		ei ole suunnitelmaa eikä kustannusarviota
Koulukaaren (Vilppula) perusparannus	640		40	600		Yhteistyössä MKLVHOY:n kanssa, ei ole suunnitelmaa eikä kustannusarviota
Tehtaankadun silta	530			30	500	Ei ole suunnitelmaa eikä kustannusarviota
Päällystys- ja pienet korjaustyöt		80	100	100	100	vuosittainen määräraha
Katuvalaistus		120	150	150	150	Yhteistyössä verkkoyhtiöiden kanssa, yhteishankkeista tähän mennessä tiedossa Vilppulan Parkkivuori ja Asevelikylä.
Mäntän matkakeskus	550		50	500		Suunnitelma 2018. Ehdollinen (kts. KV § 116, 11.12.207)
Seppälän puistotie	1 000			500	500	EKP2026; suunnitelmat ja kustannusarvio on tehty
Vilppulan keskuskatu	1 100			100	1 000	Kustannusarvio on päivitettävä. On huomioitava ELY:n aikataulu
Riihitie	520			20	500	Ei ole suunnitelmaa eikä kustannusarviota
Länsitie Sarakatu	370			20	350	Ei ole suunnitelmaa eikä kustannusarviota
Hulevesijärjestelmä						
Hulevesijärjestelmä Niemelänkatu ym. (Savosenmäki)	55		55			Yhteistyössä MKLVHOY:n kanssa, suunnitelmat on tehty
Hulevesiverkoston ja jätevesiverkoston eriyttäminen			20	50	50	Yhteistyössä MKLVHOY:n kanssa, ei ole suunnitelmaa eikä kustannusarviota, määrärahavaraus
Mäntän päiväkodin huleveden viivästysallas	30	30				Siirretään loput 2017 -> 2018
Lahdensivunkadun hulevesiviemärointi	75			15	60	Yhteistyössä MKLVHOY:n kanssa, ei ole suunnitelmaa eikä kustannusarviota
Liikuntapaikat						
Kolhon ja Pohjaslahden kenttien pp	45			45		

Reitistöhanke		10	10	10		On sidottu ELY:n avustukseen 50 % (netto)
Kuntoratojen perusparannus		30	30	30		
Päiväkotikiin Miinanhelmen peliareena urheilu-keskuksen alueelle	50		50			Päiväkodin hankesuunnitelman mukaisesti; ei ole suunnitelmaa eikä kustannusarviota
Urheilukeskuksen jalkapallokentän aita	35		35			Päiväkodin pihan turvallisuus
Parkkivuoren ympäristön parantaminen	20				20	suunnittelu
Muut yleiset alueet						
Kirkkopuiston rakentaminen	60		30	30		Ei ole kustannusarviota
Pukinlammen ympäristön parantaminen	25		25			Tehdään suunnitelman mukaiset työt loppuun
Vilppulankosken uusi kvl-silta radan alle	60		10	50		Ei suunnitelmaa eikä kustannusarviota
Senioripuistot (2 kpl)	55		30	25		Ei ole suunnitelmaa. On selvitetävä avustuksen mahdollisuus; 1 kpl/vuosi
Levähdyspenkkien rakentaminen kevyen liikenteen reittien varrelle	60	20	20	20		
Matonpesupaikkojen perusparannus		20	20	20		Vilppula tehdään loppuun 2018 ja Kolho 2019
Leikkipaikkojen rakentaminen			50	50	50	
Kaupungin opastusjärjestelmä		25	25	25		Yhteistyössä kaupunkimarkkinoinnin kanssa
Kaupungintalon takana olevalle leikkipaikalle/puistolle p-alue	40			10	30	Ei ole suunnitelmaa eikä kustannusarviota
Kehityskohteet ja muut hankkeet						
Sassin alueen kehittäminen	375	125	125	125		On sidottu ELY:n avustukseen, tässä on kaupungin osuus 25 %
Infrapalvelut yhteensä	7 220	1 170	1 405	2 810	3 310	
TILAPALVELUT						
Koulut						
Savosenmäen koulun saattoliikenne, osa 2: piha	60		60			Osa 2 Savosenmäen saattoliikenne -investointia, suunnitelma on tehty
Savosenmäen koulu, IV-saneeraus (Energiatehokkuuden parantaminen)	270		20	250		2018 suunnittelu, 2019 toteutus; kustannusarvio on olemassa, perustuu katselmointiin
Koskelan kivioulu, uusi PVP	40		40			Toimintavarmuus
Vilppulankosken koulun IV-koneiden uusiminen (keittiö, ruokasali, sosiaalitilat)	320		20	300		2018 suunnittelu, 2019 toteutus
Vilppulakosken puukoulu, ilmanvaihto	320			20	300	2019 suunnittelu, 2020 toteutus
Esikoulu Vilppula, LV- ja S-saneeraus	165			15	150	2019 suunnittelu, 2020 toteutus
Mäntänuoren koulu, ilmanvaihto	20				20	2020 suunnittelu
Koskelan yläaste/Mäntän lukio, salojien rakentaminen	115			115		2018 tehdään suunnittelu kokonaisuudelle
Yhteiskoulu, kotitalousluokan peruskorjaus	100			100		2018 tehdään selvitys kustannuksista
Päiväkodit						
Kirkonpellon PK (ent.) LVIS-saneeraus	30				30	2020 Suunnittelu
SOTE						
Sarapihan paikoitusalueet ja liikennejärjestelyt	100		100			Suunnittelu on käynnissä, siirretään loput 2017→ 2018 (sisältää ambulanssikatoksen)

Vanhainkoti Punatulkku, piha-alueet	110			10	100	Uudelleenjärjestelyt, 2019 suunnittelu
Liikuntapaikat						
Parkkivuoren urheilutalon perusparannus vaiheet 1-3	1 955		20	680	520	2018 HANKESUUNNITELMA; 2019 vaihe 1: vesikatto ja IV, 2020 vaihe 2: kuntosalin laajennus ja varastojen muuttaminen lämpimäksi, 2021 vaihe 3: pesutilojen perusparannus ja muut työt
Liikuntasali (Mänttä), vesikaton pp	300		300			vesikatto vuotaa, arvio; ei suunnitelmaa, ei kustannusarviota
Liikuntasali (Mänttä), LVIS-saneeraus	30				30	2020 suunnittelu
Kolhon kuntosali, IV-rakentaminen	60		10	50		2018 suunnittelu, 2019 toteutus
Uimahallin peruskorjaus, suunnittelu	550			50	500	2018 kuntoarvio, 2019 suunnitt.
Uimahallin LVA-muutokset, IV:n esilämmitys	30	30				Tarjoukset on saatu, siirretään loput 2017-> 2018
Muut						
Kaupungintalon saneeraus, LVIS	1 100			100	1 000	2019 suunnittelu, 2020 toteutus
Julkisten rakennusten perusparannus		95	95	95	95	vuosittainen määrärahavaraus
Avainjärjestelmän uusiminen			50	50	50	vuosittainen määrärahavaraus, painopiste on kouluissa turvallisuuden vuoksi
Tilapalvelut yhteensä	5 675	125	715	1 835	2 795	
IRTAIN KÄYTTÖOMAISUUS						
Taidehankinnat		50	50	30	30	1 % talonrakennuksen investoinneista, taidereitti
Infrapalvelut; siirtoajoneuvojen varasto	10		10			
Taajamakone, vaihto	140			140		Brutto, vanha vaihdetaan
Liikuntapalvelujen huoltoauto	60			60		Brutto, vanha vaihdetaan
Salibandykaukalo, Mäntän liikuntasali	10		10			
Latukone	120			120		
Irtain käyttöomaisuus yhteensä	340	50	70	350	30	
MUU KÄYTTÖOMAISUUS						
Tietohallinto, klusterin levyjärjestelmä	60		60			käyttöikä 5 v., on uusittava
Tietohallinto, Panda-tietoturvajärjestelmä	40		40			kokonaan uusi järjestelmä, pakollinen
Muu käyttöomaisuus yhteensä	100	0	100	0	0	
KIINTEÄ OMAISUUS						
Maa-alueiden osto	200		200			
Kiinteä omaisuus yhteensä	200	0	200	0	0	
INVESTOINTIMENOT YHTEENSÄ						
	13 535	1 345	2 480	4 995	6 135	
TULOT						
Parkkivuoren urheilutalo, avustus 24 %	469			168	125	
Taajamakone, vaihto	20			20		
Liikuntapalvelujen huoltoauto	20			20		
INVESTOINTITULOT YHTEENSÄ	509	0	0	208	125	

INVESTOINTIMENOT YHTEENSÄ, NETTO	13 026	1 345	2 480	4 787	6 010	

TULOSLASKELMAOSA

1. Käyttötalous ja toimintakate

Talousarvion 2018 toimintatuotot ovat +24.305.728 euroa ja toimintakulut yhteensä -87.902.476 euroa. Toimintakatteeksi muodostuu -63.596.748 euroa. Toimintakate on toimintatuottojen ja toimintakulujen erotus, eli nettomenot. Kunnassa toimintakate on aina vahvasti negatiivinen ja se kertoo kuinka paljon kuluista jää katettavaksi verotulorahoituksella, eli verotuloilla ja valtionosuuksilla. Toimintatuotoissa ja –menoissa on mukana koko sote yhteistoiminta-alue, eli luvuissa on Juupajoen sote –tuotot ja –menot mukana.

2. Verotulot ja valtionosuudet

Mänttä-Vilppulan tuloveroprosentti vuodelle 2018 on 22,00. Veroprosenttia on pidetty samalla tasolla vuodesta 2013 lähtien. Kunnallisveroa arvioidaan v. 2017 kertyvän yhteensä 35.850.000 euroa. Kaupunginvaltuusto ei nostanut vuodelle 2018 kiinteistöveroja. Kiinteistöverotilitysten arvioidaan olevan n. 3,15 miljoonaa euroa.

Mänttä-Vilppulan kaupungin kiinteistöveroprosentit vuodelle 2018 ovat:

- yleinen kiinteistöveroprosentti 1,10
- vakituinen asuinrakennus 0,60
- muu asuinrakennus 1,15
- voimalaitosrakennukset 1,40

Yhteisöverotuloarvio vuodelle 2018 on 1,65 miljoonaa euroa. Verotulojen kokonaistuotto on siten arviolta 40.650.000 euroa.

Valtionosuuksiin kohdistuu vuodelle 2018 isot leikkaukset. Valtionosuuksien 2018 arvioidaan vähentyvän n. -1,2 miljoonaa euroa vuodesta 2017. Kaupungin verorahoitus vuodelle 2018 (verotulot ja valtionosuudet) on yhteensä arviolta 66,16 miljoonaa euroa.

3. Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot ja –kulut esitetään ennen vuosikatetta verorahoituksen jälkeen. Rahoituserissä merkittävin erä on korkokulut. Tulopuolella isoimpia eriä ovat kuntayhtymistä tulevat peruspääoman korot. Korkotason arvioidaan pysyvän edelleen erittäin alhaisella tasolla. Kaupunki on tehnyt korkosuojauksia lainasalkkuunsa sitomalla lainakantaa osin kiinteisiin korkoihin. Kokonaisarvio korkokuluista on n. 400.000 euroa. Yhteensä rahoitustuottojen kanssa rahoitusmenojen netto on arviolta n. +134.950 euroa.

4. Vuosikate ja poistot

Vuosikate on kunnan tulojen ja menojen erotus. Jotta kunnan talous olisi tasapainossa, tulisi vuosikatteen pitkässä juoksussa kattaa pitkävaikutteisten tuotannontekijöiden käytöstä aiheutuvat kulut ts. poistot. Vuosikate kuvaa myös kunnan tulorahoituksen riittävyyttä investointeihin. Jos vuosikate on isompi kuin nettoinvestointimenot, kunta ei tarvitse ulkopuolista lainarahoitusta investointeihinsa. Kaupungin vuosikate vuonna 2018 on n. 2.700.376 euroa. Poistojen arvioidaan olevan 2.690.376 euroa. Poistojen lopullisen määrään vaikuttaa vielä vuosien 2016 ja 2017 investointien lopullinen toteuma. Poistojen määrää on viime vuosina nostanut korkea investointitaso.

5. Tilikauden tulos

Tilikauden tulos muodostuu kaikkien tilikaudelle kuuluvien tuottojen ja kulujen erotuksesta. Tuloksessa huomioidaan siis vuosikatteesta poiketen myös tilikauden poistot ja satunnaiset erät, jos niitä tilikaudella on ollut. Tilikauden tulos on +10.000 euroa ja poistoeron muutoksen jälkeen +14.150 ylijäämäinen.

TA2018 Kaupungin tuloslaskelma

TULOSLASKELMA (ulkoinen)	TP2016	TA2017	TA2018
Myyntituotot	5 227 297	3 184 430	4 522 862
Maksutuotot	4 942 884	7 363 651	4 982 030
Tuet ja avustukset	1 451 306	637 350	590 350
Muut toimintatuotot	1 544 899	3 922 223	6 875 063
TOIMINTATUOTOT	13 166 386	15 107 654	16 970 305
Henkilöstökulut	-19 401 833	-17 783 392	-19 247 161
Palvelujen ostot	-49 398 994	-56 628 324	-52 604 721
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 619 426	-3 258 630	-4 441 665
Avustukset	-4 409 455	-1 573 850	-3 303 850
Muut toimintakulut	-1 440 876	-532 385	-969 656
TOIMINTAKULUT	-79 270 583	-79 776 581	-80 567 053
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	--66 104 198	-64 668 927	-63 596 748
Verotulot	40 518 862	39 800 000	40 650 000
Valtionosuudet	26 612 556	26 710 000	25 512 174
Korkotuotot	144 716	250 950	250 950
Muut rahoitustuotot	1 782 731	871 500	292 500
Korkokulut	-297 368	-380 000	-400 000
Muut rahoituskulut	-8 233	-9 000	-8 500
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	1 621 847	733 450	134 950
VUOSIKATE	2 649 067	2 574 523	2 700 376
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 624 530	-2 474 523	-2 690 376
SATUNNAISET ERÄT			
Satunnaiset tulot			
Satunnaiset menot			
TILIKAUDEN TULOS	24 537	100 000	10 000
Poistoeron muutos	4 150	4 150	4 150
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	28 687	104 150	14 150

TA2018 Kaupungin tuloslaskelma

TULOSLASKELMA (ulk+ sis)	TP2016	TA2017	TA2018
Myyntituotot	8 252 082	6 165 407	7 366 952
Maksutuotot	4 942 884	7 363 651	4 982 030
Tuet ja avustukset	1 451 306	637 350	590 350
Muut toimintatuotot	4 747 595	7 789 673	11 224 117
TOIMINTATUOTOT	19 393 687	21 956 081	24 163 449
Henkilöstökulut	-19 401 833	-17 783 392	-19 247 161
Palvelujen ostot	-51 475 226	-58 640 341	-54 400 811
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 536 869	-4 227 590	-5 489 665
Avustukset	-4 438 483	-1 573 850	-3 303 850
Muut toimintakulut	-4 645 472	-4 399 835	-5 318 710
TOIMINTAKULUT	-85 497 884	-86 625 008	-87 727 197
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-66 104 198	-64 668 927	-63 596 748
Verotulot	40 518 862	39 800 000	40 650 000
Valtionosuudet	26 612 556	26 710 000	25 512 174
Korkotuotot	144 716	250 950	250 950
Muut rahoitustuotot	1 782 731	871 500	292 500
Korkokulut	-297 368	-380 000	-400 000
Muut rahoituskulut	-8 232	-9 000	-8 500
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	1 621 847	-733 450	134 950
VUOSIKATE	2 649 067	2 574 523	2 700 376
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 624 530	-2 474 523	-2 690 376
SATUNNAISET ERÄT			
Satunnaiset tulot			
Satunnaiset menot			
TILIKAUDEN TULOS	24 537	100 000	10 000
Poistoeron muutos	4 150	4 150	4 150
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	28 687	104 150	14 150

TA2017 Kaupungin tuloslaskelma, Juupajoki Sote-alueena mukana

TULOSLASKELMA (ulkoinen)	TP2016	TA2017	TA2018
Myyntituotot	11 739 896	9 643 576	11 037 170
Maksutuotot	5 664 389	8 163 651	5 803 145
Tuet ja avustukset	1 543 973	637 350	590 350
Muut toimintatuotot	1 580 975	3 922 223	6 875 063
TOIMINTATUOTOT	20 529 233	22 366 800	24 305 728
Henkilöstökulut	-19 501 063	-17 783 392	-19 247 161
Palvelujen ostot	-55 994 302	-63 887 470	-59 940 144
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 793 690	-3 258 630	-4 441 665
Avustukset	-4 901 225	-1 573 850	-3 303 850
Muut toimintakulut	-1 443 151	-532 385	-969 656
TOIMINTAKULUT	-86 633 431	-87 035 727	-87 902 476
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-66 104 198	-64 668 927	-63 596 748
Verotulot	40 518 862	39 800 000	40 650 000
Valtionosuudet	26 612 556	26 710 000	25 512 174
Korkotuotot	144 716	250 950	250 950
Muut rahoitustuotot	1 782 731	871 500	292 500
Korkokulut	-297 368	-380 000	-400 000
Muut rahoituskulut	-8 233	-9 000	-8 500
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	1 621 847	733 450	134 950
VUOSIKATE	2 649 067	2 574 523	2 700 376
Suunnitelman mukaiset poistot	2 624 530	-2 474 523	-2 690 376
SATUNNAISET ERÄT			
Satunnaiset tulot			
Satunnaiset menot			
TILIKAUDEN TULOS	24 537	100 000	10 000
Poistoeron muutos	4 150	4 150	4 150
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	28 687	104 150	14 150

TA2017 Kaupungin tuloslaskelma, Juupajoki Sote-alueena mukana

TULOSLASKELMA
(ulkoinen+sisäinen)

	TP2016	TA2017	TA2018
Myyntituotot	14 764 681	12 624 553	13 881 260
Maksutuotot	5 664 389	8 163 651	5 803 145
Tuet ja avustukset	1 543 973	637 350	590 350
Muut toimintatuotot	4 783 671	7 789 673	11 224 117
TOIMINTATUOTOT	26 756 714	29 215 227	31 498 872
Henkilöstökulut	-19 501 063	-17 783 392	-19 247 161
Palvelujen ostot	-58 070 715	-65 899 487	-61 736 234
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 711 132	-4 227 590	-5 489 665
Avustukset	-4 930 253	-1 573 850	-3 303 850
Muut toimintakulut	-4 647 747	-4 399 835	-5 318 710
TOIMINTAKULUT	-92 860 912	-93 884 154	-95 095 620
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-66 104 198	-64 668 927	-63 596 748
Verotulot	40 518 862	39 800 000	40 650 000
Valtionosuudet	26 612 556	26 710 000	25 512 174
Korkotuotot	144 716	250 950	250 950
Muut rahoitustuotot	1 782 731	871 500	292 500
Korkokulut	-297 368	-380 000	-400 000
Muut rahoituskulut	-8 233	-9 000	-8 500
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	1 621 847	733 450	134 950
VUOSIKATE	2 649 067	2 574 523	2 700 376
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 624 530	-2 474 523	-2 690 376
SATUNNAISET ERÄT			
Satunnaiset tulot			
Satunnaiset menot			
TILIKAUDEN TULOS	24 687	100 000	10 000
Poistoeron muutos	4 150	4 150	4 150
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	28 687	104 150	14 150

RAHOITUSOSA

Kuntalain 101 § mukaan *talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan.*

Rahoituslaskelmalla osoitetaan kuinka paljon kaupungin toiminnan ja sen investointien rahavirta on ylijäämäinen tai alijäämäinen. Rahoituksen rahavirralla osoitetaan, miten alijäämäinen toiminnan rahavirta on rahoituksellisesti katettu tai miten ylijäämä on käytetty rahoitusaseman ja investointien muuttamiseen.

Vuosikate rahoituslaskelmassa on tulorahoituserä, joka on siirretty tuloslaskelmasta rahoituslaskelmaan. Vuosikate osoittaa kaupungin oman tulorahoituksen riittävyyttä investointeihin. Jos nettoinvestoinnit ylittävät vuosikatteen määrän, kaupungin täytyy rahoittaa loppuosa lainarahoituksella. *Investointitulot* käsittävät investointimenoihin saatavat valtionosuudet ja muut investointiosan tulot esim. käyttöomaisuudet myynnit.

Nettoinvestointien määrä vuonna 2018 on 2.480.000 euroa. Kaupungin oma tulorahoitus eli vuosikate on 2.700.376 euroa.

Ulkopuolinen rahoitus ja lainanottovaltuudet

Hallintosäännön § 59 kohdan 2.3 ja 2.4. mukaan kaupunginhallitus päättää

- *lainan ottamisesta valtuuston talousarviossa päättämän periaatteen mukaisesti yli vuoden pituisella takaisinmaksuajalla*

Hallintosäännön § 61 mukaan talousjohtaja päättää

- *tilapäisluoton ottamisesta talousarviossa määritellyn enimmäismäärään asti*
- *kaupungin lainakantaa koskevista korkosuojaussopimuksista talousarviossa määritellyn periaatteen mukaisesti*

Kaupunginhallituksella on oikeus vuonna 2018

- ottaa pitkäaikaista, laina-aika vähintään vuosi ja enintään 25 vuotta, lainaa enintään 20.000.000 euroa

Talousjohtajalla on oikeus vuonna 2018

- päättää ottaa lyhytaikaisia lainoja, joita saa olla enintään 25.000.000 euroa
- päättää myöntää lyhytaikaisia lainoja, kaupunkikonserniin kuuluville tytäryhtiöille, enintään 500.000 euroon asti
- tehdä korkoriskin hallintaan liittyviä yksittäisiä korkojohdannaissopimuksia (korkosuojaussopimuksia)

Laina-asioita käsiteltäessä ja päätöksiä tehtäessä on jokaisen toimenpiteen osalta yksityiskohtaisesti kirjattava selvitykset ja perustelut.

Maksuvalmius perustuu kuntatodistusrahoitukseen. Kuntatodistukset ovat lyhytaikaisia lainoja rahoituslaitoksilta joiden määrä vaihtelee talousarviovuoden aikana riippuen menohuipuista esim. lomarahojen maksu ja tulojen epäsäännöllisyydestä esim. verotilitysten oikaisut.

RAHOITUSLASKELMA

	TP2016	TA2017	TA2018
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	2 649 067	2 574 523	2 700 376
Satunnaiset erät			
Tulorahoituksen korjauserät	158 531	-1 320 000	-3 000 000
Toiminnan rahavirta yht.	2 807 596	1 254 523	-299 624
Investointimenot	-7 720 891	-2 305 000	- 2 480 000
- Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 222 033	96 000	
Pysyvien vastaav. hyöd. luovutustulot	382 393		
Investointien rahavirta yht.	-3 308 868	-2 209 000	520 000
Toiminnan ja investointien rahavirta yht.	-5 651 410	-954 477	220 376
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten vähennykset	93 333		
Lainakannan muutokset			
Pitkääaikaisten lainojen lisäys	22 131 571		
Pitkääaikaisten lainojen vähennys	-7 664 373	-2 164 372	-3 015 744
Lyhytaikaisten lainojen muutos	8 000 000	3 000 000	3 000 000
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiant. varat ja PO muutokset	45 378		
Vaihto om. muutos			
Saamisten muutos	-1 551 450		
Korottomien velkojen muutos	710 011		
Rahoituksen rahavirta	-5 764 471	835 628	-15 744
Rahavarojen muutos	-2 455 603	-118 849	204 632
Rahavarojen muutos			
Rahavarat 31.12.	2 733 715	412 344	616 976
Rahavarat 1.1.	278 112	531 193	412 344

Rahoituslaskelmalla osoitetaan kuinka paljon kunnan toiminnan ja sen investointien rahavirta on ylijäämäinen tai alijäämäinen. Rahoituksen rahavirralla osoitetaan, miten alijäämäinen toiminnan rahavirta on rahoituksellisesti katettu tai miten ylijäämä on käytetty rahoitusaseman ja investointien muuttamiseen.

Toiminnan rahavirta osoittaa, missä määrin kunta on pystynyt tilikauden aikana toiminnan (käyttötalouden) avulla saamaan rahavaroja toimintaedellytysten säilyttämiseen, uusien investointien tekemiseen ja lainojen takaisinmaksuun ulkopuolisiin rahoituslähteisiin turvautumatta. **Investointien rahavirrat** osoittavat sen rahavarojen käytön, jonka kunta on käyttänyt palvelutuotannon edellytyksien järjestämiseen ja tulevan rahavirran kerryttämiseksi pitkällä aikavälillä. **Rahoituksen rahavirrat** osoittavat antolaina- ja muiden saamisten, toimeksiantojen varojen ja pääomien, vaihto-omaisuuden sekä oman ja vieraan pääoman muutokset tilikauden aikana.

MÄNTTÄ - VILPPULA KONSERNI

Konsernikäsitteellä kuvataan kunnan määräysvallassa olevien yhteisöjen muodostamaa kokonaisuutta. Kunnan ja kuntayhtymän, joka kuntalain tarkoittamalla tavalla muodostaa tytäryhteisöineen kuntakonsernin, tulee laatia konsernitilinpäätös. Konsernisuhde perustuu kirjanpitolain tarkoittamaan määräysvaltaan toisessa yhteisössä.

Konserniyhteisöjen taseet yhdistellään tilinpäätöksessä konsernitaseeksi. Konserniyhteisöjen luvut lasketaan yhteen ja niistä eliminoidaan keskinäiset omistukset, saamiset ja velat. Konserniyhteisöjä ei yhdistellä talousarviossa.

Mänttä-Vilppula kaupungin kuntakonsernin muodostavat tytäryhteisöt ja -yhtiöt ja kuntayhtymät ja osakkuusyhteisöt. Mänttä-Vilppula konserni muodostuu emoyhteisön lisäksi seuraavista yhteisöistä:

Tytäryhteisöt- ja yhtiöt

Koskelantalot Oy	100,00 %
Yrke Kiinteistöt Oy	99,84 %
Asunto Oy Mänttä-Vilppulan Koskenranta	74,00 %
Asunto Oy Koivupaana	68,15 %
MW-Kehitys Oy	83,60 %
Mäntän Lämpövesi Oy	100,00 %
- Mäntän Kaukolämpö ja Vesihuolto Oy	100,00 %
Mäntän Jääareena Oy	97,54 %
Matti ja Sirkka Kaivoksen säätio	100,00 %
Vilppulan Koskihalli Oy	53,68 %

Kuntayhtymät

Pirkanmaan Sairaanhoidopiiriin ky	3,44 %
SASKY-koulutuskuntayhtymä	17,70 %
Pirkanmaan liitto	3,04 %

Osakkuusyhteisöt

Mäntän puhdistamo Oy	46,00 %
AS Oy Rusinniemen Helmi	22,03 %
KOY Vilppulan Säästökulma	44,50 %
KOY Vilppulan Sähkölä	30,00 %
Mäntänvuoren Terveys Oy	34,00 %
Ki Oy Kolhon Teollisuustalo	31,23 %
As oy Mäntän Isonniemenpuisto	42,93 %
Särki-Lämpö Oy	23,90 %
Koy Mäntän Pumpumestari	23,17 %
Länsi-Suomen Kasvukolmio Oy	23,20 %
As Oy Pukkilanrinne	38,76 %
As Oy Pohjaslahden Säästöpuisto	23,81 %
As Oy Kolhon honkarinne	25,35 %

KONSERNIA KOSKEVAT TOIMINNALLISET TAVOITTEET

TOIMINNALLISET TAVOITTEET			
Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Konsernijohtamisen korostaminen.	Kyllä/Ei	Konsernijohto seuraa aktiivisesti koko konsernia ja ohjaa tytäryhteisöjä tarvittaessa konserniohjeen mukaista omistajapolitiikka noudattaen.	
Kaupunkikonsernin talouden hallinta.	Kyllä/Ei	Talouden jatkuva ja aktiivinen seuranta konsernitasolla. Konserniyhtiöiden raportointia tarkennetaan osavuositarkastusten yhteydessä.	
Konserniyhtiöiden hallitus-työskentelyn kehittäminen.	Kyllä/ei	Järjestetään tytäryhtiöiden hallituksen jäsenille yhteinen koulutustilaisuus hallituksen jäsenen roolista sekä konserniohjeesta 6/2018 mennessä.	
Taidekaupunki-imagon varmistaminen ja varmistaminen koko kaupunkikonsernissa	Kyllä/Ei	Konsernijohto vastaa, että Taidekaupunki-imagoa hyödynnetään ja käytetään koko konsernin viestinnässä sekä muussa toiminnassa.	

KONSERNIYHTIÖT

Mäntän Kaukolämpö ja Vesihuolto Oy

TOIMINNALLISET TAVOITTEET			
Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Kaukolämpöliiketoiminnan tulevaisuuden varmistaminen.	Kyllä/Ei	Kaukolämmön hintatason oltava kilpailukykyinen muihin lämmitysratkaisuihin verrattuna sekä valtakunnan keskimääräistä kaukolämmön hintaa alempi.	
Vesihuoltoliiketoiminnan kehittäminen.	60 % laskutuksesta toteutuu kuukausilaskutuksena.	Vesi- ja jätevesimaksujärjestelmän muuttaminen kuukausilaskutukseen.	
Asiakkaina olevien vesihuolto-osuuskuntien kohtelun saattaminen yhdenvertaiseksi vaiheittain useamman vuoden suunnitelman perusteella.	Kyllä/Ei	Suunnitelma valmis ja siitä on päätetty 4/2018 mennessä.	

Koskelantalot Oy

TOIMINNALLISET TAVOITTEET			
Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Yhtiön toiminnan suunnitelmallinen kehittäminen.	Asiakastyytyväisyyskyselyt (asteikko 1-5)	Asiakaspalvelu asiantuntevaa ja asukasvalintaprosessi nopea ja tehokas, räätälöidyt palveluprosessit.	
Asuntojen käyttöasteen nostaminen hyväksyttävälle tasolle (yli 95 %).	Käyttöaste-%	Asuntokannan vähentäminen taloudellisten realiteettien puitteissa.	
Yhtiön talouden vakauttaminen.	Lainamäärä € Lainamäärä/as-m2	Lainavastuiden suunnitelmallinen vähentäminen.	

MW-Kehitys Oy

TOIMINNALLISET TAVOITTEET			
Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Yhtiön toiminta on taloudellisesti tasapainossa.	Kyllä/Ei	Yhtiön perusrahoitus ja hankerahoitus kattavat toiminnalliset menot.	
Keskustajamien liiketaloudellinen elinvoima ja saavutettavuus paranee	Kyllä/Ei	Mäntän matkakeskuksen maankäytön ja joukkoliikenteen suunnitelma pääosin laadittu vuoden 2018 aikana yhteistyössä teknisen palvelukeskuksen kanssa.	
Yhtiön prosessit ja toimintatavat ovat tehokkaita ja palvelut vastaavat yritysten vaatimuksiin ja tarpeisiin.	Kyllä/Ei	Yhtiö toteuttaa palvelutasomittauksen, tyytyväisyyskyselyn ja palvelutapahtumakohtaiset palautepyynnöt.	

Yrke Kiinteistöt Oy

TOIMINNALLISET TAVOITTEET			
Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Yhtiö toimii itsenäisesti liike-taloudellisin perustein.	Kyllä/Ei	1. Toimintakate kattaa korko- ja muut rahoituskulut sekä poistot. 2. Yhtiö pystyy järjestämään toimintaansa tarvitsemansa rahoituksen itse ja käyttää tarvittaessa vakuutena kaupungin takausta.	
Yhtiö vastaa yritysten tilatarpeisiin.	Kyllä/Ei	1. Omien tilojen käyttöaste on vähintään 95 %. 2. Käynnistetään yksi uusi rakennushanke.	
Yhtiön prosessit ja toimintatavat ovat tehokkaita ja palvelut vastaavat yritysten vaatimuksiin ja tarpeisiin.	Kyllä/Ei	Yhtiö toteuttaa palvelutasomittauksen, tyytyväisyyskyselyn ja palvelutapahtumakohtaiset palautepyynnöt.	

Mäntän Jääareena Oy / Pihlajalinna-areena

TOIMINNALLISET TAVOITTEET			
Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Yhtiön toiminnan organisointi pitemmällä aikajän-teellä.	Kyllä/Ei	Selvitys yhtiön tulevasta toimintatavasta liittyen liikuntapalveluiden tulevaisuusselvityksen valmis 8/2018.	
Jääareenan ympärivuotisen käyttöasteen nostaminen.	Tapahtumien lukumäärä ja kesän käyttöaste.	Kesäkaudella olevien tapahtumien lisääminen.	

